

IndholdsfortegnelseSidetal

1	Indledning til Budget 2021.....	1
1.1	Indledning	2
1.2	Region Midtjyllands mål - målbilleder	3
1.3	Budgetloven	4
1.4	Budgetforlig 2021.....	5
2	Sundhed	21
2.1	Indledning	22
2.2	Hospitalsenheden Horsens	31
2.3	Regionshospitalet Randers	31
2.4	Hospitalsenheden Vest	32
2.5	Hospitalsenhed Midt.....	33
2.6	Aarhus Universitetshospital.....	33
2.7	Præhospitalet.....	34
2.8	Psykiatrien i Region Midtjylland.....	34
2.9	Fællesudgifter og –indtægter	35
2.10	Praksissektoren	42
2.11	Tilskudsmedicin.....	43
2.12	Servicefunktioner.....	44
2.13	De Nye Hospitalsbyggerier – Kvalitetsfondsprojekter.....	45
2.14	Investeringsoversigt med bemærkninger.....	48
3	Socialområdet i Region Midtjylland.....	58
3.1	Indledning	59
3.2	Driftsområder	63
3.3	Investeringsoversigt med bemærkninger.....	65
4	Regional udvikling.....	67
4.1	Indledning	68
4.2	Udviklingsaktiviteter.....	71
4.3	Borgernære driftsopgaver.....	73
4.4	Tværgående opgaver	76
5	Fælles formål og administration	78
5.1	Indledning	79
5.2	Stabe på Fælles formål og administration	81
5.3	Politisk organisation.....	83
5.4	Tjenestemandspensioner	84
5.5	Investeringsoversigt med bemærkninger	84
6	Finansielle poster og finansiering	85
6.1	Renteindtægter og renteudgifter	86
6.2	Langfristet gæld og afdrag.....	87
6.3	Leasing.....	88
6.4	Likviditet.....	92
6.5	Finansiering.....	95

7	Bevillings- og kompetenceregler.....	97
8	Budgetoversigter.....	106
8.1	Bevillingsoversigt 2021 - drift.....	107
8.2	Bevillingsoversigt 2021 - anlæg.....	110
8.3	Fordeling af kalkulatoriske omkostninger.....	111
8.4	Resultatopgørelser.....	112
8.5	Pengestrømsopgørelse.....	114
8.6	Budgetposter for de 3 kvalitetsfondsprojekter.....	115
9	Investeringsoversigter 2020 - 2024.....	116
10	Personaleoversigter.....	125
11	Flerårsoversigter.....	128

Indledning

til

Budget 2021

1. Indledning til Budget 2021

1.1. Fakta om Region Midtjylland

Fakta om Region Midtjylland

- 1,3 mio. indbyggere
- 13 kommuner
- Dækker det midterste Jylland fra kyst til kyst
- Geografisk den største region og befolkningsmæssigt den næststørste region

Opgaver

- Sundhed, hvor den største opgave er driften af hospitalerne
- Driften af sociale tilbud
- Regional Udvikling

Institutioner

- 5 hospitaler
- 8 psykiatriske afdelinger
- 8 specialområder
- Administration i 2 regionshuse

Ansatte

- 27.659 fuldtidsstillinger

Regionsrådet

Regionen ledes af et regionsråd på 41 medlemmer og har ansvaret for at:

- drifte og udvikle sundhedsvæsenet
- arbejde for at skabe en helhedsbetragtning indenfor psykiatri, social- og specialundervisningsområdet
- være med til at sikre den regionale udvikling, bl.a. via en visionær udviklingsplan og god kollektiv trafik

Budget 2021

Samlet bruttodriftsbudget opgjort efter omkostningsbaserede principper for regionen er på 31.743,4 mio. kr. Hertil kommer en almindelig investeringsramme på 881,6 mio. kr. og en anlægsramme for kvalitetsfundsprojekter på 215,4 mio. kr.

Budgettet fordeles på de 3 områder

• Sundhedsområdet	29.363,6 mio. kr.
• Social og Specialundervisning	1.132,8 mio. kr.
• Regional Udvikling	641,0 mio. kr.

Finansiering

Regionens finansiering kommer fra staten og kommunerne både som bloktilskud og som variable finansieringsbidrag. De variable bidrag afhænger fx af, hvor mange patienter der behandles, eller hvor mange pladser kommunerne køber på regionens sociale tilbud.

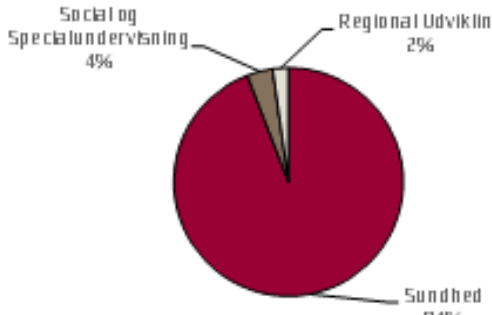
Finansieringen for sundhedsområdet og regional udvikling aftales i økonomiaftalen med staten, og finansieringen af det sociale område fastlægges gennem en rammeaftale mellem kommunerne og regionen.

Finansiering fra staten:

- Bloktilskud
- Nærhedsfinansiering

Finansiering fra kommunerne:

- Kommunalt udviklingsbidrag
- Kommunale takstbetalinger
- Aktivitetsafhængig finansiering

1.2 Region Midtjyllands mål - målbilleder

Region Midtjyllands **overordnede mission** er at bidrage til velfærd ved at fremme borgernes muligheder for sundhed, trivsel og velstand.

Det er det folkevalgte regionsråds fornemmeste opgave at aflæse og prioritere befolkningens ønsker til sundhed, trivsel og velstand indenfor de områder, som folketinget har vedtaget skal være regionens ansvarsområde.

Regionsrådet fastlægger de overordnede politiske mål og træffer beslutning om de overordnede visioner og prioriteringer af de økonomiske midler indenfor hvert af regionens hovedområder:

- Sundhed
- Socialområdet, og
- Regional Udvikling

Region Midtjylland skal være med til at løse opgaverne i den offentlige sektor og bistå med at håndtere de samfundsmæssige udfordringer. Det foregår i samspil med andre offentlige og private aktører og inden for de rammer og forudsætninger, der fastlægges i omverdenen.

Det er således også både national og international lovgivning og aftaler, der er med til at sætte de formelle rammer, herunder de økonomiske vilkår, for opgaveløsningen i Region Midtjylland.

Omverdens aktører har også betydning for opgavevaretagelsen og prioriteringerne. Det gælder bl.a. samspillet med borgere, kommuner, praktiserende læger, erhvervslivet, universitetet/uddannelsesinstitutioner og faglige organisationer samt i forhold til medierne.

Hertil kommer samspillet internt i regionen med medarbejderinddragelse og medindflydelse, der er centrale elementer i tilgangen til ledelse, styring og samarbejde.

Der har siden 2017 været arbejdet med målbilleder, der skal være med til at tydeliggøre de politiske målsætninger og prioriteringer på de 3 hovedområder.

På sundhedsområdet fastholdes målbilledet fra budget 2020. I efteråret 2020 igangsættes et arbejde med udvælgelse af nye fokusindikatorer for 2021-2022.

Målbilledet for socialområdet fastholdes i 2021. Socialområdet har i 2020 udviklet og udvalgt ti nye indikatorer for målbilledet på socialområdet, der blev godkendt af regionsrådet 29. april 2020.

Målbilledet for Regional Udvikling blev godkendt af regionsrådet 29. april 2020. Indikatorer til opfølgning og rapportering på målbilledet afventer endnu Danske Regioner og Folketingets arbejde med udvælgelsen af indikatorer på FN's verdensmål.

Under de enkelte hovedområder beskrives målbillederne og de tilhørende mål.

1.3 Budgetloven

Budgetloven og lov om ændring af regionernes finansiering er vedtaget 12. juni 2012. Der er i det følgende givet en kort beskrivelse af de væsentligste principper i lovene.

Udgiftslofter

Det er et grundlæggende krav, at regionerne under ét overholder de aftalte udgiftsrammer. Der fastsættes et-årige udgiftslofter for henholdsvis sundhedsområdets nettodriftsudgifter og for regional udvikling. Finansministeren har desuden mulighed for at fastsætte et udgiftsloft for anlægsområdet, hvilket er gjort gældende i 2020.

Indførelse af sanktionsbestemmelser

Der indføres sanktion på overholdelse af udgiftslofterne i forbindelse med budgetlægning såvel som regnskabs-aflæggelse.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2021 bliver 1 mia. kr. af det samlede bloktilskud til regionerne gjort betinget af, at regionerne budgetterer driftsudgifterne i overensstemmelse med de aftalte rammer. Social- og indenrigsministeren bemyndiges til at foretage en eventuel modregning i regionernes bloktilskud individuelt eller kollektivt.

Der indføres ligeledes sanktion på regionernes driftsregnskab. Social- og indenrigsministeren nedsætter statens bloktilskud til regionerne, hvis regionernes regnskab for sundhedsområdet eller udviklingsområdet for året før tilskudsåret under ét udviser et højere niveau for nettodriftsudgifterne end det budgetterede niveau. Rammen er i princippet i overensstemmelse med budgetterne, men der kan korrigeres for flere forhold, blandt andet DUT, pris- og lønudvikling mv. Sanktionen bliver delvist individuel (60 %) og delvist kollektiv (40 %).

Oversigt over sanktioner for budget og regnskab

		Sanktion	Udmøntning af sanktion
Drift	Budget	Ja. 1 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af overholdelse af aftalte rammer	Social- og indenrigsministeren beslutter om sanktion er individuel eller kollektiv
	Regnskab	Ja. Bloktilskuddet reduceres med forskellen mellem budget og regnskab, hvis regnskabet er højere end budgettet	60 % af sanktionen er individuel og 40 % af sanktionen er kollektiv
Anlæg	Budget	Finansministeren har mulighed for at fastsætte et udgiftsloft	Sanktionen er kollektiv
	Regnskab	Nej	Ingen sanktion

Der er følgende budgetlofter for Region Midtjylland i 2021:

- Der er et loft på nettodriftsudgifterne på 26.256,6 mio. kr. på sundhedsområdet
- Der er et loft på nettodriftsudgifterne på 546,1 mio. kr. for Regional Udvikling
- Der er et loft på anlægsudgifterne på 789,0 mio. kr.

Konsolideringstiltag i 2021

I lighed med tidligere år vil der blive foretaget konsoliderende tiltag med henblik på at understøtte ønsket i regionens målbillede om god økonomistyring og mest mulig sundhed for de ressourcer, som regionen har til rådighed.

Aftale om Budget 2021 for Region Midtjylland

Viborg, den 8. september 2020

Mellem partierne Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Dansk Folkeparti, Psykiatrilisten, Venstre, Enhedslisten og Alternativet er der indgået aftale om budget 2021 for Region Midtjylland.

1. Indledning

En region i balance

Udviklingen i befolkningen indebærer, at der i disse år kommer flere ældre og et generelt øget behandlingsbehov i sundhedsvæsenet i hele landet. Økonomaftalen mellem Danske Regioner og Regeringen sikrer finansiering af udgifterne, når der kommer flere patienter. Region Midtjylland har dermed en opgave i f.eks. at ansætte mere personale, således at hospitalerne kan imødekomme det stigende behov for sundhedsydelser.

Hertil kommer, at Region Midtjylland på baggrund af genberegningen af bloktilskudsfordelingen har fået en større andel af regionernes bloktilskud, hvilket bl.a. skyldes, at Region Midtjylland har en større befolkningstilvækst end landsgennemsnittet.

Dermed må det forventes, at behandlingsbehovet stiger tilsvarende mere i Region Midtjylland. Dette medvirker ligeledes til et øget pres på regionens hospitaler.

Forligspartierne ønsker på den baggrund at styrke fundamentet for regionens hospitaler, herunder Psykiatrien i Region Midtjylland. Forligspartierne udmønter derfor en del af råderummet som realvækst til regionens hospitaler. Dermed får hospitalerne penge til at imødegå udfordringerne, som følger af den demografiske udvikling.

Forligspartierne ønsker fortsat en region i balance. På den baggrund fordeles realvæksten til hospitalerne i 2021 på en måde, der tager højde for opgavetyngden på de enkelte hospitaler samt forskelle i befolkningsudviklingen på tværs af regionen. Forligspartierne afsætter desuden midler til styrkelse af det nære sundhedsvæsen igennem en styrkelse af sundhedshusene, hvor der afsættes anlægsmidler til udvikling af sundhedshusene samt ekstra midler til driften.

Ansvarligt økonomisk grundlag

Regionsrådet har med budget 2019 vedtaget besparelser, der løbende er blevet indfaset fra 2019 og frem. Med budget 2021 er besparelserne fuldt indfaset. Regionsrådet har på den baggrund skabt et økonomisk ansvarligt grundlag for den fremadrettede økonomi på sundhedsområdet.

Økonomaftalen 2021 bidrager med et råderum i Region Midtjylland på 268,1 mio. kr. Herudover er der budgettilpasninger på sundhedsområdet på 230,0 mio. kr. Der er således et samlet råderum til prioritering på 498,1 mio. kr. Forligspartierne er på den ene side glade for, at der er et økonomisk råderum at prioritere ud fra, men erkender på den anden side, at med stigende udgifter til flere og ældre patienter og medicin er der tale om et snævert prioriteringsrum.

Nye hospitalsbyggerier – Godt fra start

De senere års store hospitalsbyggerier i regionen er med til at skabe et moderne sundhedsvæsen i regionen.

Forligspartierne ønsker, at regionens nye store hospitalsbyggerier kommer godt fra start.

I budgetforliget for 2020 var forligspartierne enige om intentionen om, at Aarhus Universitetshospital i perioden 2020-2021 samlet set bevilges 275 mio. kr. i varige midler. Med budgetforlig 2021 prioriteres de resterende 60,7 mio. kr. til Aarhus Universitetshospital. Dermed er målet om en samlet bevilling af 275 mio. kr. opfyldt med budget 2021. Det økonomiske grundlag for en god start i de nye fysiske rammer er dermed lagt for Aarhus Universitetshospital.

Hospitalsenheden Vest står i 2021 over for ibrugtagning af det nye Regionshospital i Gødstrup. Forligspartierne ønsker, at Hospitalsenheden Vest modtager økonomisk engangshjælp til indflytning og ibrugtagning svarende til den engangshjælp, Aarhus Universitetshospital har modtaget. På den baggrund udmøntes 65 mio. kr. til Hospitalsenheden Vest i 2021. Derudover prioriterer forligspartierne med budgetforliget for 2021 midler til en

tabletløsning, der giver mulighed for at se tv mv. til patienter i Gødstrup, samt midler til at kunstværket Pietas kan installeres i Gødstrup.

Region Midtjyllands nye investeringsplan

Sammen med budget 2021 godkender regionsrådet Investeringsplan 2021-2029. Investeringsplanen fastlægger regionens egne rammer for nye byggerier, renoveringer, it og medicotekniske investeringer. Hermed fastlægges de kommende års rammer for at videreudvikle sundhedsvæsnets bygninger og behandlingsmuligheder til gavn for patienterne.

Helt ny psykiatri i Viborg

De nuværende psykiatribygninger i Viborg erstattes af et helt nyt byggeri. Dette muliggør, at psykiatribehandling i Regionspsykiatrien Midt samt i Retspsykiatrien i Viborg om få år kan flytte ind i helt nye rammer, der byder på tidssvarende faciliteter for vores patienter og personale, og som kan understøtte et optimalt behandlingstilbud. Ligeledes vil moderne bygninger være med til at optimere vores generelle ressourceforbrug og dermed understøtte en bæredygtig udvikling i Region Midtjylland.

Der afsættes 550 mio. kr. i Investeringsplan 2021-2029 til at etablere den nye psykiatri mm. i Viborg.

Bæredygtighedsindsats

Region Midtjylland, der har nogle af regionens største arbejdspladser, skal bidrage til, at Danmark bliver mere bæredygtigt.

Med regionens ressourceforbrug fra en omfattende drift – særligt på vores hospitaler – og flere end 30.000 ansatte har Region Midtjylland et stort samfundsansvar og en tilsvarende mulighed for at gå forrest i den grønne omstilling. Den strategiske indsats er forankret i Regional Udvikling. De ambitiøse målsætninger kan kun realiseres ved en samlet indsats fra hele Region Midtjylland. Vores måde at skabe sundhed på må ikke forringe muligheden for at leve et sundt liv i fremtiden. Region Midtjylland kan og vil bruge ressourcerne smartere i fremtiden og dermed nedbringe det samlede CO₂-aftryk.

Derfor arbejder Regionen fokuseret på at udvikle og implementere en ambitiøs bæredygtighedsstrategi. Denne strategi skal bidrage til, at bæredygtighed i højere grad integreres i kernen af vores ydelser.

Bæredygtighed og regionens arbejde med FN's 17 verdensmål handler ikke kun om klima, miljø og økonomiske prioriteringer. Det handler også om mennesker. For Region Midtjylland er en bæredygtig arbejdsplads, socialt ansvarlig og har et godt arbejdsmiljø.

Forligspartierne prioriterer midler til videreførelse af bæredygtighedskonsulenterne på Region Midtjyllands hospitaler, så bæredygtighedsstrategien kan implementeres lokalt på hospitaler og andre regionale tilbud.

I den kommende periode ønsker forligspartierne, at regionen skal have en særlig indsats omkring bevidst forbrug og cirkulær økonomi, hvor der arbejdes med reduktion og genanvendelse af Regionens ressourcer i forhold til materialer, energi og affald.

På anlægsområdet er der sat gang i en række pilotprojekter. Ved at øremærke 20 mio. kr. fra anlægspuljen i 2021 kan der f.eks. iværksættes yderligere bæredygtighedsiltag på både eksisterende bygninger og nye anlægsprojekter. Forligspartierne ønsker herigennem at indhente erfaringer med investeringsbehovet i forbindelse med konkrete tiltag ved en systematisk vidensindsamling; hvordan investeres bedst og mest effektivt i en bæredygtig fremtid?

Som en konkret indsats ønsker forligspartierne også at afsøge muligheder for certificering af vores byggeprojekter som en metode til at opnå klimavenlige bygninger med et lavt ressourceforbrug, med høj kvalitet og med en god totaløkonomi. Dette inkluderer også fokus på mulighederne for at integrere egenproduktion af vedvarende energi i vores nybyggeri såvel som på vores eksisterende bygninger.

Medarbejdere og trivsel

Region Midtjylland vil være en god og attraktiv arbejdsplads.

Forligspartierne anerkender, at medarbejderne er fundamentet og forudsætningen for, at Region Midtjylland kan fastholde og udvikle et effektivt og omstillingsparat sundhedsvæsen, der kan levere de rette ydelser til borgerne.

Der skal være fokus på en arbejdsplads med et godt arbejdsmiljø og arbejdsglæde i Region Midtjylland, og vi vil tage godt imod nyansatte på vore arbejdspladser. Vi ved, at det har stor betydning for patientbehandling og -pleje af høj kvalitet under til tider pressede vilkår, at medarbejdere og ledere oplever et positivt arbejdsmiljø. Forligspartierne afsætter således midler til introduktionsforløb i Psykiatrien i Region Midtjylland, på de medicinske afdelinger og akutafdelingerne på regionens hospitaler.

Regionen skal som arbejdsplads sikre rammer for god ledelse, høj faglighed, forskning, udvikling og meningsfulde arbejdsliv for medarbejderne – til gavn for borgerne.

Region Midtjyllands behov for medarbejdere og kompetencer ændrer sig løbende og hurtigt og påvirkes af mange forhold - eksempelvis de økonomiske rammer og politiske prioriteringer, nye behandlingsformer, teknologi, digitalisering og nye forventninger til vores opgaveløsning.

Forligspartierne ønsker, at man lokalt arbejder på at styrke fleksibiliteten i opgaveløsningen på tværs af faggrupper, afdelinger og matrikler med udgangspunkt i patienten. Der skal ske en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, idet der skal tages hensyn til arbejdsvilkår og arbejdsmiljø. Dette sker på baggrund af dialog mellem medarbejdere og ledelse og hver gang med udgangspunkt i patientens præmisser.

2. Sundhedsområdet

Region Midtjylland har en vision om et sundhedsvæsen på patientens præmisser med afsæt i regionens målbillede. Det skal ses i sammenhæng med de otte nationale mål, som regeringen, Danske Regioner og KL har indgået aftale om. Målbilledet er derudover et resultat af det arbejde, der er pågået i Region Midtjylland de seneste år, hvor der har været fokus på at koble kvalitet, aktivitet og økonomi i styringen af vores sundhedstilbud.

I budget 2021 fortsættes arbejdet med at udvikle regionen gennem udvikling af partnerskaber med patienter og regionens andre samarbejdspartner. Dette arbejde bliver en central drivkraft for bl.a. at kunne imødegå den demografiske udvikling ved bl.a. at reducere antallet af ambulante besøg, øget brug af digitalisering, reduktion i den akutte aktivitet samt at reducere i udgifterne til medicin. Denne transformation af sundhedsvæsenet, som vi kalder det i Region Midtjylland, er forligspartierne enige om fortsat at holde fokus på også i budget 2021. En del af læringen af COVID-19 har netop skubbet positivt på den ønskede udvikling i sundhedsvæsenet.

Covid-19 og håndtering af den udsatte aktivitet i Region Midtjylland

I økonomiaftalen for 2021 er "regeringen og Danske Regioner enige om ultimo 2020 at gennemføre opfølgende drøftelser om den samlede håndtering af regionernes COVID-19 udgifter i 2020, herunder i lyset af aktivitets- og ventetidsudviklingen. Regionerne kompenseres i den forbindelse for de opgjorte nettomerudgifter til håndtering af COVID-19."

Det er således forventningen, at Danske Regioner og regeringen vil genbesøge aftalen i slutningen af 2020 og herunder drøfte konsekvenserne ind i 2021.

Forligspartierne konstaterer, at der ikke i forbindelse med Økonomiaftalen for 2021 er afsat midler til dækning af Covid-19 udgifter i budget 2021. Forligspartierne vil derfor tilkendegive, med indgåelse af budgetforliget og i forbindelse med de forestående drøftelser, at det er en forudsætning for økonomien, at regionerne også i 2021 og frem kompenseres for nettomerudgifter til Covid-19-indsatsen. Innsatsen mod Covid-19 må heller ikke i 2021 fortrænge øvrige nødvendige udgifter på sundhedsområdet.

I Region Midtjylland er der fokus på at afvikle så meget af den udsatte aktivitet som muligt i 2020. Hospitalerne har siden forsommeren arbejdet på at afklare egne muligheder for at afvikle den udskudte aktivitet i 2020. Dette under hensyntagen til håndtering af den fortsatte COVID-opgave samt personalets trivsel og arbejdsbyrde.

Administrationen og hospitalerne er i dialog omkring, hvilke områder og patienttyper hospitalerne evt. ikke selv kan nå. I det omfang, der er områder med udfordringer, vil kapaciteten både på privathospitaler og hos privatpraktiserede speciallæger blive afsøgt og anvendt i 2020. Det vil forventeligt være i et omfang, der er større end 2019. Der vil i den forbindelse blive taget hensyn til at honorere regionens gældende udbudsaftaler, samt at det ikke påvirker regionens personalemæssige kapacitet. Det undersøges, hvorvidt der inden for den aftale, der er indgået med regeringen, er mulighed for at få kompenseret udgifter til behandling på privathospitaler, der ligger udover sidste års niveau. Hvis det ikke kompenseres, så benyttes privathospitalerne på samme niveau som 2019.

2.1 Politiske prioriteringer i budget 2021

I budget 2021 er der et økonomisk råderum som følge af økonomiaftale 2021 på 268,1 mio. kr. samt budgettilpasninger, der øger råderummet med 230,0 mio. kr. Heri indgår bl.a. besparelser for budget 2021, der er vedtaget i forbindelse med budget 2019.

I alt er der 498,1 mio. kr. til politisk prioritering. I de følgende afsnit gennemgås de politiske prioriteringer. Emnerne i tabel 1 og tabel 2 er detaljeret gennemgået i materialet til regionsrådets 1. behandling af budget 2021.

Forligspartierne har valgt at prioritere 260,7 mio. kr. til en række områder, hvor der er udgiftsstigninger m.v. I nedenstående tabel 1 fremgår prioriteringerne i budget 2021.

Tabel 1. Politiske prioriteringer i budget 2021

Mio. kr.	Budget 2021
Hospitalsmedicin	100,0
Tilskudsmedicin	165,0
Blødermedicin	-25,0
Diabetes området	20,0
SOSU-elever	-6,0
Praksisområdet vækst	25,0
Respiratorbehandling i eget hjem	-31,4
Lægelige uddannelser	14,0
Tjenestemandspensioner	16,0
Afledte udgifter i forbindelse med nye hospitalsbyggerier	-52,9
Pulje til ubalancer og konsolidering	15,0
DUT, der ikke udmøntes	1,2
Mindre budget og bevillingsændringer	11,4
Projekt "Hvordan har du det?"	4,0
Regionsrådsvalg	4,4
Prioriteringer i alt	260,7

Prioriteringerne dækker stigende udgifter på en række områder som eksempelvis hospitalsmedicin, tilskudsmedicin, praksisområdet, lægelige uddannelser og diabetesområdet. Herudover er der prioriteret midler til bl.a. Projekt "Hvordan har du det", regionsrådsvalg samt en pulje til ubalancer og konsolidering, der kan bringes i anvendelse i tilfælde af ubalancer, der måtte vise sig i løbet af 2021.

Forligspartierne har samlet prioriteret 260,7 mio. kr. i budget 2021. Dette sikrer, at Region Midtjylland imødegår de udgiftsstigninger, der på nuværende tidspunkt forventes i 2021.

2.2 Prioriteringer fra regionsrådets budgetseminar i budget 2021

Som en del af budgetprocessen har de stående udvalg haft mulighed for at drøfte en række forslag til budget 2021. De stående udvalg har herefter udvalgt forslag, som de har præsenteret til regionsrådet budgetseminar. En række af disse forslag blev kategoriseret som nødvendige prioriteringer. Disse forslag er ligeledes prioriteret i budget 2021 og fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2. Oversigt over politiske prioriteringer fra budgetseminaret

Mio. kr.	Budget 2021
Nyt behandlingsråd	6,5
Tværregional Fase IV enhed	0,5
NOTUS og LUNA	14,8
Telemedicinsk hjemmemonitorering	12,2
Fælles servicecenter	0,4
Hospitalsenhed Vest nære sundhedstilbud	5,3
Forsikringsportefølje	7,5
Udvikling af ny hjemmeside	1,5
Regionernes Kliniske Kvalitetsdatabase (RKKP)	2,6
IT, øget driftsbehov	12,0
Prioriteringer fra budgetseminaret i alt	63,3

Prioriteringerne dækker bl.a. over midler til nyt behandlingsråd, telemedicinsk hjemmemonitorering, nære sundhedstilbud i relation til Hospitalsenheden Vest og udvikling af ny hjemmeside.

2.3 Yderligere politisk prioritering

De politiske prioriteringer på i alt 260,7 mio. kr., og prioriteringerne fra budgetseminaret, der er foretaget i budget 2021, efterlader 174,1 mio. kr. til yderligere politisk prioritering. Forligspartierne har aftalt følgende fordeling af de 174,1 mio. kr.:

Tabel 3. Oversigt over yderligere politiske prioriteringer

Mio. kr.	Budget 2021
Hjælp til Aarhus Universitetshospital	60,7
Engangshjælp til Hospitalsenheden Vest	65,0
<i>Finansiering af engangshjælp (reduktion af lån)</i>	-65,0
Realvækst: Vækst i opgavetyngden	44,7
Realvækst: Opgavetyngde	44,7
<i>Fordeling af den samlede realvækst:</i>	
<i>Regionshospitalet Horsens - 7,8</i>	
<i>Hospitalsenhed Midt - 13,1</i>	
<i>Regionshospitalet Randers - 7,1</i>	
<i>Hospitalsenheden Vest - 13,8</i>	
<i>Aarhus Universitetshospital - 36,2</i>	
<i>Psykiatrien i Region Midtjylland - 11,4</i>	
Forventet øget forbrug til privathospitaler	1,0
Omlægning af screeningsprogrammet for livmoderhalskræft	1,2
Udbredelse af socialsygeplejeskeordningen	2,5
Udviklingen af sundhedshuse	4,0
Bæredygtighed	6,0
Styrket indsats for patienter med komplekse problemstillinger	0,8
Tilbagekøb af konsulentbesparelse	7,0
Introduktionsforløb - medicinske afdelinger og akut afdelinger	2,5
Nedbringelse af brugerbetaling for ikke-medindlagt forældre	3,5
Reduktion af pulje til ubalancer og konsolidering	-4,5
I alt	174,1

Hjælp til Aarhus Universitetshospital

Der var i 2019 store økonomiske udfordringer på Aarhus Universitetshospital, der på trods af besparelser i 2019 havde en varig økonomisk udfordring på 275 mio. kr. fra 2020 og frem. På den baggrund besluttede forligspartierne i budgetforliget for 2020 at tildele Aarhus Universitetshospital 214,3 mio. kr. med intentionen om, at Aarhus Universitetshospital i budgetforliget for 2021 skulle tildeles de resterende 60,7 mio. kr.

Forligspartierne prioriterer 60,7 mio. kr. til Aarhus Universitetshospital og opfylder dermed intentionen fra budget 2020.

Engangshjælp til Hospitalsenheden Vest

Hospitalsenheden Vest står i 2021 over for ibrugtagningen af kvalitetsfondsprojektet i Gødstrup. I forbindelse med indflytning og ibrugtagning har hospitalet en række udgifter, der presser hospitalet.

Aarhus Universitetshospital har i budgetforligene for 2018, 2019 og 2020 modtaget engangshjælp til finansieringen af tilsvarende udgifter på i alt 173 mio. kr. Størrelsen af kvalitetsfondsbyggeriet i Gødstrup svarer til 50 % af Kvalitetsfondsbyggeriet i Skejby målt på projekternes økonomiske ramme. For at opnå tilsvarende engangshjælp skal Hospitalsenheden Vest dermed, samlet set, have engangshjælp på 86,5 mio. kr. Hospitalsenheden har i forbindelse med budgetforliget for 2019 modtaget engangshjælp på 21,5 mio. kr.

Forligspartierne prioriterer engangshjælp på 65 mio. kr. til hospitalsenheden Vest i 2021. Dermed vil Hospitalsenheden Vest og Aarhus Universitetshospital samlet set have modtaget lige stor engangshjælp til indflytning og ibrugtagning set i forhold til byggeriernes størrelse.

Finansiering af engangshjælp (reduktion af lån)

Det har hidtil været forudsat, at Hospitalsenheden Vest skulle finansiere en række udgifter til indflytning og ibrugtagning af kvalitetsfondsbyggeriet i Gødstrup ved interne lån, hvor hospitalet låner centrale midler og tilbagebetaler disse over en årrække. Lånerammen er indarbejdet i budgetrammerne. Engangshjælp til Hospitalsenheden Vest kan derfor udmøntes ved en reduceret tilbagebetaling af lånet med i alt 65 mio. kr. Engangshjælpen vil på den måde ikke påvirke budgetrammerne for 2021. Budgetrammerne for 2022-2026 vil blive påvirket svarende til den reducerede tilbagebetaling (13 mio. kr. årligt).

Realvækst til de somatiske hospitaler og Psykiatrien i Region Midtjylland

Somatiske hospitaler

Realvæksten i økonomiaftalen for 2021 er til dels givet for at "pengene følger med" til det demografiske træk, der følger af befolkningsudviklingen. Hertil kommer, at Region Midtjylland på baggrund af genberegningen af bloktilskudsfordelingen i 2021 har fået en større andel af regionernes bloktilskud, hvilket bl.a. skyldes, at Region Midtjylland har en større befolkningstilvækst end landsgennemsnittet. Dette medvirker ligeledes til et øget pres på regionens hospitaler.

Forligspartierne ønsker på den baggrund at fordele en del af realvæksten til hospitalerne med henblik på at imødegå presset på de enkelte hospitaler, herunder flere ældre patienter og nye behandlinger. Forligspartierne er enige om at fordele 89,4 mio. kr. til de somatiske hospitaler og Psykiatrien i Region Midtjylland.

Realvæksten til hospitalerne fordeles efter den model, regionsrådet vedtog på mødet den 19. august 2020.

Modellen betyder, at en del af realvæksten fordeles på baggrund af væksten i opgavetyngden; det vil sige den vækst, der forventes at være på de enkelte hospitaler, når et tidligere års aktivitetsværdier omregnes med fremtidige alders- og befolkningstal.

Den resterende del af realvæksten til hospitalerne fordeles på baggrund af den samlede opgavetyngde, der tager udgangspunkt i den statslige bloktilskudstildeling nedbrudt på klyngeniveau og derefter omregnet til hospitalsniveau. Omregningen til hospitalsniveau sker med andele af DRG-værdi.

I 2021 fordeles realvæksten med 50 % til vækst i opgavetyngden og 50 % til den samlede opgavetyngde.

Psykiatri

I løbet af de senere år er der sket et stort løft i psykiatrien både på nationalt plan og i Region Midtjylland. Nationalt er der givet midler både i:

- Økonomiaftale 2019
- Finanslov 2019
- Aftale om satspuljen på sundhedsområdet 2019-2022
- Finanslov 2020

Psykiatrien i Region Midtjylland har modtaget 27,4 mio. kr. årligt fra Finanslov 2019 og Satspuljen 2019-2022, heraf 19,6 mio. kr. årligt i varige midler. Med Finanslov 2020 blev der på landsplan afsat 600 mio. kr. årligt til psykiatrien, hvoraf Region Midtjyllands andel udgør ca. 124 mio. kr. årligt. Med budget 2020 modtog Psykiatrien i Region Midtjylland ligeledes sin andel af realvæksten svarende til 10,6 mio. kr. årligt. En del af pengene går til at etablere flere sengepladser i den almene psykiatri og retspsykiatrien.

I lyset af ovenstående indsatser er forligspartierne enige om, at der i budget 2021 afsættes 11,4 mio. kr., der udgør Psykiatrien i Region Midtjyllands andel af den realvækst, der fordeles til de somatiske hospitaler og psykiatrien. Psykiatrien i Regions Midtjyllands andel er svarende til den model, regionsrådet vedtog den 19. august 2020. Midlerne kan frit anvendes af psykiatrilædelserne til at imødegå de problemstillinger, der er i Psykiatrien i Region Midtjylland. Midlerne vil styrke Psykiatrien i Region Midtjyllands fundament med en bedre grundnormering og dermed sikre en mere robust bemanning. Det kan eksempelvis ske gennem ansættelse af mere personale på de psykiatriske akutmodtageafsnit og et øget fokus på anvendelse af tværfaglige kompetencer, som f.eks. socialrådgivere bidrager med.

Gennem en årrække har psykiatrien oplevet et stigende antal patienter, som flere steder har skabt et stort pres på kapaciteten i de ambulante funktioner. Derfor har regionsrådet ved udmøntningen af midlerne fra Finanslov 2020 til psykiatrien afsat en midlertidig pulje reserveret til igangsættelse og/eller permanentgørelse af initiativer i de kommende år, hvor den præcise udmøntning endnu ikke er kendt eller fastlagt. Den midlertidige pulje vil kunne anvendes til robustgørelse af ambulante funktioner i Psykiatrien i Region Midtjylland i forhold til at styrke udførelsen af den kliniske kerneopgave og sikre gode patientforløb. Initiativerne vil blandt andet reducere behovet for indlæggelser og forbedre de interne overgange i den psykiatriske behandling.

Der skal findes en sikker løsning for at dæmme op i forhold til de mest udadreagerende patienter i Psykiatrien i Region Midtjylland. Løsningen skal fungere, indtil retspsykiatrien er udbygget i 2023.

I forbindelse med 1. behandlingen af budget 2021 fremgik det, at puljen, der i 2021 udgør 10,1 mio. kr., kunne prioriteres i budgetforliget for 2021. Forligspartierne ønsker, at midlerne i 2021 anvendes til kompetenceudvikling af personalet, så flere får en specialuddannelse, til en styrkelse af det tværsektorielle samarbejde og til at fremme virtuel behandling. Specifikt er der endvidere ønske om at styrke kompetencerne til at håndtere udadreagerende patienter i psykiatrien for at tilvejebringe sikkerhed og tryghed for medpatienter og personalet. Konkret afsættes 0,5 mio. kr. til at styrke introduktionen af nyansatte medarbejdere. Den konkrete udmøntning foretages af psykiatrilædelserne.

Forligspartierne imødeser regeringens bebudede 10-års plan for psykiatrien. Det forventes, at 10-års planen bl.a. vil indeholde initiativer målrettet forebyggelse af psykisk sygdom, bedre sammenhæng i behandlingsforløb, nedbringelse af ventetider og forøget kapacitet i Psykiatrien i Region Midtjylland. Forligspartierne ønsker at indgå konstruktivt i arbejdet med planen. Forligspartierne er særligt optaget af, at der med planen afsættes midler til, at Psykiatrien i Region Midtjylland i højere grad kan blive en del af de sundhedshuse, der etableres lokalt.

Forventet øget forbrug til privathospitaler

Forligspartierne er enige om at afsætte 1 mio. kr. til forventet øget forbrug til privathospitalerne. Den forventede stigning hænger sammen med den demografiske udvikling, som også forventes at slå igennem på privathospitalerne.

Omlægning af screeningsprogrammet for livmoderhalskræft

Regionerne gennemfører en kontrolleret differentieret implementering af HPV screening til kvinder mellem 30 og 59 år. Regionerne har fordelt tre forskellige test metoder mellem sig – og efter to til tre år vil det blive vurderet hvilken metode, der fremadrettet skal bruges i livmoderhalskræftsscreeningsprogrammet i hele landet.

Den tredje testmetode, som Region Midtjylland skal teste efter sammen med Region Syddanmark, er dyrere end den hidtil anvendte metode. Forligspartierne prioriterer 1,2 mio. kr. årligt i årene 2021-2023 til området.

Udbredelse af socialsygeplejerskeordningen i Region Midtjylland

Socialsygeplejerskernes opgave omfatter at koordinere forløb på tværs af afdelinger og sektorer og dermed hjælpe til at skabe et sammenhængende patientforløb for den udsatte patient. Socialsygeplejerskerne har viden om udsatte menneskers atypiske adfærd samt faglig indsigt i og kendskab til målgruppen samt regionale og kommunale tilbud til målgruppen. Socialsygeplejerskerne fungerer på denne måde som bindeled mellem hospitalet og kommunerne og er med til at sikre pragmatiske løsninger for sårbare og udsatte patienter.

Med udgangspunkt i de gode erfaringer fra Regionshospitalet Horsens og Aarhus Universitetshospital ønsker forligspartierne at udbrede socialsygeplejerskeordningen til regionens tre øvrige hospitalsenheder.

Fra 2021 afsættes der 2,5 mio. kr. årligt til finansiering af en socialsygeplejerske på alle regionens hospitalsenheder svarende til 0,5 mio. kr. pr. hospitalsenhed, i alt 2,5 mio. kr.

Udvikling af sundhedshuse

Det er i den nye Sundheds- og hospitalsplan en ambition, at sundhedshusene i Region Midtjylland skal udbygges og videreudvikles. Kommunerne spiller en afgørende rolle i samarbejdet omkring patienter og borgere.

Region Midtjylland ønsker at indgå aktivt i samarbejdet og udviklingen af tilbud i det nære. Tilbud i det nære er både i borgerens eget hjem, via mobile tilbud, telemedicin og i regi af sundhedshuse mm. Region Midtjylland ønsker også at lade sig inspirere af de gode indsatser og erfaringer, der er i kommunale sundhedshuse/sundhedscentre.

Der udarbejdes på den baggrund en strategi for sundhedshuse i Region Midtjylland, der sætter pejlemærkerne for den fremtidige udvikling af sundhedshusene. Idéoplæg til strategien blev drøftet i Udvalg for Nære Sundhedstilbud på mødet i april 2020, hvor udvalget bl.a. besluttede, at der igangsættes en faglig proces, hvor relevante fagpersoner og specialer inddrages med henblik på at identificere, hvilke typer af patientforløb og regionale funktioner, der med fordel kan indgå i et sundhedshus. Dette arbejde er med udgangspunkt i, at borgeren skal opleve lettilgængelige og sammenhængende sundhedstilbud i det nære. Forligspartierne ønsker, at der i den kommende strategi for sundhedshuse også er fokus på Psykiatrien i Region Midtjylland. Med afsæt i strategien for sundhedshusene kan der tages stilling til, hvordan sundhedshusene skal udvikles i 2021.

Forligspartierne prioriterer 4 mio. kr. årligt til området.

Bæredygtighed

Bæredygtighedskonsulenter

Der er stærke bevægelser i den bæredygtige omstilling af det midtjyske sundhedsvæsen, der ikke må miste momentum. Forligspartierne er enige om at fortsætte regionens arbejde med bæredygtighed og grøn omstilling i regionen, og at der derfor afsættes 4,6 mio. kr. på sundhedsområdet til at videreføre finansieringen af bæredygtighedskonsulenterne/grønne agenter.

Bæredygtighedskonsulenterne har til opgave at implementere regionens bæredygtighedsstrategi lokalt i organisationen.

Pulje til bæredygtighedsinitiativer

Forligspartierne prioriterer 1,4 mio. kr. til bæredygtighedsinitiativer. Midlerne anvendes, i samarbejde med bæredygtighedskonsulenterne, til at implementere regionens bæredygtighedsstrategi lokalt. Der er afsat en tilsvarende pulje under Regional Udvikling på 1 mio. kr.

Center for Bæredygtige Hospitaler

Forligspartierne er enige om at oprette et Center for Bæredygtige Hospitaler.

Centret bliver en enhed med en central rolle i at understøtte den klinisknære implementering af Region Midtjyllands kommende bæredygtighedsstrategi på alle hospitalsenheder. Centret vil være et samlingssted for nye løsninger på udfordringer, som det er beskrevet i bæredygtighedsstrategien. De gode erfaringer, der er indhentet særligt på Regionshospitalet Randers, skal indgå i at udbrede de gode løsninger.

Centret vil understøtte hospitalerne i deres arbejde med at skabe konkrete løsninger. Region Midtjylland påtager sig test- og implementeringsrollen i tæt samspil mellem hospitalerne og centret og har ambitionen om at vise vejen for konkrete løsninger både regionalt, nationalt og internationalt.

Samarbejdet mellem hospitalerne og centret vil foregå i tæt partnerskab med forskningsinstitutioner, virksomheder, offentlige institutioner og borgerne. Centret skal bistå i generelt at fremme bæredygtighed inden for sundhedsområdet og skal arbejde på at tiltrække økonomiske ressourcer fra eksterne fonde, så det på den måde kan bistå hospitalerne i at fremme øget bæredygtighed.

Styrket indsats for patienter med komplekse problemstillinger

Forligspartierne ønsker en styrket indsats for patienter med komplekse problemstillinger. Forligspartierne ønsker derfor at etablere en "klinik for patienter med komplekse problemstillinger", styrke indsatsen for patienter med funktionelle lidelser samt iværksætte Indsats for senfølger efter COVID-19.

Klinik for patienter med komplekse problemstillinger

Klinikken vil have fokus på sårbare patienter med særligt komplicerede og behandlingskrævende helbredsproblemer. Klinikens målgruppe vil bestå af patienter, hvor udredningen og behandlingen i særlig grad

kompliseres af sociale, sproglige og/eller kulturelle udfordringer. Målgruppen vil inkludere patienter med komplekse og behandlingskrævende helbredsproblemer, som har brug for særlig støtte for at drage fordel af sundhedsvæsenets tilbud.

Klinikken etableres på Aarhus Universitetshospital i forbindelse med Infektionsmedicinsk Afdeling og vil stå for udredningen og behandlingen af patientgruppen i tæt samarbejde med øvrige relevante afdelinger, herunder Klinisk Socialmedicin & Rehabilitering på Hospitalsenheden Vest. Der prioriteres i 2021 0,75 mio. kr. til etableringen, stigende til 1,5 mio. kr. i 2022 og 2,5 mio. kr. i 2023, hvor klinikken forventes at være fuldt etableret. Klinikken evalueres ved udgangen af 2023.

Styrkelse af indsatsen vedr. funktionelle lidelser

"Funktionel lidelse" er en samlebetegnelse for en række lidelser, der alle er kendetegnet ved, at personen har et eller flere fysiske symptomer, der påvirker funktionsevne og livskvalitet. Funktionelle lidelser er hyppige, og de sværeste tilfælde, der rammer ca. 1-2 pct. af befolkningen, kan være invaliderende. Et fælles kendetegn for funktionelle lidelser er, at de ikke kan påvises ved blodprøver, røntgenundersøgelser eller andre medicinske tests.

Udredningen og behandlingen af patienter med funktionelle lidelser varetages som udgangspunkt i almen praksis. Udredning og behandling af patienter med svære funktionelle lidelser varetages i Region Midtjylland af en specialiseret tværfaglig funktion, Funktionelle Lidelser, der er placeret på Aarhus Universitetshospital.

Forligspartierne følger med interesse et nyt seksårigt forskningsprojekt i samarbejde mellem Diagnostisk Center på Regionshospitalet Silkeborg og Klinik for Funktionelle lidelser på Aarhus Universitetshospital, hvor patienter med mistænkt funktionel lidelse kan henvises til accelereret udredning. Det forventes, at man ved at samle udredningerne i ét tilbud i højere grad kan forebygge kronificeringen af patientgruppen og derved skabe en bedre prognose.

Forligspartierne afventer desuden Sundhedsstyrelsens kommende anbefalinger til, hvordan Funktionelle Lidelser kan blive mere fremtrædende i specialeplanerne med henblik på at sikre den rette udredning og behandling af patienterne. Det forventes, at Sundhedsstyrelsen vil lægge op til, at der inden for Funktionelle Lidelser oprettes højt specialiserede funktioner for henholdsvis børn og unge og for voksne. Forligspartiernes udgangspunkt er, at Region Midtjylland skal ansøge Sundhedsstyrelsen om de højt specialiserede funktioner med henblik på at styrke udredningen og behandlingen af patienter med svære funktionelle lidelser.

Indsats for senfølger efter COVID-19

En række borgere, som har haft COVID-19, oplever senfølger af forskellig karakter. Vi ved endnu meget lidt om tilstanden – hvor hyppig den er, dens forløb og underliggende mekanisme. Der er derfor behov for at samle og ensrette undersøgelser af patienter med senfølger efter COVID-19 patienter for at samle mere viden med henblik på at kunne forske, forebygge, behandle og genoptræne på den rigtige måde.

Med henblik på dette etableres der en indsats i form af et tværfagligt, tværdisciplinært, tværregionalt og tværsektorielt tilbud til patienter, som oplever symptomer, der kan skyldes COVID-19. Tilbuddet henvender sig både til patienter, som har været indlagt med COVID-19, og patienter, hvis COVID-19 forløb ikke har været indlæggelseskrævende, men som fortsat oplever symptomer, der kan skyldes COVID-19. Der er i udgangspunktet tale om en midlertidig indsats, som der kun er behov for så længe, der fortsat er smitte i samfundet og et år frem.

Tilbagekøb af konsulentbesparelse

Region Midtjylland skal i henhold til Økonomiaftalen 2021 reducere forbruget af konsulenter med 21,5 mio. kr. De frigjorte midler omprioriteres til at styrke behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet.

Der eksisterer ikke en entydig metode til at opgøre det faktiske konsulentforbrug, så der er taget udgangspunkt i kontoplanen, hvor der blandt andet bogføres udgifter til konsulenter på hospitaler, stabe mv. Efterfølgende er opgørelsen korrigeret for primært flytteudgifter i forbindelse med flytningen til de nye hospitalsbyggerier, en regnskabsteknisk ændring af hvordan forskningsprojekter bogføres samt lægekonsulenter mv. i forbindelse med patientbehandling. De årlige udgifter til konsulenter er efter korrektioner opgjort til cirka 25 mio. kr.

Forudsætningerne for den mulige besparelse fra Økonomiaftalen er dermed ikke til stede, og reduktionen vil for en stor del af besparelsen blive udmøntet på andre områder end konsulentydelse. For at imødegå dette, prioriteres der 7 mio. kr. til at nedbringe sparekravet på enhederne, således at den fordelte besparelse bliver på 14,5 mio. kr.

Langt de fleste konsulentudgifter er i IT-området, og dermed bliver det også hårdest ramt af denne besparelse. For at understøtte digitaliseringen og IT-området er der i Budget 2021 prioriteret ekstra midler til IT. Samtidig kræver en række udviklingsprojekter på IT-området en specialviden, der kun kan findes ved at købe meget specialiseret og/eller korterevarende konsulentbistand. Derfor vil der fortsat være behov for at købe konsulenter ind til IT opgaver. På baggrund heraf reduceres IT-områdets andel af besparelsen til 5 mio. kr., der placeres på stabsfunktionerne IT-Fælles og IT-Sundhed samt puljen Fælles implementeringstiltag IT mv. Den øvrige andel af besparelsen fordeles mellem hospitalerne, de øvrige stabe mv. efter deres opgjorte korrigerede bogføringer på området.

Introduktionsforløb - medicinske afdelinger, akut afdelinger og Psykiatrien i Region Midtjylland

Region Midtjylland vil være en god og attraktiv arbejdsplads – til gavn for borgerne. Forligspartierne anerkender, at medarbejderne er fundamentet og forudsætningen for, at Region Midtjylland kan fastholde og udvikle et effektivt og omstillingsparat sundhedsvæsen, der kan levere de rette ydelser til borgerne.

Region Midtjylland vil være en arbejdsplads, hvor vi tager godt imod nye medarbejdere, hvor medarbejderne oplever arbejdsglæde og motivation, og hvor arbejdsmiljø og arbejdsvilkår gør det attraktivt at arbejde på fuld tid. Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2021 til at understøtte initiativer, der aktivt arbejder for at lette overgangen fra studerende til nyansat på medicinske afdelinger og akutmodtagelser. Dette indebærer bl.a., at der sikres ressourcer til, at nyansatte blandt, i første omgang, plejepersonalet følges godt på vej i deres opstart, så de føler sig bedre rustet til deres nye ansvar. Der skal tilsvarende sikres et godt samspil mellem uddannelse og klinisk praksis. De gode erfaringer fra forskellige steder i regionen skal samles op og vidensdeles.

Introduktionsforløbene implementeres ligeledes inden for Psykiatrien. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2021 fra psykiatriens finanslovsmidler til implementeringen.

Nedbringelse af brugerbetaling for ikke-medindlagt forældre

Hidtil har der været brugerbetaling for den ikke-medindlagte forælder. Forligspartierne afsætter 3,5 mio. kr. til at nedbringe denne brugerbetaling. Forligspartierne ønsker med denne beslutning at understøtte ligestilling, lighed i sundhed, pårørendeinvolvering og en god start på livet for alle. Regionsrådet træffer beslutning om den konkrete udmøntning.

3. Anlæg

Region Midtjyllands Investeringsplan skal medvirke til at sikre effektiv drift, større patientsikkerhed og høj kvalitet i sundhedsvæsenet.

Investeringsplan 2021-2029 for sundhedsområdet er lavet ud fra regionens målbillede og godkendte strategier, der danner basis for nye principper for prioritering af Investeringsplanen, således at de nuværende udfordringer bedre kan rummes. Investeringsplanen prioriteres derfor inden for en række overordnede kategorier til senere prioritering, når viden og behov afklares endeligt.

Økonomiaftalen for 2021 giver et væsentligt løft af anlægsrammen. Anlægsrammen er hævet med 1 mia. kr. på landsplan, hvilket svarer til 215,7 mio. kr. for Region Midtjylland. Løftet på 1 mia. kr. er givet til grønne investeringer.

Grønne investeringer kan bl.a. være investeringer, der er med til at fremme regionernes klima- og miljøindsats, eksempelvis ved bedre affaldssortering, nedbringelse af CO₂-udslip, bedre rensning af spildevand, klimarenoveringer, cirkulær økonomi m.m.

Løftet af anlægsrammen har gjort det muligt at prioritere Investeringsplan 2021-2029, hvor der bl.a. bliver plads til:

Helt ny psykiatri i Viborg - Søndersøparken

Etablering af den nye psykiatri i Viborg i Søndersøparken vil give et nødvendigt løft til de fysiske rammer omkring vores psykiatribehandling i Regionspsykiatrien Midt samt i Retspsykiatrien. Det vil give tidssvarende faciliteter for vores patienter og personale, som kan understøtte et optimalt behandlingstilbud.

Erfaringer fra vores øvrige nyopførte psykiatrihospitaller viser, at der er væsentlige behandlingsmæssige effekter ved moderne byggeri; at der sikres mere plads til den enkelte patient, nemmere adgang til udearealer, og fysiske

rammer, der understøtter en større grad af selvbestemmelse, giver positive effekter for både patienter og medarbejdere. Ligeledes vil moderne bygninger være med til at optimere vores generelle ressourceforbrug. Byggeriet etableres, så bæredygtighed integreres mest muligt og dermed understøtter en bæredygtig udvikling i Region Midtjylland.

Byggeriet er et nybyggeri, hvor matriklen vil blive etableret tættest muligt på Regionshospitalet i Viborg for at etablere en fysisk sammenhæng mellem regionshospitalet og Psykiatrien i Region Midtjylland.

Der prioriteres 550 mio. kr. til en helt ny psykiatri i Viborg – Søndersøparken. Nybyggeriet forventes at kunne gennemføres på 6-7 år med igangsættelse i løbet af efteråret 2020. Nybyggeriet forventes herefter at kunne ibrugtages i 2026/2027.

Med igangsættelse allerede i efteråret 2020 kan der hurtigst muligt sikres et kvalitetsløft for både patienter og personale, og samtidig reduceres udgifterne til bygningsvedligehold/-drift i de nuværende bygninger.

Regionshospitalet Silkeborg - Fase 1

Der prioriteres i perioden 2021-2023 i alt 30 mio. kr. til et nødvendigt løft af de fysiske rammer på Regionshospitalet Silkeborg. Samtidigt med, at der igangsættes udbedring og opdatering, skal der udarbejdes en ny Udviklingsplan. Det skal heri sikres, at Regionshospitalet Silkeborg også fremadrettet har de faciliteter og rammer, der skal til for at drive et udviklingshospital.

Hensigten er, at der i perioden fra 2024 afsættes anlægsmidler til at understøtte implementeringen af Udviklingsplanen, men at prioriteringen afventer beslutning om planens endelige behov og indhold. Der skal i Udviklingsplanen tages udgangspunkt i de styrker, som Regionshospitalet Silkeborg allerede er kendt for i dag, samt i de krav og behov, der er til fremtidens sundhedsvæsen. Der skal arbejdes med to overordnede spor:

Spør 1: Omhandler hospitalets funktioner og udvikling og sammenhæng til hele Region Midtjyllands hospitalsvæsen. Spør 1 er et internt spor i Region Midtjylland.

Spør 2: Omhandler udvikling af samarbejdet med Silkeborg Kommune og praksissektoren. Spør 2 omfatter et tværsektorielt samarbejde.

Øvrige prioriteringer i Investeringsplanen

I Investeringsplan 2021-2029 prioriteres bl.a. midler til

- at rammen til investeringer i medicoteknisk udstyr og it-udstyr kan løftes med henholdsvis 100 mio. kr. og 25 mio. kr. over en 3-årig indfasning,
- etape 3 og 4 for general- og helhedsplan for Regionshospitalet Randers,
- nyt hospitalsapotek og nyt vaskeri,
- reovering af blodprøve og biokemi på Regionshospitalet Horsens, og
- ny sterilcentral på Regionshospitalet Viborg

Der er desuden prioriteret midler til en pulje til bygningsvedligehold og reovering.

3.1 Pulje til særlige initiativer

Der er afsat en årlig pulje på 20 mio. kr. til særlige initiativer, der kan prioriteres i forbindelse med budgetforliget. Forligspartierne ønsker i 2021 at prioritere midlerne som vist i tabel 4.

Tabel 4. Prioritering af midler til særlige initiativer

Mio. kr.	Budget 2021
Pietasværket Hospitalsenheden Vest	5,0
Tabletløsning til tv/underholdning m.v. og madbestilling i Gødstrup	4,0
Anlægsinvesteringer afledt af COVID-19	11,0
I alt	20,0

Pietasværket Hospitalsenheden Vest

Svend Wiig-Hansens store kunstværk, Pietas, er lige nu placeret på Regionshospitalet i Herning. Da kunstværket kræver en ubrudt vægflade på ca. 20 meter, har det ikke været muligt at få installeret det i det nye byggeri i Gødstrup. Forligspartierne ønsker at geninstallere værket i den såkaldte Pietas Pavillon, der skal opføres ved

Regionshospitalet i Gødstrup. Pietas Pavillon er designet af kunstneren Ingvar Cronhammar og arkitekterne Friis og Moltke. Der prioriteres 5 mio. kr. i 2021.

Tabletløsning til tv/underholdning m.v. og madbestilling i Gødstrup

Forligspartierne afsætter 4 mio. kr. til anskaffelse af tablets og udvikling af en interaktiv løsning, der både stiller underholdning (tv og streaming) til rådighed for patienterne og tilbyder den konkrete patient den for vedkommende mest rigtige kost. Patienten kan herefter via løsningen bestille den ønskede mad. Endelig skabes platformen for yderligere funktioner, der gør det bedre og lettere at være patient.

Forligspartierne bekræfter derudover regionsrådets beslutning fra den 27. marts 2019 om, at det på sigt – efter kvalitetsfondsprojektets afslutning – ved de kommende års budgetlægning kan være ønskeligt at finde midler til at imødegå enkelte af tidligere godkendte besparelser vedrørende eksempelvis tv-apparater og patientvenlig belysning i Gødstrup.

Anlægsinvesteringer afledt af COVID-19

COVID-19-krisen har medført et ændret syn på aktiviteter og processer i sundhedsvæsenet. Herunder synliggjort udfordringer, der vil kræve anlægsinvesteringer at afhjælpe. Det kunne være et fokus på mulighederne for at tilvejebringe tilstrækkeligt med isolationspladser. Derudover har den hurtige transformation over mod videomøder/-konsultationer, mere hjemmearbejde etc. affødt et behov for investeringer i udstyr, der understøtter aktiviteterne, hvis det bliver en permanent tilstand. Forligspartierne er enige om at prioritere 11,0 mio. kr. i 2021 med mulighed for yderligere investeringer i det/de efterfølgende år.

3.2 Pulje til investeringer med sammenhæng til Sundheds- og hospitalsplanen

Der prioriteres en årlig pulje til investeringer med sammenhæng til Sundheds- og hospitalsplanen. Efter en 3-årig indfasning vil puljen være på 125 mio. kr. årligt. I 2021 er puljen på 50 mio. kr., som forligspartierne ønsker at prioritere som vist i tabel 5.

Tabel 5. Prioritering af midler til investeringer med sammenhæng til Sundheds- og hospitalsplanen

Mio. kr.	Budget 2021
Ramme til initiativer inden for bæredygtighed	20,0
Sundhedshuse	10,0
Kvalitetsforbedringer i forbindelse med nyt hospitalsapotek/vaskeri	15,0
Familievenlige fødestuer	5,0
I alt	50,0

Ramme til initiativer inden for bæredygtighed

Der afsættes 20,0 mio. kr. i 2021 til initiativer inden for bæredygtighed på anlægsområdet. Forligspartierne ønsker at midlerne udmøntes på baggrund af regionens bæredygtighedsstrategi, der forventeligt vil blive forelagt regionsrådet til godkendelse på dets møde i oktober 2020.

Bæredygtighedsinitiativerne vil både være gældende for eksisterende bygninger og nye anlægsprojekter. Initiativerne kan f.eks. være infrastruktur i forbindelse med en regional affaldsplan, understøttelse af reduktion af CO₂-udledning ved optimering af energiforbruget på regionens bygninger, bedre udnyttelse af ressourcer, øget anvendelse af solceller o. lign.

Sundhedshuse

Forligspartierne ønsker at understøtte udvikling af regionens sundhedshuse med fokus på både bygningsudviklinger, der afspejler og understøtter nuværende funktioner, men også anlægsinvesteringer med henblik på flere/ændrede tilbud tæt på borgerne. Der afsættes derfor 10,0 mio. kr. til området i 2021 til efterfølgende udmøntning til konkrete projekter/initiativer.

Kvalitetsforbedringer i forbindelse med nyt hospitalsapotek/vaskeri

Regionsrådet godkendte i december 2019, at der i forbindelse med etablering af nyt hospitalsapotek og nyt vaskeri i Skejby skal afsøges en række muligheder for projektoptimeringer med henblik på mere bæredygtige løsninger, bedre arbejdsmiljø, bedre driftsøkonomi m.v. Forligspartierne er enige om at prioritere 15 mio. kr. til disse kvalitetsforbedringer i 2021 og 5 mio. kr. i 2022.

Familievenlige fødestuer

Et fødemiljø, der opleves trygt og hjemligt, stimulerer produktionen af det ve-stimulerende hormon oxytocin hos den fødende og understøtter derved hurtigere fødsler med færre komplikationer. Med det afsæt har man på sygehuset i Herning nytænkt fødestuen, så den ligner alt andet end en operationsstue.

'Den interaktive fødestue' giver mulighed for at projicere stemningsskabende billeder op på alle vægge og overlader det til den vordende partner at vælge lige de stemninger, der bedst støtter den fødende, som fødslen skrider frem.

Forligspartierne er enige om at prioritere 5 mio. kr. til etableringen af interaktive fødestuer.

4. Socialområdet

De regionale specialområder tilbyder kommunerne ydelser til en bred vifte af borgere med meget forskellige handicap og med et særligt fokus på højt specialiserede ydelser til borgere med de mest sjældne og komplekse handicap. De regionale specialområder løser nogle af de sværeste og mest krævende opgaver for kommunerne på det specialiserede socialområde.

Regeringens evaluering af det specialiserede socialområde giver anledning til et fornyet fokus på regionernes opgaver på det specialiserede socialområde.

Forligspartierne ønsker, at det regionale socialområde fortsat fokuserer og målretter leverandøropgaven inden for det mest specialiserede socialområde, og med dette udgangspunkt arbejder på at fastholde, udbygge og videreudvikle de faglige specialmiljøer i specialområderne. Dette fokus indebærer, at der også skal sikres en fortsat udvikling af de bygningsmæssige rammer for de sociale tilbud.

Forligspartierne ønsker endvidere, at Region Midtjylland skal udvikle og styrke sin position som en attraktiv samarbejdspartner for kommunerne i forhold til at forbedre vilkårene for mennesker med handicap, socialpsykiatriske problemstillinger samt socialt udsatte børn og unge.

Med et målrettet fokus på borgerens udviklingsmuligheder er afsættet borgerens forskellige forudsætninger, problemstillinger, ønsker og ressourcer. Borgeren skal altid inddrages i beslutninger vedrørende egen handleplan med hensyntagen til den enkeltes ståsted og muligheder. Der skal være fokus på borgerens trivsel og udvikling i tilbuddet, og der skal lyttes og læres af de oplevelser, borgerne har med den socialfaglige indsats.

Det indebærer en særlig opmærksomhed på udvikling og anvendelse af viden om, hvilke sociale indsatser der virker på tværs af sektorer. Derfor skal praksisnær forskning, systematisk evaluering af nye indsatser og udbredelse af gode resultater styrkes. Det er tilsvarende vigtigt fortsat at styrke og videreudvikle ledernes og medarbejdernes tilbud om kompetenceudvikling gennem specialområdernes fagpilotuddannelser.

Forligspartierne ønsker, at Region Midtjylland målrettet og løbende arbejder med at udvikle socialområdet til at blive så effektivt som muligt. Region Midtjylland skal levere fagligt og økonomisk attraktive tilbud og samtidig dokumentere indsatsen og resultaterne.

Forligspartierne finder, at det vedvarende vil være et indsatsområde for det regionale socialområde at fastholde fokus på borgerens fysiske og mentale sundhed samt at arbejde med lighed i sundhed. Region Midtjyllands specialområder skal bidrage aktivt til sundhedsfremme og støtte borgerne i at deltage i helbredsundersøgelser og modtage behandling. Specialområderne skal til stadighed sikre, at det faglige set-up er til stede for at kunne lykkes med at fastholde eller fremme den enkeltes funktionsniveau, trivsel og udvikling. Barnets/borgerens sundhed og sundhedsforebyggelse er en vigtig integreret del af denne opgave.

5. Regional Udvikling

Region Midtjyllands regionale udviklingsaktiviteter skal i stærke partnerskaber fremme løsninger på store samfundsmæssige og globale udfordringer. Fokus på det gode liv, fremtidssikrede uddannelser og kompetenceløft, klima, miljø og ressourcer samt bæredygtigt sundhedsvæsen er de spor, der danner grundlag for prioriteringerne, når vi arbejder som en attraktiv og bæredygtig region for alle.

Omstilling til bæredygtige hospitaler

Forligspartierne ønsker at videreføre bæredygtighedskonsulenterne på regionens hospitaler og har prioriteret midler til dette inden for sundhedsområdet. Bæredygtighedskonsulenterne har til opgave at implementere regionens bæredygtighedsstrategi lokalt i organisationen. Der afsættes under Regional Udvikling en ramme på 1 mio. kr. til at styrke aktiviteterne.

Sundhedsinnovation

Region Midtjyllands indsats på området for sundhedsinnovation skal understøtte udviklingen af bl.a. kultur og sundhed, ernæring, digitalisering, innovationsmiljøer på hospitalerne samt VR/AR (virtuel reality/augmentet reality) som sundhedsfremmende parametre. Derudover er der en særlig opmærksomhed på at stimulere og igangsætte regionale sundhedsinnovations-aktiviteter, der understøtter den nationale sundheds-IT/data og biotek klynge og en kommende European Digital Innovation Hub i Region Midtjylland. Det er en ambition, at indsatsen skal understøtte arbejdet med at søge eksterne fondsmidler. De regionale og internationale aktiviteter er en forudsætning for, at klyngens aktiviteter får effekt i Region Midtjylland. Der videreføres en ramme på 9 mio. kr. til disse indsatser.

Kollektiv trafik

Usikkerheden som følge af situationen omkring Covid-19 præger i 2021 fortsat forudsætningerne for den kollektive trafik.

Mobilitet er en afgørende forudsætning for borgeres og virksomheders trivsel, og forligspartierne er enige om, at rammen til den kollektive trafik opretholdes på nuværende niveau, hvor der afsættes 342,7 mio. kr. jf. gældende styringsmodel. Det forudsættes i den forbindelse, at der opnås aftale mellem trafiksekskaberne og staten om fuld kompensation for tabte indtægter og merudgifter som følge af pålagte restriktioner i forbindelse med Covid-19.

Det er afgørende for forligspartierne, at arbejdet med at omstille den kollektive trafik i en grøn og mere bæredygtig retning fortsætter, og at det sker inden for den givne økonomiske ramme. Arbejdet skal ske i tæt samarbejde med Midttrafik og øvrige interessenter.

Generationsforureningerne på Harboøre Tange

Folketinget har i 2020 pålagt regeringen at finde finansiering til en igangsætning af oprydningen af generationsforureningen ved Harboøre Tange.

Forligspartierne prioriterer, at arbejdet igangsættes hurtigst muligt, og regionsrådet vil derfor fortsat arbejde for, at de statslige midler frigøres hurtigst muligt.

6. Hensigtserklæringer

A. Værdig afslutning på livet

Regionsrådet har en ambition om at sikre, at patienterne får en værdig afslutning på livet. Det skal ske ved at sikre, at hospitalerne tidligt opsporer og identificerer patienternes behov for en palliativ indsats uanset patienternes diagnose og ved, at hospitalerne henviser patienterne til en specialiseret indsats ved Enhed for Lindrende Behandling (det palliative team) eller hospice, når patienterne har behov herfor.

Hospitalerne skal være bedre til at tage den vanskelige samtale tidligt, så patienterne og de pårørende tidligt kommer til at overveje og tage stilling til den rigtige pleje og behandling i den sidste del af livet. Særligt i forbindelse med adgangen til palliativ behandling skal der på alle hospitaler gøres erfaringer med bl.a. kompetenceudvikling af læger og øget fokus på den vanskelige samtale.

Forligspartierne noterer sig, at indsatserne er i gang med at blive beskrevet i den kommende samarbejdsaftale under Sundhedsaftalen, der forventes forelagt politisk ultimo 2020. Derved adresseres anbefalingerne i Rigsrevisionens beretning om adgangen til specialiseret palliation.

B. Kortlægning af lægesekretærgruppens rolle og arbejdsopgaver

Ny teknologi på hospitalerne kalder på opmærksomhed på arbejdsdelingen mellem faggrupper. Forligspartierne ønsker, at der gennemføres en kortlægning af lægesekretærgruppens rolle og arbejdsopgaver med henblik på at

afdække muligheder for at anvende gruppens kompetencer og potentiale yderligere i forbindelse med opgaveløsningen på hospitalerne.

C. Forebyggelse

Forligspartierne ønsker at rejse en national dagsorden omkring forebyggelse, hvor også regionens særlige faglige kompetencer bringes i spil.

D. Tidlig rådgivning i forhold til fertilitetsspørgsmål

Forligspartierne ønsker at undersøge mulighederne for at styrke tidlig og forebyggende rådgivning, der kan støtte ikke mindst unge kvinders og mænds overvejelser og valg i forhold til graviditet og familieplanlægning. Ufrivillig barnløshed er et stort problem, hvorfor bl.a. viden om betydningen af alder, alkoholvaner, rygning, motion, vægt mv. for fertiliteten kan være en vigtig forudsætning i et forebyggelsesperspektiv. Samtidig kan der for nogle kvinder/mænd eller par være behov for afklaring af særlige helbredsmæssige eller personlige forhold, der kan have betydning for chancerne for på et senere tidspunkt at opnå graviditet. Forligspartierne ønsker en afdækning af mulighederne for at fremme dette forebyggende og afklarende perspektiv inden for rammerne af såvel bestående som eventuelle nye tilbud på området.

E. Uddannelse til hygiejnesygeplejerske

I forbindelse med Corona-virus er et af de vigtige forebyggelsesområder at holde fokus på god hygiejne. Forligspartierne ønsker, at der sættes gang i et arbejde, der, sammen med de øvrige regioner, undersøger mulighederne for at etablere en uddannelse til hygiejnesygeplejerske i Danmark.

F. Kulturområdet

Forligspartierne støtter op om den proces, der er igangsat omkring udspillet til en ny kulturpolitik for Region Midtjylland for perioden 2020-2024. Kulturpolitikken vil bygge videre på den nuværende kulturindsats og samarbejdet i Europæisk Kulturregion.

Viborg, den 8. september 2020

På vegne af partierne:

Socialdemokraterne	
Radikale Venstre	
Det Konservative Folkeparti	
Socialistisk Folkeparti	
Liberal Alliance	
Kristendemokraterne	
Dansk Folkeparti	
Psykiatrillisten	
Venstre	
Enhedslisten	
Alternativet	

SUNDHED

2 Sundhed

2.1 Indledning

Fakta om Sundhed i Region Midtjylland

Regionen skal drive og udvikle sundhedsvæsenet og være med til at levere mest mulig sundhed for pengene.

Drift

Samlet udgiftsbaseret driftsbudget for Sundhed: 25.562,6 mio. kr.

* Somatiske hospitaler mv.	17.775,0 mio. kr.
* Psykiatrien i Region Midtjylland	1.968,0 mio. kr.
* Praksissektor og Tilskudsmedicin	5.360,6 mio. kr.
* Servicefunktioner	459,0 mio. kr.

Ansatte

Antal helårsstillinger: 25.202

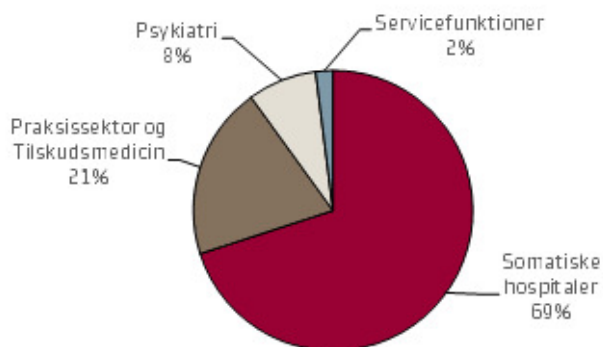
Anlæg

Samlet udgiftsbaseret anlægsramme for Sundhed: 1.097,0 mio. kr.

* Investeringsramme	881,6 mio. kr.
* Anlægsramme for kvalitetsfundsprojekter	215,4 mio. kr.

Opgaver

- * Hospitalerne
- * Psykiatriske afdelinger
- * Nære Sundhedstilbud: Privatpraktiserende læger, privatpraktiserende speciallæger og andre tilbud inden for sygesikringsområdet (fysioterapeuter, tandlæger, kiropraktorer, psykologer og fodterapeuter)
- * Det præhospitale beredskab, herunder ambulance- og akutbilstjeneste
- * Tilskud til medicin
- * Derudover kommer en række opgaver inden for forskning, udvikling, uddannelse og samarbejdsopgaver med kommunerne

Somatiske hospitaler

Hospitalerne er organisatorisk samlet i 5 enheder

Psykiatrien i Region Midtjylland

Overblik over psykiatrien

Målbillede på Sundhed – Et sundhedsvæsen på patientens præmisser

Region Midtjylland styrer sine aktiviteter på sundhedsområdet ud fra målbilledet: »Et sundhedsvæsen på patientens præmisser«. Målbilledet sætter rammerne for arbejdet med de nationale mål og skal sikre, at vi sammentænker relevant aktivitet, god økonomi og høj kvalitet, så vi får mest mulig sundhed for de ressourcer, vi har til rådighed. Regionens målbillede samt de nationale mål angiver dermed den retning, vi ønsker at styre vores sundhedsvæsen imod.

Med økonomiaftalen for 2019 styres sundhedsvæsenet for fremtiden i endnu højere grad ud fra nogle af de principper, Region Midtjylland har ønsket og haft fokus på de seneste år. Med økonomiaftalen blev der nemlig knyttet an til en ny styring af sundhedsvæsenet, hvor vi går væk fra et fokus på aktivitet, og i stedet styrer ud fra nøglebegreber som kvalitet og nærhed for patienten.

Udgangspunktet for det videre arbejde er illustreret i nedenstående målbillede, der består af en vision, tre strategispor og otte mål.

Målbilledet skal forstås på denne måde:

- Øverst i målbilledet ses Region Midtjyllands vision, der er et sundhedsvæsen på patientens præmisser.
- Midten af målbilledet viser tre spor, der er pejlemærket for, at regionen opnår et sundhedsvæsen på patientens præmisser.
- Bunden af målbilledet viser otte mål, som hele sundhedsvæsenet i Region Midtjylland skal styre efter for at sikre de tre spor og forbedringer i sundhedsvæsenet på patientens præmisser.

Der skal være enkelthed og fokus i arbejdet med at skabe 'Et sundhedsvæsen på patientens præmisser'. Regionens styring skal derfor være med til at sikre, at der er gode rammer for dette stykke arbejde.

Tre strategispor i målbilledet

Region Midtjylland har en vision om at skabe 'Et sundhedsvæsen på patientens præmisser'. Dette betyder, at regionen skal arbejde hen imod, at alle handlinger og indsatser, der foretages i sundhedsvæsenet, skal have patientens perspektiv for øje. Det er nødvendigt at fastholde patientperspektivet som den overliggende vision for arbejdet i 2021 og frem i udviklingen af sundhedsvæsenet i Region Midtjylland. For at opnå 'Et sundhedsvæsen på patientens præmisser' er der formuleret tre strategispor med hovedafsæt i de nationale mål og regionens sundheds- og hospitalsplan.

Den bedste kvalitet – hver gang på den rigtige måde

I Region Midtjylland ønsker vi, at patienternes møde med sundhedsvæsenet skal være af høj kvalitet hver gang. De rette ydelser skal gives på den mest effektive måde, og patienterne skal opleve at få den hjælp, de forventer. Kvalitet er således både patientoplevelt kvalitet, faglig og organisatorisk kvalitet.

Kvalitets- og forbedringsarbejdet i Region Midtjylland tager afsæt i det nationale kvalitetsprogram. Regionen arbejder målrettet på at leve op til de nationale mål, hvilket blandt andet forudsætter, at vi har et tæt tværsektorielt samarbejde med almen praksis og de 19 midtjyske kommuner. Derudover har Region Midtjylland et stærkt fokus på de resultater, sundhedsvæsenet skaber for patienterne, og på at skaffe overblik over kvaliteten og identificere områder, hvor der er mulighed for forbedringer.

Sammenhæng og lighed i sundhed

Behandlingsforløb går ofte på tværs af hospitaler, kommuner og praksissektor. Et velfungerende og gnidningsfrit samarbejde er helt afgørende for, at borgeren oplever et sammenhængende forløb. Regionen har derfor et stærkt fokus på at videreudvikle og udbygge et nært og sammenhængende sundhedsvæsen. Det nære sundhedsvæsen skal bidrage til sundhedsløsninger tæt på borgeren og dermed understøtte, at borgere med sygdom, så vidt muligt, kan fastholde deres hverdag. Regionen vil endvidere arbejde på at indfri det forebyggelsespotentiale, som et veludbygget nært sundhedsvæsen rummer, eksempelvis i forhold til at forebygge akutte indlæggelser. Samtidigt er det afgørende for at give den rigtige patientbehandling og få mere sundhed for pengene, at behandlingen foregår på det laveste, effektive omsorgs- og omkostningsniveau. Det betyder, at behandlinger ikke bør ske på et højere specialiseringsniveau, end hvad der er behandlings- og omkostningsmæssigt nødvendigt.

Med øget fokus på patientens præmisser er det nødvendigt samtidigt at fokusere på lighed i sundhed – både geografisk lighed og social lighed. Sygdomsbehandlingen må således ikke være afhængig af, hvor man bor, eller hvilken baggrund man har. Patienter har forskellige præferencer og forskellige ressourcer, hvilket der bør tages hensyn til. Patienter skal inddrages i beslutninger om egen behandling, og personalet skal hjælpe til med, at patienterne får de informationer, der er nødvendige for, at patienterne reelt kan være involverede i egen behandling.

Mere effektivt sundhedsvæsen

Det sidste spor i målbilledet er et mere effektivt sundhedsvæsen. Vi skal levere den rigtige indsats og sikre en relevant ressourceanvendelse. Samtidig skal vi holde fast i vores regionale dagsorden om, at mængde ikke nødvendigvis er kvalitet. Mere er ikke nødvendigvis bedre, og mere behandling er ikke kvalitet i sig selv.

Region Midtjylland ønsker et effektivt sundhedsvæsen, der sammentænker økonomi, aktivitet og kvalitet. Der er god økonomi i god kvalitet: Vi har en begrundet forventning om, at kvalitetsforbedringer i diagnostik, behandlinger og patientforløb kan frigive ressourcer. Derfor er det afgørende, at vi sikrer en tæt og løbende koordinering mellem økonomiarbejdet og kvalitetsarbejdet. På den måde bliver et effektivt sundhedsvæsen også et bæredygtigt sundhedsvæsen.

Et bæredygtigt sundhedsvæsen på patientens præmisser kræver desuden en region, der hele tiden udvikler sig i forhold til at arbejde smartere og gør brug af tidens teknologiske muligheder og de idéer og løsninger, der opstår i hverdagen i klinikken.

Endeligt vil Region Midtjylland være en region, der balancerer specialisering og nærhed til borgeren, og som skaber tilbud, der øger tilgængeligheden samtidig med, at det er trygt og fagligt bæredygtigt, og efterlever gældende kvalitetsstandarder.

De otte mål i målbilledet

I arbejdet med målbilledet er det vigtigt, at der er enkelthed og fokus på få mål, og at målene giver klinisk mening. Der er i målarbejdet formuleret otte konkrete mål med udgangspunkt i de nationale mål for sundhedsvæsenet samt et regionalt mål om 'god økonomi og relevant aktivitet'. Målene peger tilsammen op imod de tre spor og regionens overordnede vision om et sundhedsvæsen på patientens præmisser.

De otte mål i målbilledet er:

- Bedre sammenhængende patientforløb
- Styrket indsats for kronikere og ældre patienter
- Forbedret overlevelse og patientsikkerhed
- Behandling af høj kvalitet
- Hurtig udredning og behandling
- Øget patientinddragelse

- Flere sunde leveår
- God økonomi og relevant aktivitet

Forbedringsarbejde som metode

Den fælles ramme for kvalitetsarbejdet i Region Midtjylland er inspireret af Institute for Healthcare Improvement's (IHI) tilgang med forbedringsmodellen og PDSA-cirklen som motor. I Region Midtjylland vil vi således i de kommende år fortsætte det målrettede arbejde med at skabe en forbedringskultur, hvor vi løbende arbejder for at forbedre behandlinger, patientforløb, arbejdsgange m.m. til gavn for patienterne.

Region Midtjylland arbejder løbende med at opbygge kompetencer i forbedringsarbejde. Der iværksættes løbende uddannelsesaktiviteter på flere niveauer med det formål at understøtte en forbedringskultur og et fælles sprog og metodekendskab. Der arbejdes ud fra en målsætning om, at mange skal kende og kunne anvende forbedringsmodellen, nogle skal kunne lede forbedringer, mens nogle få skal være eksperter i forbedringsarbejde.

Med henblik på at understøtte, at vi får en fælles tilgang til kvalitetsarbejde på tværs af sektorerne målrettes uddannelsesaktiviteterne også kommunerne og almen praksis.

Budget

Forslag til driftsbudgettet for 2021 for sundhedsområdet er udarbejdet med udgangspunkt i økonomiaftalen for 2021 og budgettilpasninger i budget 2021. I alt medfører det et økonomisk råderum på 498,1 mio. kr. til prioriteringer i budget 2021, jf. de følgende afsnit.

Økonomisk råderum som følge af Økonomiaftale for 2021

Regeringen og Danske Regioner indgik 29. maj 2020 økonomiaftalen for 2021. Økonomiaftalen bidrager til råderummet i Region Midtjylland med 268,1 mio. kr. Tabellen nedenfor viser den overordnede realvækst i økonomiaftalen.

Økonomisk råderum som følge af økonomiaftalen for 2021

Mio. kr.	Hele landet	Region Midtjylland
Realvækst økonomiaftale 2021	-1349,0	-291,0
Medfinansiering af IT mv.	34,7	7,5
Omfordeling af effektiviseringskrav KF	0,0	15,4
Økonomisk råderum sfa. økonomiaftale 2021	-1314,3	-268,1

Der er en realvækst på sundhedsområdet i regionerne på 1.349 mio. kr. Region Midtjyllands andel af realvæksten er på 291,0 mio. kr. i 2021. Til sammenligning var Region Midtjyllands andel af realvæksten i 2020 på 317,2 mio. kr. I 2019 udgjorde Region Midtjyllands andel af realvæksten 214,0 mio. kr. Realvæksten er bl.a. givet for at sikre, at der følger penge med til dækning af det demografiske træk, når der bliver flere patienter.

I økonomiaftalen er der aftalt landsdækkende IT- og digitaliseringsinitiativer, der finansieres af regionerne. I 2021 er der en stigning i udgifterne på 34,7 mio. kr. svarende til 7,5 mio. kr. for Region Midtjylland. Det samlede niveau i 2021 er på 98,3 mio. kr.

Det er aftalt i økonomiaftalen for 2017, at 50 % af effektiviseringsgevinsterne fra kvalitetsfundsbyggerierne omfordeles på baggrund af bloktilskudsfordelingen. Denne aftale betyder, at Region Midtjylland skal aflevere 15,4 mio. kr. om året i perioden 2017-2025. Region Midtjylland afleverer over de ni år i alt 138,6 mio. kr. til de andre regioner som følge af denne aftale.

Budgettilpasninger i budget 2021

En vurdering af udgiftsbehovet for flere budgetposter i budget 2021 medfører et økonomisk råderum i budget 2021. Nedenfor er oversigten over budgettilpasninger, der bl.a. indeholder budgettilpasninger som følge af tidligere beslutninger af regionsrådet.

Budgettilpasninger i budget 2021

Mio. kr.	Budget 2021
Bloktilskudsfordeling	-106,0
Besparelser i 2021	-20,0
Hospitalsmedicin 2020	-35,0
Indkøbsbesparelser	-17,5
Reduktion af konsulentudgifter	-21,5
Reduktion af driftsanskaffelser	-30,0
Budgettilpasninger i alt	-230,0

Som det fremgår af oversigten over budgettilpasninger, øges råderummet i budget 2021 med 230,0 mio. kr. Nedenfor er en beskrivelse af de enkelte budgettilpasninger.

Bloktilskudsfordeling

Bloktilskuddet fordeles ud fra et udgiftsbehov, der er bestemt dels fra aldersbestemte kriterier og dels socioøkonomiske kriterier. De aldersbestemte kriterier fordeler 77,5 % af bloktilskuddet, mens de socioøkonomiske kriterier fordeler 22,5 %.

Hvert år genberegnes bloktilskudsfordelingen som følge af ændringer i befolkningssammensætningen. Forskydninger i de enkelte regioners andele af bl.a. indbyggertal, antal psykiatriske patienter samt antal borgere på overførselsindkomst medfører, at fordelingsnøglen ændrer sig fra år til år.

I 2021 modtager Region Midtjylland 106,0 mio. kr. mere i bloktilskud, end hvis fordelingen havde været uændret fra 2020. Størstedelen af stigningen skyldes, at Region Midtjyllands befolkningstal er steget mere end landsgennemsnittet. Udover stigningen vedrørende befolkningsandele får Region Midtjylland også samlet set en større andel af finansieringen, der vedrører de socioøkonomiske kriterier.

Besparelser i budget 2021

I budget 2019 blev der vedtaget besparelser vedrørende både budget 2019 og budget 2020.

Besparelsen vedr. reduktion af ambulante besøg har en profil, der rækker ind i budget 2021. Der udestår således udmøntning af besparelser på 20 mio. kr.

Hospitalsmedicin 2020

Der forventes i 2020 et mindreforbrug på hospitalsmedicin. Mindreforbruget skyldes primært at forbruget i slutningen af 2019 efter vedtagelsen af budget 2020 var lavere end forventet. På den baggrund kan 35 mio. kr. prioriteres på ny i budget 2021.

Indkøbsbesparelser

I de seneste år er der årligt blevet indhøstet besparelser på indkøb, og midlerne er anvendt til generel prioritering i forbindelse med budgetlægningen. I 2021 er der et yderligere besparelspotentiale i Region Midtjylland på indkøbsområdet på 17,5 mio. kr.

Reduktion af konsulentudgifter

I forbindelse med økonomiaftalen for 2021 er det aftalt, at regionerne samlet set skal reducere deres udgifter til eksterne konsulenter med 100 mio. kr. Region Midtjyllands andel af besparelsen svarer til 21,5 mio. kr.

Reduktion af driftsanskaffelser

Anlægsrammen i økonomiaftalen for 2021 hæves med 217,9 mio. kr., hvilket medfører, at der er mulighed for at tilbageføre driftsanskaffelserne fra investeringsplanen til den ordinære drift. Det giver 30 mio. kr. til prioritering.

Prioriteringer fra regionsrådets budgetseminar

På de stående udvalgs møder i maj 2020, inden økonomiaftalen for 2021 blev indgået, drøftede udvalgene mulige prioriteringer i budget 2021. Udvalgene prioriterede en række forslag, der blev vurderet som værende nødvendige udgifter. De nødvendige udgifter er indarbejdet i budget 2021 og fremgår af nedenstående tabel.

Prioriteringer fra regionsrådets budgetseminar

Mio. kr.	Budget 2021
Nyt behandlingsråd	6,5
Tværregional Fase IV enhed	0,5
NOTUS og LUNA	14,8
Telemedicinsk hjemmemonitorering	12,2
Fælles servicecenter	0,4
HEV nære sundhedstilbud	5,3
Forsikringsportefølje	7,5
Udvikling af ny hjemmeside	1,5
Regionernes Kliniske Kvalitetsdatabase (RKKP)	2,6
IT, øget driftsbehov	12,0
Prioriteringer fra budgetseminaret i alt	63,3

Nyt behandlingsråd

I regi af Danske Regioner nedsættes et nyt behandlingsråd. Behandlingsrådet skal vurdere, hvilke behandlinger og nye teknologier, der giver mest sundhed for pengene. Behandlingsrådet forventes fra 2021 at koste 30 mio. kr. årligt. Region Midtjyllands andel heraf udgør 6,5 mio. kr.

Tværregional fase IV enhed

Regionerne ønsker at etablere en fase IV-enhed på tværs af regionerne. Fase IV-enheden skal bl.a. overvåge og indsamle konkrete informationer, data og konkret viden om, hvordan et godkendt lægemiddel "performer", efter at lægemidlet er blevet testet, myndighedsgodkendt og ibrugtaget. Regionerne finansierer sekretariatsfunktionen af fase IV-enheden i fællesskab.

NOTUS og LUNA

I forbindelse med udvikling af systemerne er der behov for at prioritere 14,8 mio. kr. i 2021 ud over det eksisterende budget til it systemerne NOTUS og LUNA.

Telemedicinsk hjemmemonitorering

Udbredelse af telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med svær KOL er et samarbejde mellem hospitalerne i Region Midtjylland, de 19 midtjyske kommuner og de praktiserende læger i Midtjylland. Monitoreringsopgaven omfatter både dagtid og vagttid. Der er behov for at prioritere 12,2 mio. kr. til projektet.

Fælles servicecenter

Formålet med Fælles Servicecenter (FSC) er, som et led i udmøntningen af Sundhedsaftalen, at understøtte parternes fælles opgaver om telesundhed. I praksis fungerer centeret derfor som en fælles offentlig tværsektoriel driftsenhed og serviceplatform for de telemedicinske brugere og fagpersoner i kommunerne og Region Midtjylland.

FSC skal etableres som en selvstændig enhed i form af en forening med begrænset ansvar. Etableringen som selvstændig enhed vil medføre øgede driftsomkostninger på 0,4 mio. kr. årligt.

HEV nære sundhedstilbud

Hospitalsenheden Vest samler i 2021 hospitalerne i Herning og Holstebro i det nye regionshospital i Gødstrup. Hospitalsenheden Vest vil efter indflytningen have en række merudgifter i form af husleje og fælles udgifter i Center for Sundhed Holstebro, ny akutklinik i Lemvig og lavere kapacitetsudnyttelse i funktionerne, end hvis disse havde været placeret i det nye regionshospital i Gødstrup. Der prioriteres 5,3 mio. kr. i 2021.

Forsikringsportefølje

Forsikringsområdet skal i 2020 i udbud med virkning fra 2021. Forventningen er, at forsikringsudgifterne vil stige baseret på oplysning fra Region Midtjyllands forsikringsmægler.

Udvikling af ny hjemmeside

Det er en løbende opgave at sikre, at regionens hjemmesider fremstår både brugervenlige, intuitive og efterlever den standard, som borgere i Danmark forventer af tidssvarende offentlige hjemmesider. Der er behov for at afsætte 1,5 mio. kr. til udvikling af den nye hjemmeside i 2021.

Regionernes kliniske kvalitetsdatabase (RKKP)

RKKP har budget til at drive 77 databaser, men driver på nuværende tidspunkt 85 databaser, hvilket indtil nu har kunnet ske ved overførte og uforbrugte midler. Fra 2021 er der behov for at afsætte yderligere 2,6 mio. kr. til RKKP.

IT, eget driftsbehov

På IT's basisbudget er der en række områder, hvor der er behov for flere ressourcer. Behovet gælder især indenfor håndtering af vækst i infrastrukturkomponenter, vækst i kompleksiteten i eksisterende applikationsportefølje og vækst som følge af nye digitaliseringstiltag. Der er behov for at afsætte 12,0 mio. kr. i 2021.

Politiske prioriteringer i budget 2021

Nedenfor gennemgås en række politiske prioriteringer i budget 2021, der er vedtaget i forbindelse med budgetforliget for 2021. Forslagene er baseret på aktuelle skøn for udviklingen i udgifterne for områderne i 2021.

Politiske prioriteringer i budget 2021

Mio. kr.	Budget 2021
Hospitalsmedicin	100,0
Tilskudsmedicin	165,0
Blødermedicin	-25,0
Diabetes området	20,0
SOSU-elever	-6,0
Praksisområdet vækst	25,0
Respiratorbehandling i eget hjem	-31,4
Lægelige uddannelser	14,0
Tjenestemandspensioner	16,0
Afledte udgifter i forbindelse med nye hospitalsbyggerier	-52,9
Pulje til ubalancer og konsolidering	15,0
DUT, der ikke udmøntes	1,2
Mindre budget og bevillingsændringer	11,4
Hvordan har du det?	4,0
Regionsrådsvalg	4,4
Prioriteringer i alt	260,7

Hospitalsmedicin 2021

I 2021 prioriteres 100 mio. kr. til stigende udgifter inden for hospitalsmedicin. Beløbet er fastsat ud fra skøn fra Amgros og Sundhedsdatastyrelsen.

Tilskudsmedicin

Jf. Sundhedsdatastyrelsen bør Region Midtjylland afsætte 1.535 mio. kr. til tilskudsmedicin. Dette svarer til en stigning på 165 mio. kr.

Blødermedicin

I 2019 var der mindreforbrug på puljen til blødermedicin, ligesom der forventes mindreforbrug på puljen i 2020. Det forventede mindreforbrug i 2020 skyldes bl.a. implementeringen af billigere medicin. Budgettet reduceres med 25 mio. kr. i 2021.

Diabetesområdet

En højere grad af koordinerede og ens behandlingstilbud til patienterne inden for diabetesområdet på tværs af landet, skal sikres via nationale retningslinjer på området. Udgifterne vedrørende materialer på diabetesområdet (insulinpumper, CGM mv.) i Region Midtjylland skønnes bl.a. på denne baggrund at stige med ca. 20 mio. kr. i 2021.

SOSU-elever

Det er aftalt mellem Danske Regioner og Kommunernes Landsforening, at ansættelsen af SOSU-elever fra 2020 udelukkende sker i kommunerne. Der har været afsat et lidt større budget, end der bliver reguleret i forbindelse med ændringen, og der frigøres dermed 6,0 mio. kr. fra puljen til andre formål.

Praksisområdet - vækst

I 2021 prioriteres der 25,0 mio. kr. ekstra til praksissektoren i forhold til 2020. Baggrunden for prioriteringen af de ekstra midler er bl.a. bortfald af økonomisk hjælp til indfasning af differentieret basishonorar, et stigende antal kronikere i almen praksis samt stigende udgifter på baggrund af en generel befolkningstilvækst og befolknings-sammensætning.

Respiratorbehandling i eget hjem

Antallet af patienter har været faldende igennem noget tid. Der var mindreforbrug på puljen i regnskab 2019, og der forventes mindreforbrug i 2020. På den baggrund reduceres budgettet med 31,4 mio. kr.

Lægelige uddannelser

Der er et stigende antal læger under uddannelse. De lægelige uddannelser medfinansieres af de centrale puljer Lægeuddannelse i almen praksis og Lægernes kliniske videreuddannelse. De midler, der afsættes på de centrale puljer, er udelukkende den centrale medfinansiering af de lægelige uddannelser. Omkring halvdelen af udgifterne til de lægelige uddannelser finansieres af hospitalerne, der på den baggrund skal prioritere et tilsvarende beløb til at finansiere de decentrale udgifter til lægelige uddannelser.

Lægeuddannelse i almen praksis

I økonomiaftalen for 2020 blev det aftalt, at der skal ske en forøgelse af hoveduddannelsesforløb i almen medicin på i alt 50 forløb på landsplan i 2020 og yderligere 50 forløb i 2021. Samtidig har der været en generel stigning i antallet af uddannelsesforløb i almen praksis. Der afsættes ekstra 9,0 mio. kr. i 2021 til det stigende antal uddannelsesforløb.

Lægernes kliniske videreuddannelse

Der er behov for at prioritere 5,0 mio. kr. til fællespuljen vedrørende lægernes kliniske videreuddannelse i budget 2021, da der er et stigende antal unge læger, der er ved at uddanne sig til speciallæge (uddannelseslæger).

Udgiftspresset skyldes særligt det markant stigende antal studerende, som færdiggør medicinstudiet på universiteterne og herefter, som første led i deres uddannelse til speciallæge, tilmelder sig den kliniske basisuddannelse (KBU). Regionerne har forpligtet sig på at oprette KBU-forløb til alle nyuddannede læger, som tilmelder sig KBU.

Tjenestemandspension

Der er behov for yderligere 16,0 mio. kr. på budgettet i 2021 for at skabe balance på området.

Forventningen om stigende udgifter til tjenestemænd skyldes, at staten i forbindelse med regionernes dannelses overtog forpligtelsen for de tjenestemænd, som allerede var gået på pension. Region Midtjylland skal dermed afholde udgifter til de tjenestemænd, som er gået på pension efter 1. januar 2007. Antallet af pensionerede tjenestemænd er på den baggrund fortsat stigende.

Afledte udgifter ifbm. nye hospitalsbyggerier

I forbindelse med regionens hospitalsbyggerier er der en række større og mindre udgifter i løbet af byggeperioden og i forbindelse med ibrugtagningen. Udgifterne omfatter bl.a.:

- Flytterelaterede udgifter
- Lån til flytterelaterede udgifter
- Leasingudgifter
- Indhentning af effektiviseringsgevinster

Pulje til ubalancer og konsolidering

I forbindelse med budgetforliget for 2019 afsatte regionsrådet en pulje til ubalancer og konsolidering på 15 mio. kr. I forbindelse med budget 2020 reducerede regionsrådet puljen til 12 mio. kr. Det foreslås at afsætte 15 mio. kr. til puljen i budget 2021. Puljen anvendes til at imødegå økonomiske ubalancer eller alternativt til konsoliderende tiltag, såfremt der ikke er behov for at anvende puljen til økonomiske ubalancer. På længere sigt kan puljen være med til at imødegå et potentielt behov for spareplaner.

DUT, der ikke udmøntes

Regionsrådet vedtog på mødet d. 19. december 2018 principper for udmøntning af DUT. Principperne er, at DUT-kompensationerne udmøntes, hvis der er tale om en kompensation, der tildeles én eller få enheder. Er der tale om en mere generel DUT-kompensation, hvor alle hospitaler eller alle administrationer bliver berørt, holdes midlerne som udgangspunkt centralt og udmøntes ikke.

I budget 2021 er der DUT-reguleringer, der ikke udmøntes, som følge af principperne, der er vedtaget af regionsrådet. Der er tale om tre reguleringer, der reducerer råderummet i budget 2021. Beløbene holdes centralt, og samlet er der tale om en reduktion af råderummet i budget 2021 på 1,2 mio. kr.

Mindre budget og bevillingsændringer

En række mindre budget og bevillingsændringer, der samlet set medfører en udgiftsstigning på 11,4 mio. kr.

Hvordan har du det?

Hvert 4. år gennemføres undersøgelsen "Hvordan har du det?", der kortlægger sundhedstilstanden på borgerne i hele landet. Undersøgelsen gennemføres af regionerne. I Region Midtjylland står DEFACTUM for at gennemføre undersøgelsen. Der afsættes 4,4 mio. kr. til formålet.

Regionsrådsvalg

Der afsættes 4,4 mio. kr. til afholdelse af regionsrådsvalg i efteråret 2021.

Yderligere politisk prioritering i budget 2021

Nedenfor er en oversigt over yderligere politiske prioriteringer i budget 2021.

Yderligere politiske prioriteringer i budget 2021

Mio. kr.	Budget 2021
Hjælp til Aarhus Universitetshospital	60,7
Engangshjælp til Hospitalsenheden Vest	65,0
<i>Finansiering af engangshjælp (reduktion af lån)</i>	-65,0
Realvækst: Vækst i opgavetyngden	44,7
Realvækst: Opgavetyngde	44,7
<i>Fordeling af den samlede realvækst:</i>	
<i>Regionshospitalet Horsens - 7,8</i>	
<i>Hospitalsenhed Midt - 13,1</i>	
<i>Regionshospitalet Randers - 7,1</i>	
<i>Hospitalsenheden Vest - 13,8</i>	
<i>Aarhus Universitetshospital - 36,2</i>	
<i>Psykiatrien i Region Midtjylland - 11,4</i>	
Forventet øget forbrug til privathospitaler	1,0
Omlægning af screeningsprogrammet for livmoderhalskræft	1,2
Udbredelse af socialsygeplejeskeordningen	2,5
Udviklingen af sundhedshuse	4,0
Bæredygtighed	6,0
Styrket indsats for patienter med komplekse problemstillinger	0,8
Tilbagekøb af konsulentbesparelse	7,0
Introduktionsforløb - medicinske afdelinger og akut afdelinger	2,5
Nedbringelse af brugerbetaling for ikke-medindlagt forældre	3,5
Reduktion af pulje til ubalancer og konsolidering	-4,5
I alt	174,1

Der henvises til budgetforliget i afsnit 1 for en nærmere gennemgang af prioriteringerne.

Driftsbudget

Tabellen nedenfor indeholder en opdeling af budgettet på bevillingsområderne for sundhed.

Nettobevilling Budget 2021 og Budgetoverslagsår 2022-2024 (Udgiftsbaseret)

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Regionshospitalet Horsens	1.102,5	1.096,9	1.097,4	1.089,2	1.089,0	1.089,0
Regionshospitalet Randers	1.165,3	1.144,1	1.170,6	1.161,2	1.156,4	1.155,2
Hospitalsenheden Vest	2.517,3	2.665,7	2.631,5	2.504,3	2.503,6	2.502,8
Hospitalsenhed Midt	2.455,1	2.493,0	2.511,5	2.515,6	2.505,1	2.504,5
Aarhus Universitetshospital	7.348,4	7.094,3	7.251,0	7.224,3	7.225,3	7.229,3
Præhospitalet	856,8	926,6	872,3	871,6	868,0	868,0
Psykiatrien i Region Midtjylland	1.854,4	1.908,5	1.968,0	1.961,4	1.985,6	1.985,8
Fælles udgifter/indtægter	1.500,3	2.171,3	2.240,7	2.208,8	2.258,4	2.404,6
Praksissektoren mv.	3.799,3	3.777,4	3.825,7	3.850,1	3.865,2	3.884,8
Tilskudsmedicin	1.389,1	1.376,9	1.534,9	1.556,5	1.581,5	1.606,5
Servicefunktioner	557,8	433,6	459,0	475,2	474,6	473,7
Sundhed i alt	24.546,3	25.088,3	25.562,5	25.418,3	25.512,7	25.704,3

2.2 Regionshospitalet Horsens

Formål

Regionshospitalet Horsens er et af de fem akuthospitaler i Region Midtjylland. Hospitalets optageområde dækker Horsens, Hedensted, Odder og Skanderborg kommuner svarende til ca. 230.000 borgere.

Regionshospitalet Horsens varetager akutmedicin, ortopædkirurgi, kirurgi samt gynækologi/obstetrik, herunder fertilitetsbehandling. Hospitalet er regionens tredje største fødested. Regionshospitalet Horsens varetager ligeledes syv interne medicinske specialer, et dialyseafsnit samt klinisk biokemi, billeddiagnostik, fysio- og ergoterapi samt anæstesiologi, herunder intensiv medicin. Endeligt er der pædiatri og urologi, der begge drives af Aarhus Universitetshospital.

Til Regionshospitalet Horsens hører også Skanderborg Sundhedshus og Livsstilscenter Brædstrup. I sundhedshuset varetages en række ambulante funktioner, mens livsstilscentret tager imod borgere, som indlægges med henblik på at opnå livsstilsændringer.

Budget

Efterfølgende tabel viser nettodriftsudgifterne for Hospitalsenheden Horsens.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgifter i alt	1.102,5	1.096,9	1.097,4	1.089,2	1.089,0	1.089,0

I Budget 2021 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 1.596 helårsstillinger.

2.3 Regionshospitalet Randers

Formål

Hospitalet består af Regionshospitalet i Randers og Grenaa Sundhedshus

Regionshospitalet Randers er akuthospital for den nordøstlige del af regionen. Optageområdet dækker kommunerne Randers, Norddjurs, Syddjurs og Favrskov, svarende til ca. 227.000 indbyggere. Hospitalet varetager endvidere akutforpligtigelsen for den sydlige del af Mariagerfjord Kommune.

Regionshospitalet Randers varetager otte interne medicinske specialer og har desuden dialysesatellit betjent fra Aarhus Universitetshospital. Der varetages ortopædkirurgi, kirurgi og en ambulant urologisk fællesfunktion betjent fra Aarhus Universitetshospital samt gynækologi/obstetrik og pædiatri. Hospitalet har desuden billede-diagnostik, klinisk biokemi og patologi.

Regionshospitalet Randers omfatter Afdeling for Folkeundersøgelser, der for hele regionen varetager koordinering, forskning mv. inden for de nationale screeningsprogrammer. I forlængelse heraf varetager hospitalet en stor del af de undersøgelser og den kirurgi, der følger af programmerne indenfor livmoderhals- og tarmkræftscreening. Regionshospitalet Randers varetager endvidere opstart og udbredelse af Projekt Aktiv Patientstøtte, som skal hjælpe de svageste og mest komplekse kroniske patienter i Region Midtjylland.

Grenaa Sundhedshus hører under Regionshospitalet Randers. Sundhedshuset har akutklinik og ambulante funktioner. Sundhedshuset er etableret i samarbejde med Norddjurs Kommune.

Budget

Følgende tabel viser nettodriftsudgifterne for Regionshospitalet Randers.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgifter i alt	1.165,3	1.144,1	1.170,6	1.161,2	1.156,4	1.155,2

I Budget 2021 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 1.655 helårsstillinger.

2.4 Hospitalsenheden Vest

Formål

Hospitalsenheden Vest består af 5 matrikler: Regionshospitalet Holstebro, Regionshospitalet Herning, Regionshospitalet Lemvig, Sundhedshus Ringkøbing og Sundhedshus Tarm. Derudover har hospitalet funktioner i Skive, Viborg og Aarhus.

Hospitalsenheden Vest er akuthospital for den vestlige del af regionen. Enheden er nærhospital for knap 290.000 borgere i kommunerne Herning, Holstebro, Ringkøbing-Skjern, Ikast-Brande, Lemvig og Struer. Der er fælles akutmodtagelse i Herning, visiteret akutmodtagelse i Holstebro og akutklinik i Ringkøbing.

Der er 9 specialer inden for intern medicin. De 8 af specialerne er organiseret i én afdeling. Hjertesygdomme er en selvstændig afdeling.

Det neurologiske speciale varetager, udover den klassiske neurologi, diagnostik og behandling inkl. trombolyse af akut apopleksi.

Endvidere varetages specialerne ortopædkirurgi, kirurgi, urinvejskirurgi, gynækologi og obstetrik og pædiatri.

Robotassisterede operationer varetages inden for gynækologi, kirurgi og urinvejskirurgi primært dedikeret kræftsygdomme.

Der er fødeafsnit i Herning og Holstebro.

Billeddiagnostik varetages på alle 5 matrikler. Nuklearmedicin med PET/CT. Klinisk biokemi, fysio- og ergoterapi samt ernæringsterapi er ligeledes en del af opgavefeltet i optageområdet.

Hospitalsenheden Vest varetager, for borgerne i de ni midt-vestjyske kommuner, behandlingen inden for områderne øre-næse-hals, øjne, urinvejskirurgi, onkologi, hæmatologi og arbejdsmedicin. I forhold til øre-næse-hals, og urinvejskirurg er der udefunktion på Regionshospitalet Viborg. Arbejdsmedicin har udefunktion i Skive. Ligeledes varetages trombolyse for den vestlige del af regionen.

Specialet klinisk socialmedicin og rehabilitering har funktioner i Herning og Aarhus, der dækker alle regionens borgere. Hospitalsenheden Vest driver som et forsøgsprojekt Klinik for Almen Medicin på Lemvig Sundhedshus. Klinikken forsyner ca. 3.500 borgere med almen medicinske ydelser, og den er organisatorisk forankret i Klinisk Socialmedicin og Rehabilitering.

I Ringkøbing og Tarm er der sundhedshuse, hvor der indgår regionale funktioner af ambulant karakter.

Region Midtjylland driver i samarbejde med Holstebro Kommune Center for Sundhed i Holstebro. I centret etableres regionale funktioner inden for såvel det somatiske som psykiatriske område. Centret blev indviet i september 2018. De regionale somatiske funktioner flytter ind i forbindelse med indflytning på Regionshospitalet Gødstrup i 2021.

Parallelt med patientbehandlingen varetager Hospitalsenheden Vest en betydelig uddannelses- og forskningsindsats forankret i NIDO | Danmark.

I løbet af et kalenderår gennemfører studerende og elever en del af deres uddannelse ved Hospitalsenheden Vest. Hertil kommer uddannelsen af yngre læger samt anden post-graduat uddannelse. Der er etableret 3 universitets-klinikker og flere veletablerede forskningsafsnit. Der er hermed etableret uddannelses- og forskningsaktivitet i alle kliniske og parakliniske afdelinger i Hospitalsenheden Vest.

Budget

Efterfølgende tabel viser nettodriftsudgifterne for Hospitalsenheden Vest.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgifter i alt	2.517,3	2.665,7	2.631,5	2.504,3	2.503,6	2.502,8

I Budget 2021 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 3.667 helårsstillinger.

2.5 Hospitalsenhed Midt

Formål

Hospitalsenhed Midt består af Regionshospitalet Viborg, Regionshospitalet Skive, Regionshospitalet Silkeborg og Regionshospitalet Hammel Neurocenter.

Regionshospitalet Viborg er akuthospital for Viborg, Skive og Silkeborg kommuner. Optageområdet omfatter ca. 237.000 indbyggere.

Regionshospitalet Silkeborg har døgndækkende akutklinik for lokalområdet og modtager akutte visiterede medicinske patienter på hverdage i tidsrummet 8-17. I Skive er der akutklinik (Åbningstid fra kl. 8.00 – 22.00).

Hospitalsenheden varetager pædiatri, neurologi (herunder en række specialiserede funktioner inden for klassisk neurologi) og de fleste interne medicinske specialer. Hospitalsenheden varetager endvidere ortopædkirurgi, kirurgi, gynækologi og obstetrik for eget optageområde.

Hospitalsenheden varetager fedmekirurgi for hele regionen og derudover karkirurgiske funktioner (inkl. sårcenter), nuklear medicin, fysiologi, patologi, og mammakirurgi/-radiologi for dele af regionen.

Hospitalsenheden varetager i et samarbejde med klinikken på RH Horsens fertilitetsbehandlingen for hele regionen.

Der varetages desuden billeddiagnostik og klinisk biokemi.

Vestdansk center for Rygmarvsskade og Hammel Neurocenter varetager højt specialiserede funktioner inden for henholdsvis para- og tetraplegi (lammelser i kroppen) og neurorehabilitering af hjerneskade dækkende hele befolkningen i Vestdanmark.

Dermatologi og venerologi (hudsygdomme og kønssygdomme) varetages i begrænset omfang i samarbejde med Aarhus Universitetshospital. I Skive har Regionshospitalet Herning en arbejdsmedicinsk klinik.

På Regionshospitalet Silkeborg er opgaverne organiseret i de to centre: Center for Planlagt Kirurgi og Diagnostisk Center, hvor begge har regionsdækkende opgaver. Center for Planlagt Kirurgi omfatter friklinikaktivitet for hele regionen, og Diagnostisk Center har en særlig rolle i forhold til at udvikle optimerede patientforløb.

På hospitalsmatriklen i Skive er der ud over hospitalsfunktionerne neurorehabilitering, arbejdsmedicinsk klinik, en række medicinske ambulatorier, fertilitetsklinik og billeddiagnostik etableret et sundhedshus i samarbejde med Skive Kommune.

Budget

Følgende tabel viser nettodriftsudgifterne for Hospitalsenhed Midt.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgifter i alt	2.455,1	2.493,0	2.511,5	2.515,6	2.505,1	2.504,5

I Budget 2021 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 3.975 helårsstillinger.

2.6 Aarhus Universitetshospital

Formål

Aarhus Universitetshospital er Region Midtjyllands højt specialiserede hospital med behandling, forskning, udvikling og uddannelse på internationalt niveau. Her kommer patienter med behov for akut eller planlagt specialiseret behandling fra hele Region Midtjylland, men også fra Vestdanmark og fra resten af landet.

F.eks. er Traumecentret i Akutafdelingen et af landets fire højt specialiserede traumecentre, mens Infektionssygdomme står for det vestdanske hospitalsberedskab for alment farlige smitsomme sygdomme. Og Aarhus Universitetshospital varetager den daglige patientbehandling, udvikling og forskning i Dansk Center for Partikelterapi, som er et landsdækkende center.

Aarhus Universitetshospital er samtidig akuthospital for ca. 353.000 indbyggere i Aarhus Kommune og Samsø Kommune.

Aarhus Universitetshospital varetager samtlige lægefaglige specialer og arbejder til stadighed med at sikre og udvikle spydspidsområder gennem forskning og særlige satsninger. Det er en faglig styrke, at Aarhus Universitetshospital har stort set alle hospitalsfunktioner samlet under ét tag, og det er især en fordel for patienter med sygdomme, som kræver specialister fra flere specialer. På en lang række højt specialiserede områder har Aarhus Universitetshospital international status som Center of Excellence.

Den sidste etape i samlingen af hospitalet bliver ibrugtagning af Forum i 2022. Forum kommer til at rumme patienthotel, en række forskningsaktiviteter og klinikker samt Steno Diabetes Center Aarhus.

Aarhus Universitetshospital har en særlig opgave inden for forskning, hvor et tæt samarbejde med Aarhus Universitet udvikler og understøtter forskningen på såvel Aarhus Universitetshospital som på regionshospitalerne. Der forskes på alle afdelinger, og der er tale om forskning på et højt internationalt niveau, som publiceres i internationalt anerkendte videnskabelige tidsskrifter.

Aarhus Universitetshospital er et stort uddannelsessted for alle faggrupper i sundhedsvæsenet og har særlige opgaver i forhold til varetagelse af de specialiserede uddannelser. Desuden bidrager Aarhus Universitetshospital til udvikling af faglige, organisatoriske og patientinvolverende fremskridt til gavn for patienterne.

Aarhus Universitetshospital skaber resultater gennem samarbejde. Hospitalet investerer i relationer internt i Region Midtjylland og med bl.a. Aarhus Kommune for at skabe samarbejde til gavn for patienterne. Der er desuden netværk og samarbejder med specialister i ind- og udland om forskning og behandling af særligt komplicerede tilstande.

Hospitalet betjener flere af regionshospitalerne med fællesfunktioner og konsulentbistand – bl.a. inden for urinvejskirurgi, led- og bindevævssygdomme, infektionssygdomme, øre-næse-halskirurgi, nyresygdomme, blodsygdomme, strålebehandling, børn og unge, blodbank og immunologi samt klinisk mikrobiologi. Aarhus Universitetshospital har desuden vagtfunktion for hele regionen indenfor røntgen og skanning.

Budget

Følgende tabel viser nettodrifudsudgifterne for Aarhus Universitetshospital (inkl. jordemodercentret).

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgifter i alt	7.348,4	7.094,3	7.251,0	7.224,3	7.225,3	7.229,3

I Budget 2021 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 9.480 helårsstillinger.

2.7 Præhospitalet

Formål

Det er Præhospitalets opgave, at visitere, koordinere og yde den sundhedsfaglige indsats fra der rettes henvendelse til AMK Vagtcentralen – fra borgere (via 1-1-2) eller fra samarbejdspartnere i sundhedsvæsenet - til patienten har fået hjælp / modtages på hospitalet. Præhospitalets formål er at sikre *rette hjælp i rette tid til alle patienter*.

Indsatsen ydes i form af ambulancer, akutlægebiler, akutlægeheliokoptere og andre præhospitale ordninger samt i form af sundhedsfaglig vejledning. Yderligere har Præhospitalet ansvaret for transport af Region Midtjyllands borgere til og fra behandling på hospitaler i og udenfor regionen.

Budget

Følgende tabel viser nettodrifudsudgifterne for Præhospitalet.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgifter i alt	856,8	926,6	872,3	871,6	868,0	868,0

I Budget 2021 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 389 helårsstillinger (uden den landsdækkende akutlægeheliokopterordning).

2.8 Psykiatrien i Region Midtjylland

Formål

Psykiatrien i Region Midtjylland varetager alle opgaver vedrørende psykiatrisk udredning og behandling i Region Midtjylland.

Psykiatrien i Region Midtjylland råder over voksenpsykiatriske afdelinger i Vest (Herning og Holstebro), Midt (Viborg, Skive og Silkeborg), Horsens, Randers og på Aarhus Universitetshospital, hvor der findes to voksenpsykiatriske afdelinger samt en retspsykiatrisk afdeling. Regionen råder endvidere over en børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling, der har afsnit i Aarhus, Viborg og Herning.

Tilbuddene omfatter indlæggelse, dagbehandling og ambulante behandling.

Der findes sengeafsnit på alle afdelinger. Flere psykiatriske afdelinger har specialiserede funktioner, der dækker større geografiske områder. I 2021 vil psykiatrien i Vest blive etableret i psykiatrisk hospital i Gødstrup.

Psykiatrien i Region Midtjylland råder pr. 1. januar 2021 over 536 normerede senge, der drives af de ordinære budgetmidler. Heri indgår 24 "særlige pladser" målrettet en mindre gruppe særligt udsatte personer med svære psykiske lidelser. Pladserne er etableret efter beslutning i Folketinget. En stor del af driftsudgifterne til "de særlige pladser" afholdes af kommunerne. I begyndelsen af 2020 var der etableret 32 "særlige pladser". Det har generelt været vanskeligt at få alle 32 pladser besat. Pr. 1. september 2020 blev det derfor muligt at omlægge 8 af de særlige pladser til almenpsykiatriske pladser, så der fremover vil være 24 "særlige pladser" og 8 flere almen psykiatriske senge.

Den ambulante aktivitet sker i afdelingerne eller lokalt. En del af aktiviteten varetages i et tæt samarbejde med kommunerne i lokale psykiatriske huse i Aarhus, Holstebro og Silkeborg.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgifter i alt	1.854,4	1.908,5	1.968,0	1.961,4	1.985,6	1.985,8

I Budget 2021 er der for bevillingen et vejledende beregnet personaleforbrug på 3.075 helårsstillinger.

2.9 Fællesudgifter og -indtægter

I efterfølgende tabel fremgår de samlede nettodriftsudgifter for området.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgifter i alt	1.501,5	2.146,2	2.240,7	2.208,8	2.258,4	2.404,6

Den følgende tabel viser fordelingen på de ni delområder.

Mio. kr.	Budget
	2021
Fokusområder	1.048,5
Fællespuljer til udmøntning	259,3
Personale og uddannelse	437,0
It og anskaffelser	218,6
Forskning og samarbejde	60,5
Øvrige fællesområder	103,9
Midlertidige fællespuljer	12,8
Hospice og palliativ indsats	75,3
Specialområde Kommunikation og Handicap - Sundhed	24,9
I alt	2.240,7

I det efterfølgende er de forskellige områder i tabellen nærmere gennemgået.

2.9.1 Fokusområder

Den følgende tabel viser fokusområder i 2021.

Fokusområder

<i>Mio. kr.</i>	Budget 2021
Samhandel mellem regioner	224,6
Behandling på privathospitaler (udvidet frit sygehusvalg)	60,5
Refusion af hospitalernes medicinforbrug	193,1
Bløderpatienter	60,3
Respiratorbehandling i eget hjem	296,2
Patientforsikring	213,7
I alt	1.048,5

Samhandel mellem regioner

Samhandel mellem regioner omfatter Region Midtjyllands centrale udgifter og indtægter forbundet med borgeres behandling i en anden region end bopælsregionen.

Budgettet omfatter

- Udgifter til hospitalsbehandling på hoved- og regionsfunktionsniveau samt enkelte behandlinger på højt specialiseret niveau af borgere med bopæl i Region Midtjylland foretaget i en anden region, dog undtaget enkelte udgifter til hoved- og regionsfunktionsbehandling på Vejle Sygehus, der er decentraliseret til Aarhus Universitetshospital.
- Indtægter fra hospitalsbehandling på hoved- og regionsfunktionsniveau af borgere med bopæl uden for Region Midtjylland foretaget i Region Midtjylland, dog undtaget indtægter på hoved- og regionsfunktionsniveau på Aarhus Universitetshospital.

Alle indtægter på højt specialiseret behandling på Aarhus Universitetshospital og Hospitalsenhed Midt samt hoved- og regionsfunktionsbehandling på Aarhus Universitetshospital er decentraliseret og fremgår derfor ikke af det centrale budget på samhandelskontoen. Udgifterne til højt specialiseret behandling er også decentraliseret, med undtagelse af visse højt specialiserede behandlinger, der ikke kan foretages i Region Midtjylland.

Behandling på privathospitaler (udvidet frit sygehusvalg)

Regionens udgifter til privathospitaler omhandler patienternes ret til at blive behandlet på et privathospital, hvis der ikke kan tilbydes behandling på et offentligt hospital inden for behandlingsfristen på én måned. Derudover har regionens hospitaler pligt til at udrede patienter inden for én måned. I de tilfælde hvor det ikke er muligt at udrede patienterne inden for fristen, kan privathospitaler anvendes. Udgifterne til kontoen omhandler således patienter henvist efter reglerne om udvidet frit sygehusvalg eller patienter, som på et af regionens offentlige hospitaler ikke kan blive udredt inden for udredningsfristen.

Regionen har decentraliseret budgetansvaret for udredning og behandling på privathospital inden for områderne ortopædkirurgi, kirurgi, urologi, øre-, næse-hals samt radiologi. Decentraliseringen af budgetansvaret betyder, at udgifterne til behandling på privathospital på de fem decentraliserede områder finansieres af hospitalerne. Området for behandling på privathospital er i forandring, hvilket betyder at der i 2020 vil være en vis usikkerhed på kontoen.

Refusion af hospitalernes medicinforbrug

Budgettet på Refusion af hospitalernes medicinforbrug består af midler fra budget 2020. Det faktiske forbrug i 2020 opgøres og permanentgøres således i starten af 2021. Derudover består budgettet af midler til at finansiere vækst i udgifterne til hospitalsmedicin i 2021.

Refusionsmodellen på medicinområdet indebærer, at hospitalerne får 100 % økonomisk refusion af udgifterne til medicin, når de nationale og regionale anbefalinger følges. Der gives ikke økonomisk refusion, når de nationale og regionale anbefalinger ikke følges. Finansieringen er dermed i høj grad knyttet an til anbefalingerne fra Medicinrådet.

I løbet af budgetåret 2021 følges der op på eventuelle ændrede forventninger til udgiften til medicin. Ved regnskabsårets afslutning foretages en endelig regulering i forhold til det faktiske forbrug.

Hvis den faktiske udgift er mindre end skønnet i løbet af året, skal hospitalerne tilbagebetale mindreforbruget.

Bløderpatienter

Den centrale konto til bløderpatienter anvendes til at finansiere udgifter til den særlige faktor-medicin. I Region Midtjylland er det Aarhus Universitetshospital, der sørger for udlevering af bløderpræparater, både til bløderpatienter og for ikke-bløderpatienter, dvs. medicin der medgår på de opererende afdelinger for at stoppe blødninger under en operation.

Der er tale om et område, der kan ændre sig markant over kort tid, idet der er tale om få meget dyre patienter. Der kan være store udgiftsændringer på området, idet bløderpatienter kan udvikle inhibitor (udviklet antistoffer mod den almindelige behandling med blødermedicin), der gør behandlingen både kostbar og mere kompliceret for de ramte patienter i en kortere eller længere periode.

Respiratorbehandling i eget hjem

Regionens forpligtelser i forbindelse med respiratorbehandling i eget hjem er beskrevet i vejledning fra Sundhedsstyrelsen. Udgifterne hertil bliver bogført centralt. Patienterne visiteres gennem Respirationscenter Vest (RCV) til respiratorisk betinget behandling og overvågning i eget hjem. Visiteringen af patienter til respiratorbehandling sker ud fra kriterier oprindeligt beskrevet af Sundhedsstyrelsen.

Udgifterne til respiratorbehandling vedrører i overvejende grad udgifter til personale, som skal være til stede i hjemmet for at sikre, at behandlingen foregår på betryggende vis. I de fleste sager medfinansierer kommunerne 33 % af udgifterne (andelen afspejler den sociale, ikke-sundhedsrelaterede andel af personaleudgifterne), mens regionerne betaler de øvrige 67 %. I forlængelse af samarbejdsaftalen mellem kommunerne og regionen på området, har regionen haft ekstra udgifter ift. at få tilbagereguleret alle ordninger, der falder ind under aftalen.

Udviklingen i regionens udgifter til området er bestemt af behovet for respiratorisk betinget behandling og overvågning samt den gennemsnitlige pris for regionen pr. ordning.

Patientforsikring

På kontoen til patientforsikring afholdes udgifter til erstatning for behandlingsskader og tandlægeskader. Herudover dækker kontoen udgifter til administrationsbidrag til Patienterstatningen, Styrelsen for Patientklager og Tandskadeerstatningen.

Ca. 75 % af udgifterne til patientforsikring vedrører erstatninger for behandlingsskader, hvor Patienterstatningen sagsbehandler anmeldelser om skader og tilkender erstatning. Hospitalerne opkræves en selvrisko på max 100.000 kr. pr. erstatningssag, der indtægtsføres på den centrale konto til patientforsikring.

Styrelsen for Patientklager varetager klagesager over den sundhedsfaglige behandling samt klager over Patienterstatningens afgørelser om erstatning.

2.9.2 Fællespuljer til udmøntning

På fælleskontiene under Fællespuljer til udmøntning budgetteres udgifter og indtægter, der ikke objektivt kan fordeles på de enkelte hospitaler/områder ved budgetlægningen.

Fælles puljer til udmøntning

<i>Mio. kr.</i>	Budget 2021
Puljen for særlige aktivitetsprojekter og garantiklinikker	0,6
Pulje til strålebehandling	2,4
Pulje til udvikling af nære sundhedstilbud	1,5
Screening for tyk- og endetarmskræft (Kræftplan III)	65,8
Pulje til initiativer fra sundhedsstrategi og Finanslov	7,5
Besparelse på indkøbsområdet	-22,8
Pulje vedr. udrednings- og behandlingsret	0,8
Lov- og cirkulæreprogram samt andre reguleringer	15,2
Pulje til overførsler og konsolidering	108,4
Kræftplan IV	9,7
Pulje til PL-rul	31,4
Pulje til finanslov	1,1
Pulje til psykiatri	34,6
Pulje til sundhedstilbud tæt på borgeren	0,2
Pulje til forsøgsordning - udbudsaftalerne med privathospitaler	0,5
Pulje til ubalancer og konsolidering	22,6
Hospitalernes driftsanskaffelser	-35,2
Pulje til vedligeholdelsesnødvendige projekter	15,1
I alt	259,3

Pulje til overførsler og konsolidering

Puljen indeholder bl.a. midler vedr. periodeforskydning som følge af forsinket ibrugtagelse af DNV. Derudover benyttes puljen bl.a. til periodeforskydninger vedr. overførsler samt konsolideringstiltag.

Pulje til finanslov

I puljen indgår blandt andet midler, der er afsat i forbindelse med Finanslov 2019. Heriblandt er midler til helhedsplan for sklerose samt midler til synlighed og åbenhed (i forbindelse med LPR3).

Pulje til psykiatri

Puljen indeholder blandt andet udmøntede finanslovsmidler til styrket kapacitet i Psykiatrien i Region Midtjylland.

Hospitalernes driftsanskaffelser

Hospitaler og øvrige driftsenheder afholder årligt ca. 35,2 mio. kr. til anskaffelser. På anlægsområdet afsættes der en rammebevilling til driftsanskaffelser på 35,2 mio. kr. En udmøntning fra rammebevillingen medfører en tilsvarende reduktion af enhedens driftsbevilling. Derfor afsættes der i forbindelse med budget 2021 en negativ pulje på 35,2 mio. kr. svarende til de forventede udgifter, der afholdes på anlægsområdet til anskaffelser. For regionen og enhederne vil det ikke have betydning for de samlede rammer, men kun være en bevillingsændring i forhold til finansieringsformer.

Pulje til vedligeholdelsesnødvendige projekter

Der afsættes 15,1 mio. kr. til vedligeholdelses og driftsnødvendige projekter. Puljen har tidligere været finansieret fra anlægsrammen, men flyttes grundet ændret praksis for skellen mellem drift og anlæg. På andre områder flyttes udgifter i tilsvarende omfang fra drift til anlæg.

2.9.3 Personale og uddannelse

Personale og uddannelse består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af følgende tabel.

Personale og uddannelse

<i>Mio. kr.</i>	Budget 2021
Lægernes kliniske videreuddannelse	216,5
Lægeuddannelse i almen praksis	88,2
Uddannelsesinitiativer for akut medicin	4,6
Udgifter til ansatte social- og sundhedsassistentelever	35,7
Uddannelse af sundhedsprofessionelle	7,5
Styrkelse af uddannelsesområdet	14,8
Lederuddannelse og og udvikling af medarbejdere	5,9
Personalepolitiske puljer	15,0
Projektpulje vedr. bedre ledelse og arbejdsgange	0,9
Centrale overenskomstmidler	6,0
Det nationale ledelsesprogram	2,2
Arbejdsskadeforsikring og AES	34,3
Dimensionering og rekruttering i almen praksis	5,5
I alt	437,0

Lægernes kliniske videreuddannelse

Der er budgetteret med 216,5 mio. kr. til udgifter og medfinansiering af lægernes kliniske videreuddannelse på hospitalerne. Der er ved budgetforliget afsat ekstra 5,0 mio. kr. til puljen. Puljen udmøntes til hospitalerne ultimo 2021.

Lægeuddannelse i almen praksis

Der budgetteres med 88,2 mio. kr. til lægeuddannelse i almen praksis. Ved budgetforliget blev der prioriteret 9,0 mio. kr. til puljen.

Personalepolitiske puljer – HR Puljer

Der er budgetteret med Personalepolitiske puljer på 15,0 mio. kr., jf. de detaljerede bemærkninger under HR under Fælles formål og administration.

Arbejdsskadeforsikringer og AES

Der budgetteres med i alt 34,3 mio. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med arbejdsskader og AES, jf. de detaljerede bemærkninger under Regionssekretariatet under Fælles formål og administration.

2.9.4 It og anskaffelser

It og anskaffelser består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af følgende tabel.

It og anskaffelser

<i>Mio. kr.</i>	Budget 2021
Centrale leasingudgifter	113,0
Fælles implementeringstiltag it mv.	74,1
Pulje til administrative it-systemer	2,0
Udgifter i forbindelse med investeringsplanen	0,0
Datafangssystem til DDD	0,2
Medicotekniske driftsanskaffelser	16,1
Pulje til telemedicin	13,2
I alt	218,6

2.9.5 Forskning og samarbejde

Forskning og samarbejde består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af følgende tabel.

Forskning og samarbejde

<i>Mio. kr.</i>	Budget 2021
Sundhedsvidenskabelig forskningsfond	27,8
Pulje til styrkelse af sundhedsforskningen i Region Midtjylland	13,8
Praksisforskningsfonden	2,0
Sundhedsinnovation	0,0
Projekt "Hvordan har du det?"	6,5
Fællesprojekter/aftaler med kommunerne	8,2
Pulje til forskning og udvikling på regionshospitalet	2,1
I alt	60,5

2.9.6 Øvrige fællesområder

Øvrige fællesområder består af en række forskellige puljer og udgifter, der fremgår af følgende tabel.

Øvrige fællesområder

<i>Mio. kr.</i>	Budget 2021
Selvejende hospitaler	84,3
Fællesprojekter under Danske Regioner	83,0
Øvrige udgifter	6,9
Ny sundhedsplan - Fælles ansvar for sundhed	2,7
Patentområdet	2,6
Tilskud til GCP-enheden (Good Clinical Practise)	1,9
Pulje til konferencer i forbindelse med de store hospitalsbyggerier	0,1
Regionslicenser	0,0
Controlling af store anlægsprojekter	3,5
Vaskeriudbud	-0,1
Konsulentbistand og informationsindsats mv.	1,6
Videnskabetiske komiteer	1,1
Betaling fra kommuner for færdigbehandlede patienter	-4,4
AMGROS - afregning af overskud for fællesindkøb af lægemidler	-21,4
Regional specialtandpleje	-3,2
Sundhedshuse	-1,1
Sundhedskort	3,3
Pulje til huslejeudgifter Nørrebrogade	8,6
Pulje til korrektioner	0,0
Dansk Center for Partikelterapi - Mellemregionale indtægter	-75,5
Optimering af fradragsret for energifgifter og refusion af moms	-26,4
Reservepulje til fællesudgifter og -indtægter	1,0
Implementering af aktiv patientstøtte	22,9
Kompetenceudvikling og implementering af patientinddragelsesinitiativer	1,5
Sikkert patientflow	0,4
Alliancen om den nære psykiatri	5,0
Pulje til bæredygtighedsinitiativer	1,5
Udviklingen af sundhedshuse	4,0
Nettodriftsudgifter	103,9

Selvejende hospitaler

Region Midtjylland har ansvaret for – på vegne af alle regioner i landet – at indgå driftsoverenskomst med de selvejende hospitaler, der fysisk er beliggende i Region Midtjylland. Det drejer sig om Vejlefjord Rehabilitering, Sclerosehospitalerne, Muskelsvindfonden og giftforeningen SANO.

Regionerne er forpligtiget til at benytte de i Sundhedslovens § 79 stk. 2 nævnte private specialsygehuse i et omfang fastsat i finansloven.

2.9.7 Midlertidige fællespuljer

Midlertidige fællespuljer består af en række forskellige puljer, der er kendetegnet ved, at de enten permanent udmøntes i indeværende budgetår, eller at puljen kun eksisterer i en kortere periode.

<i>Mio. kr.</i>	Budget 2021
Fastholdelse af ældre læger	1,3
Diabetesområdet - Teknologi	20,0
Konsulentbesparelse	-14,5
Nedbringelse af brugerbetaling for ikke-medindlagte forældre	3,5
Introduktionsforløb for nyansatte	2,5
I alt	12,8

2.9.8 Hospice og palliativ indsats

Hospice er et tilbud til uhelbredeligt syge og døende patienter om lindrende behandling, pleje og omsorg og udgør en del af de regionale sundhedsydelser. Hospice søger gennem en specialiseret, tværfaglig indsats at give den syge og dennes pårørende den bedst mulige livskvalitet i den syges sidste levetid.

<i>Mio. kr.</i>	Budget 2021
Anker Fjord Hospice	21,3
Hospice Limfjord	21,0
Hospice Djursland	27,8
Hospice Søholm	21,6
Gudenå Hospice	19,0
Hospice fælles	-36,2
Børne- og Ungehospice Strandbakkehus	0,7
I alt	75,3

Hospice

Region Midtjylland har driftsoverenskomst med seks selvejende hospicer med i alt 67 hospicepladser. De 67 hospicepladser er fordelt som følger: Hospice Søholm (13 pladser), Anker Fjord Hospice (12 pladser), Hospice Limfjord (12 pladser), Hospice Djursland (15 pladser), Gudenå Hospice (11 pladser) og Børne- og Ungehospice Strandbakkehuset (4 pladser). Hertil kommer forbrug af pladser på hospicer i andre regioner, jf. det frie hospicevalg. Belægningsprocenten forudsættes at være gennemsnitligt 85 % i 2021, og det gennemsnitlige patientflow pr. hospiceplads pr. år forventes at være på 13,9.

I hospicetilbuddet indgår specialiseret palliativ bistand. Denne bistand udgår fra de palliative team/enheder for lindrende behandling ved Aarhus Universitetshospital samt regionshospitalerne i Randers, Herning, Viborg, Silkeborg og Horsens.

Kommunerne betaler i 2020 en takst på 2.127 kr. pr. døgn pr. patient indlagt på hospice. Andre regioner betaler for patienter med ophold på Region Midtjyllands hospicer.

2.9.9 Specialområde Kommunikation og Handicap – Sundhed

Specialområde Kommunikation og Handicap varetager en række funktioner indenfor sundhedsområdet, eksempelvis behandling af læbe/ganespalte-patienter, logopæd bistand til senhjerneskedede patienter og patienter med stemmeproblemer, og audiologopædisk bistand i tilknytning til regionens audiologiske afdelinger. Institut for Kommunikation og Handicaps øvrige opgaver er placeret under Socialområdet i Region Midtjylland.

<i>Mio. kr.</i>	Budget 2021
Specialområde Kommunikation og Handicap - Sundhed	24,9
I alt	24,9

2.10 Praksissektoren

Formål og opgave

Praksissektoren mv. omfatter sundhedsfaglig bistand til regionens borgere inden for:

- Almen lægehjælp
- Speciallægehjælp
- Fysioterapi (herunder ridefysioterapi)
- Tandlægehjælp
- Øvrige områder, herunder blandt andet
 - Psykologhjælp
 - Kiropraktik
 - Fodterapi
 - Tilskud til høreapparater
 - Tilskud til ernæringspræparater

Aktiviteten i Praksissektoren er overvejende drevet af efterspørgslen fra borgerne, men er samtidigt også påvirket af bevægelser i andre dele af sundhedsvæsenet.

Det er Praksissektorens opgave at servicere borgerne under vedvarende fokus på, at patienten får den rette behandling på det rette tidspunkt samt at behandlingen udføres på det rette sted. Forudsætningen for høj kvalitet i patientbehandlingen er, at behandlingen foregår på det lavest effektive omsorgs- og omkostningsniveau. Derfor skal der løbende ske en vurdering af om behandlingen bedst varetages på den højt specialiserede hospitalsafdeling, i speciallægepraksis eller i nærområdet eksempelvis hos almen praksis, i et sundhedshus, gennem kommunen eller i borgerens eget hjem.

Praksissektorens kvalitet og økonomi styres igennem overenskomster indgået mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn (RLTN) og de faglige organisationer for hvert af specialeområderne. Siden 2011 er der for alle overenskomstområderne indført nationale økonomiprotokollater med henblik på at øge budgetsikkerheden på de efterspørgselsdrevne praksisområder. Økonomiprotokollaterne består af en samlet national, økonomisk ramme for de enkelte områder, og hertil er knyttet forskellige aftaler om tilladt årlig vækst i disse rammer. Hvis rammerne overskrides, træder varierende sanktionsbestemmelser i kraft. I tillæg til styringen af økonomien gennem nationale økonomiprotokollater, kommer en supplerende økonomistyring på regionalt niveau bl.a. gennem omfattende regningsvalidering og controllingindsatser.

Budget

Efterfølgende tabel opsummerer udgiftsområderne inden for Praksissektoren

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Almen lægehjælp	2265,6	2.297,3	2.312,4	2.316,6	2.306,7	2.301,3
Speciallægehjælp	668,4	667,6	671,5	671,5	671,5	671,5
Tandlægehjælp	344,4	331,5	334,5	334,5	334,5	334,5
Fysioterapi	109,9	113,9	112,9	112,9	112,9	112,9
Øvrige områder	379,6	357,6	369,9	365,0	365,0	365,0
Puljer og projekter	31,4	9,6	24,5	24,5	24,5	24,5
Milder til realvækst i overslagsår				25,0	50,0	75,0
Nettodriftsudgifter i alt	3.799,3	3.777,5	3.825,7	3.850,0	3.865,1	3.884,7

Almen lægehjælp

Almen lægehjælp budgetteres med 2.312,4 mio. kr. i 2021. Det er forudsat, at regnskabet for 2020 svare til det afsatte budget. Der er lagt ekstra midler til almen lægehjælp på baggrund af en forventet stigning i udgifterne til kronikerordningen samt midler til at imødekomme den demografiske udvikling i regionen. I 2021 forventes en ny overenskomst med de alment praktiserende læger at træde i kraft. Der er dog ikke afsat ekstra midler i budgettet hertil, da eventuelle løft i den økonomiske ramme ikke kendes.

Speciallægehjælp

Der budgetteres med 671,5 mio. kr. til speciallægehjælp i 2021. Der er, udover pris og-lønfremskrivning, ikke lagt ekstra midler i budgettet til speciallægehjælp i 2021 i forhold til 2020. Området har generelt en høj produktion, og ligger derved også tæt på det økonomiske loft.

Tandlægehjælp

Området for tandlægehjælp budgetteres med 334,5 mio. kr. i 2021. Udgifterne på området har været stabile siden midten af 2018, hvor der blev vedtaget lovgivning, der regulerer området og erstattede den gamle overenskomst. Aktiviteten på tandlægeområdet har været kraftigt påvirket af Covid-19 i 2020. Det vides ikke, hvordan Covid-19 kommer til at påvirke aktiviteten i 2021, derfor er der budgetlagt efter normal aktivitet.

Fysioterapi

Budgettet til fysioterapi er i 2021 på 112,9 mio. kr. Det er en reduktion i forhold til 2020 på ca. 1 mio. kr., der er overført til øvrige områder. Udgifterne til fysioterapi med tilskud der dækkes af regionerne er let faldende. Udgifterne til vederlagsfri fysioterapi, hvor hele udgiften afholdes af kommunerne, er stigende.

Øvrige områder

Budgettet til øvrige områder er i 2021 på 369,9 mio. kr. Det er en stigning i budgettet i forhold til 2020 på ca. 12. mio. kr. Stigningen skyldes primært at Region Midtjylland modtager ekstra budget via DUT på afholdes af de stigende udgifter til ernæringspræparater. Der er ligeledes afsat midler til de øvrige områder på baggrund af den demografiske udvikling i regionen.

Puljer- og projekter

Der afsættes 24,5 mio. kr. til puljer og projekter i 2021. Størstedelen af budgettet er afsat til LUNA-projektet, som er regionernes eget projekt omkring et nyt afregningssystem til afregning af praksisydere

2.11 Tilskudsmedicin

Formål og opgave

Området tilskudsmedicin vedrører den medicin, der udskrives fra de private apoteker med tilskud.

Området dækker en bred vifte af lægemidler, hvoraf de væsentligste i udgiftsmæssig sammenhæng er lægemidler til behandling af KOL og astma, antipsykotiske lægemidler, blodfortyndende lægemidler, diabetes, antidepressiva, ADHD og smertestillende lægemidler.

Budget

Efterfølgende tabel opsummerer de ressourcemæssige forudsætninger for tilskudsmedicin.

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tilskudsmedicin	1389,1	1.376,9	1.534,9	1.531,5	1.531,5	1.531,5
Milder til realvækst i overslagsår				25,0	50,0	75,0
Nettodriftsudgifter i alt	1.389,1	1.376,9	1.534,9	1.556,5	1.581,5	1.606,5

Regionsrådet har til budget 2021 afsat ekstra 165 mio. Kr. Til tilskudsmedicin i forhold til budget 2020. (Stigningen i faste priser svarer til en budgetstigning på 158 mio. Kr. som vist i tabellen ovenfor.) Den forholdsvist stor opjustering af budgettet til 2021 sker som følger af en kraftig udgiftsstigning allerede i 2019, der forventes at fortsætte ind i 2021. Budgettet er lagt op af det niveau der er aftalt i økonomiaftalen mellem Staten og regionerne

2.12 Servicefunktioner

De centrale stabe varetager rollen som bindeled mellem regionsrådet og driftsorganisationen.

De centrale stabe, der er placeret under Servicefunktioner varetager ligesom de centrale stabe og fællesfunktioner placeret under Fælles formål og administration, strategiske og administrative funktioner på tværs af organisationen.

Under servicefunktionerne er der følgende enheder:

- **Indkøb & Medicoteknik:** Indkøb & Medicoteknik har ansvar for indgåelse af indkøbsaftaler og rådgivning i forbindelse med udbud og kontraktindgåelse samt rådgivning om og gennemførelse af effektive logistikløsninger. Indkøb & Medicoteknik har ligeledes ansvar for medicoteknisk bygherrerådgivning samt planlægning, koordinering og anskaffelse af medicoteknisk udstyr. Derudover varetager afdelingen fagtekniske opgaver som service, modtagekontrol og registrering af medicoteknisk udstyr, samt udfører forsknings- og udviklingsopgaver inden for hele ansvarsområdet.
- **Koncern Kvalitet:** Koncern Kvalitet varetager det samlede ansvar for kvalitetsudvikling i Region Midtjylland. Det inkluderer en række planlægnings-, koordinerings- og implementeringsopgaver indenfor kvalitetsområdet.

Endvidere udføres der forskning samt projekt- og udviklingsopgaver indenfor sundheds-, social- og arbejdsmarkedsområdet.

En betydelig del af Koncern Kvalitets aktiviteter finansieres ved indtægtsdækket virksomhed og tilskud fra fonde m.v.

- **IT-Sundhed:** Hovedopgaven for IT er at it-understøtte den opgavevaretagelse på sundhedsområdet, der finder sted i Region Midtjylland. IT varetager drift, support og udviklingsopgaver vedrørende en række sundheds it-systemer, fx elektronisk patientjournal (EPJ), telemedicin og laboratoriesystem (Labka II). IT understøtter hele leverancekedden fra idé til drift og forvaltning, hvilket blandt andet indebærer forhold omkring it-arkitektur, it-sikkerhed, projektledeelse og implementering.

Det skal bemærkes, at IT's budget er opdelt i IT-Sundhed og IT-Fælles. IT-Sundhed, der budgetteknisk er placeret under Servicefunktionerne, relateres til sundhedsområdet. IT-Fælles, der budgetteknisk er placeret under Fælles formål og administration, relateres til de tværgående opgaver, der løses på tværs af finansieringskredsløbene.

- **Hospitalsapoteket:** Hospitalsapoteket rådgiver om, fremstiller og leverer medicin til alle somatiske hospitaler, Psykiatrien i Region Midtjylland, hospice og sundhedshuse i Region Midtjylland. Desuden leverer hospitalsapoteket lægemidler til visse patientgrupper i fortsat hospitalsbehandling.

Hospitalsapotekets egenproduktion består bl.a. af kræftbehandlinger (Cytostatikakure), antibiotikakure, dosisdispenseringer, smertebehandlinger og parentera ernæring, der primært produceres til specifikke patienter. Herudover har Hospitalsapoteket en egenproduktion af akuttasser og bistår i kliniske forsøg.

- **Sundhedsplanlægning:** Sundhedsplanlægning har ansvaret for funktionsplanlægning i forhold til hospitalerne på både det somatiske og psykiatriske område. Afdelingen varetager ligeledes opgaven med planlægning af praksissektorens sundhedsydelse samt indgåelse, udvikling og opfølgning af sundhedsaftaler mellem Region Midtjylland og kommunerne i regionen. Afdelingen står også for opgaver vedrørende universitetssamarbejde og forskning, det interregionale samarbejde, præhospitals- og beredskabsområdet. Hertil hører arbejdet med analyse af aktivitetsdata, aktivitets- og investeringsplanlægning samt analyse og monitorering af medicinområdet.
- **Koncernøkonomi – Sundhed:** Koncernøkonomi – Sundhed varetager den overordnede økonomistyring på sundhedsområdet gennem bl.a. udvikling af økonomistyringsmodeller og regionens målbilleder, herudover varetages økonomisagsbehandlingen i forhold til hospitaler m.v. Afdelingen sørger desuden for lægedækningen i regionen og varetager opgaver i overenskomsterne med speciallæger, almen praksis, fysioterapeuter, kiropraktorer, fodterapeuter og psykologer.

Det skal bemærkes, at Koncernøkonomis opgaver er fordelt på 2 områder. Opgaver, der kun relateres til sundhedsområdet, er placeret i Koncernøkonomi Sundhed under Servicefunktioner. Øvrige opgaver, der

løses på tværs af regionens finansieringskredsløb, er placeret i Koncernøkonomi under Fælles formål og administration.

- **Regionssekretariatet – Sundhed:** Patientkontoret under Regionssekretariatet – Sundhed har ansvaret for patientvejlederfunktionen og yder vejledning og rådgivning om patienters rettigheder inden for sundhedsvæsenet. Herudover varetager Patientkontoret bl.a. den centrale fælles omviseringsfunktion til privat aftale- og samarbejdsygehus.

Det skal bemærkes, at Regionssekretariatets opgaver er fordelt på 2 områder. Opgaver der kun relateres til sundhedsområdet, er placeret i Regionssekretariat Sundhed under Servicefunktioner. Øvrige opgaver, der løses på tværs af regionens finansieringskredsløb, er placeret i Regionssekretariat under Fælles formål og administration.

Budget

Nettodriftsudgifter

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	udgetoverslag		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koncern Kvalitet	62,6	63,5	67,1	65,7	65,7	65,7
Indkøb og Medicoteknik	148,5	87,0	90,0	90,1	90,1	90,1
IT-sundhed	148,3	180,7	195,4	212,9	213,5	214,5
Hospitalsapoteket	143,5	48,0	48,9	48,9	48,9	47,1
Sundhedsplanlægning	25,2	26,9	27,6	27,6	26,4	26,4
Koncernøkonomi - Sundhed	23,1	17,9	21,9	21,9	21,9	21,9
Regionssekretariatet - Sundhed	7,1	7,5	8,0	8,0	8,0	8,0
Nettodriftsudgifter i alt	558,1	431,4	459,0	475,2	474,6	473,7

Budgettet indeholder nettoudgifter til lønninger for 701 fuldtidsansatte. Det beregnede personaleforbrug er vejledende. Det bemærkes, at administrationen er udgiftsstyret og ligesom øvrige områder er baseret på principperne for totalrammestyring.

2.13 De nye hospitalsbyggerier – kvalitetsfundsprojekter

Indledning

Regeringen har afsat 24,75 mia. kr. fra kvalitetsfonden til investeringer i en moderne sygehusstruktur. Med tillæg af regional egenfinansiering giver det grundlag for, at der samlet kan igangsættes investeringer for 41,4 mia. kr. i en moderne sygehusstruktur.

Det fremgår af Økonomaftalen 2010, at den endelige finansiering for de konkrete projekter fastlægges i forbindelse med det endelige statslige tilsagn. Tilsagnet fastsætter den forudsatte, konkrete finansieringsprofil for de enkelte finansieringskomponenter, på baggrund af den forventede investeringsprofil for projektet.

De enkelte finansieringskomponenter er:

- Støtte fra kvalitetsfonden
- Regional egenfinansiering
- Regional låneadgang

Der indgik i økonomaftalen for 2013 en lånepulje til energiinvesteringer i forbindelse med kvalitetsfundsstøttede byggerier. Der kan søges om lånedispensation fra puljen til opnåelse af klassificering af byggeriet til Bygningsklasse 2020 på op til 2,3 % af den samlede investeringsramme. Lånedispensationerne gives som supplement til de fastlagte investeringsrammer i det endelige tilsagn fra kvalitetsfonden, og indgår dermed i en ny og endelig samlet investeringsramme.

Region Midtjylland har tre kvalitetsfundsprojekter:

- Det nye Universitetshospital i Aarhus (endeligt tilsagn samt Bygningsklasse 2020 på 6.451 mio. kr. i 2009 p/l)
- Ombygning af Regionshospitalet Viborg (endeligt tilsagn samt Bygningsklasse 2020 på 1.164 mio. kr. i 2009 p/l)
- Det nye Regionshospital i Gødstrup (endeligt tilsagn samt Bygningsklasse 2020 på 3.222 mio. kr. i 2009 p/l.)

De tre kvalitetsfondsprojekter omfatter en række anlægsprojekter, der er beskrevet i investeringsoversigten med bemærkninger. Hvert enkelt anlægsprojekt forelægges og godkendes af regionsrådet inden igangsættelse. Der sker en løbende afrapportering af status for anlægsprojekter i kvartalsrapporterne. Ved afslutning af anlægsprojektet forelægges regnskabet for regionsrådet. Anlægsprojekterne styres på samme vis, som alle øvrige anlægsprojekter.

Formålet med dette afsnit er at beskrive de styringsmekanismer for kvalitetsfondsprojekter, der er fastsat i budget- og regnskabsystemer for regioner, samt i regnskabsinstruks til behandling af tilskud fra kvalitetsfonden til sygehusbyggeri, med henblik på at styre den finansielle del af kvalitetsfondsprojekterne.

Kvalitetsfondsprojekternes økonomiske kredsløb

Udgangspunktet for den finansielle styring af kvalitetsfondsprojekterne er bevægelserne på de tilknyttede deponeringskonti. Deponeringskontiene skal jf. budget og regnskabsystemer for regioner sikre, at kvalitetsfondsprojekternes likviditet er adskilt fra regionens øvrige likviditet.

De enkelte delelementer af budgetteringen på de tre deponeringskonti gennemgås i det følgende.

Anlægsudgifter

De enkelte anlægsprojekter under hvert kvalitetsfondsprojekt fremgår af investeringsoversigten med bemærkninger. Tabellen viser rammerne for anlægsudgifterne i 2021 og i budgetoverslagsårene.

Rammerne for kvalitetsfondsprojekterne er fastlagt i henhold til de detaljerede udgiftsprofiler for projekterne. De detaljerede udgiftsprofiler godkendes af Sundheds- og Ældreministeriet. Alle projekternes rammer er opdateret med lånedispensationer til energiinvesteringer til opnåelse af klassificering som Bygnings-klasse 2020.

De budgetterede anlægsudgifter

Mio. kr.	Budget	Budget	Budgetoverslag		
2021-p/l (2020 i løbende p/l)	2020	2021	2022	2023	2024
Det nye Universitetshospital, Aarhus	18,7	20,5	26,7	0,0	0,0
Om- og tilbygning af Regionshospitalet Viborg	20,3	37,5	0,0	0,0	0,0
Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup	513,8	157,3	0,0	0,0	0,0
Anlægsudgifter i alt	552,8	215,4	26,7	0,0	0,0

Det fremgår af økonomiaftalen, at "Der er i den forbindelse lagt vægt på, at kvalitetsfondsbyggeriet fortsat realiseres i overensstemmelse med indgåede kontrakter og planer". Kvalitetsfondsbyggerierne er dermed fortsat forudsat gennemført ud fra de gældende planer og kontrakter.

Budgetbemærkningerne er udarbejdet i henhold til økonomiaftalens forudsætninger.

Kvalitetsfondsindtægter, tilskud fra staten

Det er fastlagt i aftalen mellem Danske Regioner og regeringen, at staten finansierer 24,8 mia. kr. af de i alt 41,4 mia. kr. (2009 p/l) afsat til kvalitetsfondsprojekter.

Udbetalingen af kvalitetsfondsmidler deponeres på den projektspecifikke deponeringskonto.

Kvalitetsfondsindtægter fra Staten

Mio. kr.	Budget	Budget	Budgetoverslag		
2021-p/l (2020 i løbende p/l)	2020	2021	2022	2023	2024
Det nye Universitetshospital, Aarhus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Om- og tilbygning af Regionshospitalet Viborg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup	-439,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Kvalitetsfondsindtægter i alt	-439,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabellen viser Sundheds- og Ældreministeriets udbetalinger af tilskud fra kvalitetsfonden. Jf. regnskabsinstruks til behandling af tilskud fra kvalitetsfonden til sygehusbyggeri tager fastlæggelsen af finansieringsprofilen udgangspunkt i et princip om, at der ikke må ske ophobning af statslige midler i regionalt regi. Det årlige statstilskud vil derfor

varierte i perioden, men tilskuddet for det enkelte projekt vil over tid udgøre 59,8 % af projektets oprindelige anlægsramme.

Der modtages ikke kvalitetsfondsindtægter fra Staten i 2021.

Egenfinansiering

Regionernes egenfinansiering af projekter med støtte fra kvalitetsfonden skal i hovedsagen komme fra regionernes ordinære anlægsrammer, hvorfra den forudsatte hensættelse foretages. Regionerne hensætter fra 2010 årligt 1 mia. kr.

Fra 2020 er udbetalingen af egenfinansieringen ændret fra bloktilskud til statstilskud.

Fordeling af egenfinansiering på kvalitetsfondsprojekterne

Mio. kr. 2021-p/l (2020 i løbende p/l)	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2020	2021	2022	2023	2024
Det nye Universitetshospital, Aarhus	-103,1	-311,3	0,0	0,0	0,0
Om- og tilbygning af Regionshospitalet Viborg	-20,3	-146,5	0,0	0,0	0,0
Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup	-162,2	-292,7	0,0	0,0	0,0
Egenfinansiering i alt	-285,6	-750,4	0,0	0,0	0,0

Note: Fra 2020 øges Region Midtjyllands andel af 1 mia. kr. jf. regionens højere andel af kvalitetsfondsprojekter.

Egenfinansieringen fordeles mellem de tre kvalitetsfondsprojekter i henhold til deres andel af den samlede anlægsramme.

Låneoptag

Låneadgangen udgør forskellen mellem udgifter og summen af egenfinansiering og tilskud fra kvalitetsfonden. Lånene består af ordinære lån, der skal indfries ved salg af nedlagte hospitalsmatrikler og midlertidige lån, der skal indfries via regionens egenfinansiering i årene 2020 og frem.

Låneoptag

Mio. kr. 2021-p/l (2020 i løbende p/l)	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2020	2021	2022	2023	2024
Det nye Universitetshospital, Aarhus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Om- og tilbygning af Regionshospitalet Viborg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Låneoptag i alt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Note: Låneoptaget pl reguleres efter andre principper end de øvrige finansieringselementer.

Den konkrete profil for låneoptagelsen fastlægges af Sundheds- og Ældreministeriet i forbindelse med godkendelse af anmodning om udbetaling af kvalitetsfondsmidler for det enkelte kvalitetsfondsprojekt. Lånedispensationer til Bygningsklasse 2020 er godkendt af Økonomi- og Indenrigsministeriet. Efter godkendelsen er bygningsklasse 2020 lånene indregnet i projekternes finansieringsprofil af Sundheds- og Ældreministeriet. Låneprovenu skal overføres til den projekt-specifikke deponeringskonto.

Region Midtjylland har optaget lån til de nye hospitalsbyggerier fra og med 2014. Der optages ikke flere lån til finansiering af kvalitetsfondsprojekterne i 2021 og frem.

Afdrag og salgsindtægter

Provenu fra salg af nedlagte sygehusbygninger mv. skal anvendes til at indfri låneoptagelse tilknyttet projektet, jf. at låneadgangen i henhold til Økonomaftalen for 2009 modsvarer fremtidigt salgsprovenu for nedlagte hospitalsbygninger. Der er indarbejdet afdrag for salgsprovenuet af Tage Hansens Gade, Nørrebrogade, Herning og Holstebro. En del af lånene skal indfries med regionens egenfinansiering.

Afdrag

Mio. kr. 2021-p/l (2020 i løbende p/l)	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2020	2021	2022	2023	2024
Det nye Universitetshospital, Aarhus	84,4	290,7	-26,7	0,0	0,0
Om- og tilbygning af Regionshospitalet Viborg	0,0	109,0	0,0	0,0	0,0
Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup	87,6	302,2	0,0	0,0	0,0
Afdrag i alt	172,0	701,9	-26,7	0,0	0,0

Afdragsprofilerne for de midlertidige lån (den del af lånene, der skal indfries med regionens egenfinansiering) er tilpasset i henhold til rammereduktionen for 2021, fastsat i økonomiaftalen 2021.

Det negative afdrag i 2022 er udtryk for at hele egenfinansieringen for 2021 og 2022, ved budgetvedtagelsen 2021, forventes udbetalt i 2021. Det vil sige, at beløbet er udtryk for en periodeforskydning mellem 2021 og 2022.

Renteindtægter og renteudgifter

Renteudgifter til lånoptagene afholdes af den almindelige drift, så kvalitetsfundsprojekterne ikke belastes af renteudgifterne.

Eventuelle renteindtægter af de deponerede beløb på deponeringskontoen tilgår derimod kvalitetsfundsprojektet og kan anvendes på samme måde som de øvrige kvalitetsfondsmidler. Renteindtægterne kan anvendes til at finansiere den løbende p/l-regulering af projekterne.

2.14 Investeringsoversigt med bemærkninger

Indledning

Investeringsoversigten omfatter igangværende anlægsarbejder, der fortsætter i 2021, og projekter, hvortil der er afgivet bevilling i perioden 2021-2024. Desuden har Region Midtjylland en Investeringsplan, som viser de kommende års prioriteringer på anlægsområdet.

De beløbsmæssige rammer for investeringsoversigten danner, sammen med de indholdsmæssige forudsætninger, det bevillingsmæssige grundlag for udførelsen af de enkelte anlægsarbejder. Bevillingsreglerne fremgår af Bevillings- og kompetencereglerne.

Det bemærkes, at de opførte beløb i de enkelte år, rådighedsbeløbene, er godkendt af regionsrådet, som i hvert enkelt tilfælde har vedtaget, at arbejdet skal iværksættes (projekteres) og har meddelt den fornødne anlægsbevilling.

Fordeling af anlægsrammer 2021-2024

Fordelingen af anlægsrammen tager udgangspunkt i den forudsatte anlægsramme på 1.539,4 mio. kr. i økonomiaftalen for 2021 mellem regeringen og Danske Regioner. Anlægsrammen består af en generel ramme på 789,0 mio. kr., heraf indtægter på 33,4 mio. kr., og derudover egenfinansiering af Kvalitetsfundsprojekter på 750,4 mio. kr.

Anlægsrammen omfatter de anlægsudgifter, regionerne må afholde på Sundhedsområdet, mens anlægsudgifter på Social- og Specialundervisningsområdet mv. ikke er omfattet af økonomiaftalen.

Fordelingen af anlægsrammen er udarbejdet på baggrund af igangværende og godkendte projekter i 2021.

2.14.1 Sundhed

De samlede anlægsudgifter for Sundhed er på 881,6 mio. kr. Finansieringen af udgifterne består af den generelle anlægsramme, iflg. økonomiaftalen for 2021, på 789,0 mio. kr. og donationer m.v. på 92,7 mio. kr.

I den generelle ramme er der indtægter på 33,4 mio. kr., hvilket betyder at nettofinansieringen til almindelige anlægsprojekter på Sundhed, er på 755,5 mio. kr. i 2021.

Konto 1 Sundhed inkl. Psykiatri og Fælles formål og administration, anlægsudgifter 2021 – 2024

Mio. kr. (2021 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budgetoverslagsår		
	2021	2022	2023	2024
Hospitaler	141,9	65,9	25,5	12,2
Fælles puljer m.v.	241,6	111,2	35,0	0,0
Pulje til anlægsprojekter	498,2	642,4	716,5	742,9
Fælles formål og administration - Regionshusene	0,0	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb - udgifter i alt	881,6	819,6	777,0	755,1
Anlægsindtægter iflg. økonomiaftale	-33,4	0,0	0,0	0,0
+ Øvrige statslige finansiering	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Anden finansiering (donationer m.v.) *	-92,7	-40,4	0,0	0,0
Finansiering fra satspulje	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto udgifter almindelige anlægsprojekter	755,5	779,1	777,0	755,1
Finansiering				
Generel ramme iflg. økonomiaftale	789,0	779,1	777,0	755,1
Anlægsindtægter iflg. økonomiaftale	-33,4	0,0	0,0	0,0
Netto finansiering almindelige anlægsprojekter	755,5	779,1	777,0	755,1
Balance	0,0	0,0	0,0	0,0

* Donationer til Forum og SPARK projekterne

Konto 1 Sundhed, Kvalitetsfondsprojekter

Mio. kr. (2021 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budgetoverslagsår		
	2021	2022	2023	2024
Kvalitetsfondsprojekter, Udgifter	215,4	26,7	0,0	0,0
Det nye Universitetshospital, Aarhus	20,5	26,7	0,0	0,0
Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning	37,5	0,0	0,0	0,0
Det nye Regionshospital, Gødstrup	157,3	0,0	0,0	0,0
Anlægsindtægter fra Kvalitetsfonden	-750,4	0,0	0,0	0,0
Det nye Universitetshospital, Aarhus	-311,3	0,0	0,0	0,0
Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning	-146,5	0,0	0,0	0,0
Det nye Regionshospital, Gødstrup	-292,7	0,0	0,0	0,0
Netto kvalitetsfondsprojekter	-535,0	26,7	0,0	0,0
Finansiering				
Kvalitetsfondsprojekter - egenfinansiering*	0,0	0,0	0,0	0,0
Kvalitetsfondsprojekter - låneoptag	0,0	0,0	0,0	0,0
Kvalitetsfondsprojekter - afdrag	701,9	-26,7	0,0	0,0
Kvalitetsfondsprojekter - Provenu ved salg af hospitaler	-166,9	0,0	0,0	0,0
Netto finansiering Kvalitetsfondsprojekter	535,0	-26,7	0,0	0,0
Balance	0,0	0,0	0,0	0,0

For kvalitetsfondsprojekterne er der netto -535,0 mio. kr. i 2021. I alt er der kvalitetsfondsindtægter på 750,4 mio. kr. i 2021, hele beløbet udgøres af den regionale egenfinansiering. Der afdrages 701,9 mio. kr. på optagne lån til midlertidig finansiering af kvalitetsfondsprojekterne i 2021.

Samlet oversigt over provenu ved salg af hospitaler

Mio. kr. (2021 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budgetoverslagsår		
	2021	2022	2023	2024
Salg af Regionshospitalet Herning	-130,5	0,0	0,0	0,0
Salg af Regionshospitalet Holstebro	-36,4	0,0	0,0	0,0
Provenu ved salg af hospitaler	-166,9	0,0	0,0	0,0

De budgetterede nettosalgsindtægter er baseret på regionsrådets beslutning om salg af Regionshospitalet Herning og Regionshospitalet Holstebro.

Rådighedsbeløbene for de anlægsprojekter, der er indarbejdet i forslaget til investeringsoversigt for Sundhed inkl. Psykiatri (konto 1) viser, at de samlede bruttoanlægsudgifter i 2021 budgetteres til 1.097,0 mio. kr. Dette består af de 881,6 mio. kr. vedr. det almindelige anlægsbudget og de 215,4 mio. kr. vedr. kvalitetsfondsprojekter.

2.14.2 Investeringsoversigt Sundhed

Indledning

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat til bevillingshavere under Sundhed (hospitaller mv.).

Investeringsoversigt for Sundhed 2020-2024

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
Almindelige anlægsprojekter					
Hospitalsenheden Horsens	83,3	55,4	55,9	25,5	12,2
Regionshospitalet Randers	55,5	31,3	0,0	0,0	0,0
Hospitalsenheden Vest	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hospitalsenhed Midt	13,7	36,5	0,0	0,0	0,0
Aarhus Universitetshospital	12,4	10,7	10,0	0,0	0,0
Præhospitalet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Psykiatri	14,6	8,0	0,0	0,0	0,0
Fælles, projekter og puljer	190,7	148,9	70,8	35,0	0,0
Fælles Regionale Funktioner	25,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Pulje til anlægsprojekter	-266,7	498,2	642,4	716,5	742,9
Anlægsindtægter	-35,6	-33,4	0,0	0,0	0,0
Almindelige anlægsprojekter - Netto	93,7	755,5	779,1	777,0	755,1
Kvalitetsfondsprojekter					
Det nye Universitetshospital, Aarhus	-73,0	-290,7	26,7	0,0	0,0
Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning	49,2	-109,0	0,0	0,0	0,0
Det nye Regionshospital, Gødstrup	50,1	-135,3	0,0	0,0	0,0
Kvalitetsfondsprojekter - Netto	26,3	-535,0	26,7	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	119,9	220,5	805,8	777,0	755,1

På investeringsoversigten er der medtaget igangværende og godkendte projekter, der fortsætter i 2021 og frem, som er forelagt regionsrådet.

I det følgende gennemgås investeringsoversigten for de enkelte bevillingshavere, idet der gives kortfattede bemærkninger til de enkelte anlægsprojekter.

Hospitalsområdet

Hospitalsenheden Horsens

Tabellen nedenfor opsummerer de rådighedsbeløb, som er afsat i 2020-2024 vedrørende Hospitalsenheden Horsens.

Anlægsarbejder vedrørende Hospitalsenheden Horsens

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
RH Horsens. Renovering af højhus	25,7	36,6	49,5	23,5	11,8
RH Horsens. Renovering af Bygning 6	28,0	5,0	0,0	0,0	0,0
RH Horsens. Afsluttende arbejder	1,2	0,5	0,0	0,0	0,0
RH Horsens. Justeringsreserve Generalplan	6,4	0,0	3,0	1,6	0,0
RH Horsens. Wayfinding	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Etape 2. Ny akutafdeling, RH Horsens	19,2	8,8	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	83,3	55,4	55,9	25,5	12,2

For Hospitalsenheden Horsens indebærer investeringsoversigten, at der i alt er afsat 149,0 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2021-2024.

Generalplanen

Regionshospitalet Horsens har i 2013 fået udarbejdet og godkendt en samlet Generalplan for hospitalet, som har til formål at sikre fysiske rammer, der muliggør varetagelsen af hospitalets opgaver både nu og i fremtiden, som et fuldt funktionsdygtigt akuthospital. Der pågår således i disse år en række om- og tilbygningsprojekter, der alle er en del af hospitalets Generalplan.

Regionsrådet har givet anlægsbevillinger til realisering af Generalplanens projekter:

- "RH Horsens, Renovering af højhus" skal sammen med en række leasingfinansierede energioptimeringsprojekter afholde udgifterne ved modernisering, renovering og ombygning af hospitalets primære sengebygning med nye, tidssvarende faciliteter, installationer, klimaskærm etc..
- "RH Horsens, Renovering af Bygning 6" skal sammen med leasingfinansierede energioptimeringer finansiere en renovering af den bygning, der blandt andet rummer Skanning og Røntgen.
- "RH Horsens Wayfinding" der skal afholde udgifterne til Generalplanens wayfinding projekt, som indebærer forbedring af skiltningen for patienter og pårørende.
- "Etape 2, Ny akutafdeling", som skal afholde udgifter til færdiggørelsen af regionshospitalets nye akutafdeling, der udgør en væsentlig del af Generalplanen.

Regionsrådet godkendte i 2016, at der blev oprettet en justeringsreserve, "RH Horsens, Justeringsreserve Generalplan", som midlertidigt kan rumme mindreforbrug fra afsluttede delprojekter. Mindreforbruget kan efterfølgende anvendes til at imødegå eventuelle merudgifter på andre delprojekter. I 2018 blev bevillingen "RH Horsens, afsluttende arbejder" godkendt. Bevillingen kan anvendes til at afholde mindre anlægsudgifter, der opstår efter regnskabsaflægning på det enkelte anlægsprojekt, f.eks. i forbindelse med ibrugtagning.

Regionshospitalet Randers

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2020-2024 vedrørende Regionshospitalet Randers.

Anlægsarbejder vedrørende Regionshospitalet Randers

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
RH Randers. Renovering af Bygning 2, altaner og vinduer	5,9	6,6	0,0	0,0	0,0
RH Randers. Bygningssyn 2016, Randers	3,9	2,0	0,0	0,0	0,0
RH Randers. Udbedringsprojekter, Randers	1,9	1,3	0,0	0,0	0,0
RH Randers. Ny Sterilcentral	43,8	21,4	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	55,5	31,3	0,0	0,0	0,0

For Regionshospitalet Randers indebærer investeringsoversigten, at der er afsat 31,3 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2021-2024.

Generalplansprojekter i Randers

Regionshospitalet Randers har i 2017 fået godkendt en revideret Generalplan, der understøtter hospitalets udvikling som fuldt funktionsdygtigt akuthospital med tidssvarende rammer.

Regionsrådet har foreløbigt godkendt igangsættelse af et større projekt under Generalplanen:

- "RH Randers, Ny Sterilcentral" som skal afholde udgifterne ved opførelse af en ny sterilcentral, der kan erstatte den nuværende, utidssvarende sterilcentral. Projektet ventes gennemført og ibrugtaget i 2021.

Renoveringsprojekter i Randers og Grenaa

Der er yderligere givet bevillinger til renoveringsprojekter på Regionshospitalet Randers og Grenaa Sundhedshus:

- "RH Randers, Renovering af Bygning 2, altaner og vinduer" skal afholde udgifter til nødvendig udskiftning af nedslidte altaner samt delvis vinduesudskiftning på regionshospitalets primære sengebygning.
- "RH Randers, Bygningssyn 2016, Randers", der er en del af fremrykningen af anlægsinvesteringer i forbindelse med COVID-19. Bevillingen skal afholde en række udgifter til vedligeholdelse af klimaskærme i Randers samt to mindre projekter i Grenaa.
- "RH Randers, Udbedringsprojekter, Randers", der er en del af fremrykningen af anlægsinvesteringer i forbindelse med COVID-19. Bevillingen skal afholde en række udgifter til vedligeholdelse af klimaskærme i Randers, der ikke var en del af bygningssyn 2016.

Hospitalsenheden Vest

For Hospitalsenheden Vest er der ikke afsat rådighedsbeløb på investeringsoversigten til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2021 - 2024.

Hospitalsenheden Vest - Indtægter fra salg af hospitaler

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget 2020	Budget 2021	Budgetoverslagsår		
			2022	2023	2024
Salg af Regionshospitalet Herning	-2,6	-130,5	0,0	0,0	0,0
Salg af Regionshospitalet Holstebro	-4,9	-36,4	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	-7,4	-166,9	0,0	0,0	0,0

Der pågår dialog med både Herning Kommune og Holstebro Kommune omkring overdragelse af de to hospitaler.

Hospitalsenhed Midt

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2020-2024 vedrørende Hospitalsenhed Midt.

Anlægsarbejder vedrørende Hospitalsenhed Midt

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget 2020	Budget 2021	Budgetoverslagsår		
			2022	2023	2024
HE Midt. Bygningssyn 2016, Silkeborg	7,7	5,7	0,0	0,0	0,0
HE Midt. Udbedringsprojekter, Skive	6,0	5,0	0,0	0,0	0,0
RH Viborg. Ny MR-scanner	0,0	17,8	0,0	0,0	0,0
HEM. Hybridstue	0,0	8,0	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	13,7	36,5	0,0	0,0	0,0

For Hospitalsenhed Midt indebærer investeringsoversigten, at der i alt er bevilget 36,5 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2021-2024.

Regionshospitalet Viborg

Til projekter på Regionshospitalet Viborg er der udenfor Kvalitetsfondsprojektet afgivet to bevillinger:

- "RH Viborg, Ny MR-scanner" skal afholde udgifterne til en ny MR-scanner.
- "HEM, Hybridstue" skal afholde udgifterne til etablering af en hybridstue. Etableringen finansieres af Hospitalsenhed Midts driftsmidler, da en midlertidig nedgang i den karkirurgiske aktivitet har betydet lavere udgifter til nye/dyre behandlinger.

Projekterne planlægges alle afsluttet i 2021.

Regionshospitalet Silkeborg

Regionsrådet har godkendt en anlægsbevilling til renovering af Regionshospitalet Silkeborg:

- "HE Midt, Bygningssyn 2016, Silkeborg" skal afholde udgifter ved en række nødvendige klimaskærmsprojekter.

Regionshospitalet Skive

Til projekter på Regionshospitalet Skive er der afgivet en bevilling:

- "HE Midt, Udbedringsprojekter, Skive", der skal afholde udgifter til en række klimaskærmsprojekter. Bevillingen blev givet som en del af fremrykningen af anlægsinvesteringer i forbindelse med COVID-19.

Aarhus Universitetshospital

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2020-2024 vedrørende Aarhus Universitetshospital.

Anlægsarbejder vedrørende Aarhus Universitetshospital

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget 2020	Budget 2021	Budgetoverslagsår		
			2022	2023	2024
AUH. Kloakrenovering, Skejby	7,0	3,5	0,0	0,0	0,0
AUH. Robustgørelse af diagnostisk analysekapacitet	20,9	7,2	7,2	0,0	0,0
Forum Byggeri	152,8	59,8	14,6	0,0	0,0
Donationer til Forum projekt (Indtægter)	-200,4	-89,7	-40,4	0,0	0,0
Forum, Novo Nordisk Fondens Puljer	29,2	29,2	28,7	0,0	0,0
Forum Kunst	3,0	0,7	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	12,4	10,7	10,0	0,0	0,0

For Aarhus Universitetshospital indebærer investeringsoversigten, at der i alt er bevilget 20,7 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2021-2024.

Renoveringer og reinvesteringer

Aarhus Universitetshospital er et af regionens fem akuthospitaler. De eksisterende bygninger er løbende blevet vedligeholdt, men der er behov for renovering og opdatering af teknik og installationer for at sikre, at hospitalet også fremadrettet er fuldt funktionsdygtigt, ligesom der er behov for investeringer i nye faciliteter for at universitetshospitalet fortsat har tidssvarende faciliteter, der kan understøtte både behandlings- og forskningsrettede aktiviteter på højt niveau. Til dette formål har regionsrådet givet følgende flerårige anlægsbevillinger:

- "AUH, Kloakrenovering, Skejby" skal afholde udgifter til kloakrenovering under en række bygninger. Bevillingen blev givet som en del af fremrykningen af anlægsinvesteringer i forbindelse med COVID-19.
- "AUH, Robustgørelse af diagnostisk analysekapacitet" benyttes til at robustgøre den diagnostiske analysekapacitet i regionerne for analyser af COVID-19. Bevillingen skal afholde udgifter til tilbygningen til Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, en midlertidig pavillon, mindre bygningsmæssige ændringer samt indkøb af analyseudstyr. Udgifterne søges refunderet af staten via Danske Regioner som en del af udgifterne i forbindelse med COVID-19.
- "Forum Byggeri" samt øvrige Forum-bevillinger, der skal afholde udgifter ved opførelsen af vartegnet Forum. Bygningen kommer til at rumme patienthotel og en række andre funktioner, der skal skabe optimale forhold for såvel patienter som pårørende. Forum er et fælles projekt mellem Aarhus Universitetshospital, Steno Diabetes Center Aarhus, Aarhus Universitet og Folkekirken, som bl.a. skal fremme en forskningskultur på tværs af fagområder og interessenter. – en andel af projektet indgår i Kvalitetsfondsprojektet, DNU. Se under dette for yderligere bevilling.

Psykiatri

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2020-2024 vedrørende Psykiatri.

Anlægsarbejder vedrørende Psykiatri

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
Regionspsykiatrien. Nyt ambulatorium i Randers	14,6	8,0	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	14,6	8,0	0,0	0,0	0,0

For Psykiatrien indebærer investeringsoversigten, at der er afsat 8,0 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2021-2024.

Regionspsykiatrien, Nyt ambulatorium i Randers

Der er afgivet bevilling til at renovere og ombygge den tidligere sygeplejeskole i Randers til nyt ambulatorium for Regionspsykiatrien Randers. Projektet er afledt af en harmonisering af optageområder samt etableringen af de særlige pladser i Psykiatrien i Region Midtjylland.

Fælles puljer mv.

Efterfølgende tabel opsummerer de rådighedsbeløb, der er afsat i 2020-2024 vedrørende Fælles puljer mv.

Anlægsarbejder vedrørende Fælles puljer mv.

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
Rammebevilling til driftsanskaffelser	0,0	35,0	35,0	35,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, AUH, Pulje 1	28,4	9,8	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, VEST, Pulje 1	2,4	0,8	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, MIDT, Pulje 1	5,3	1,8	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, Randers, Pulje 1	1,1	0,4	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, Horsens, Pulje 1	1,8	0,6	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, Fælles I&M, Pulje 1	2,2	0,8	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, AUH, Pulje 2	7,8	2,7	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, VEST, Pulje 2	2,8	1,0	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, MIDT, Pulje 2	1,3	0,5	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, Randers, Pulje 2	2,4	0,8	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2019, Fælles I&M, Pulje 2	2,3	0,9	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2020, AUH, Pulje 1	19,1	29,6	11,8	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2020, VEST, Pulje 1	18,8	29,2	11,6	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2020, MIDT, Pulje 1	5,8	9,0	3,6	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2020, Randers, Pulje 1	2,3	3,6	1,4	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2020, Horsens, Pulje 1	2,3	3,6	1,4	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2020, Præhospitalet, Pulje 1	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0
Medicoanskaffelser 2020, Fælles I&M, Pulje 1	9,2	14,8	5,9	0,0	0,0
It-reinvesteringer 2020-2021	62,9	3,8	0,0	0,0	0,0
SPARK	12,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	190,7	148,9	70,8	35,0	0,0

For Fælles puljer indebærer investeringsoversigten, at der er afsat sammenlagt 254,7 mio. kr. fra anlægspuljen i perioden 2021-2024.

Rammebevilling til driftsanskaffelser

Der afsættes en rammebevilling til hospitaler og øvrige driftsenheders anskaffelser over 100.000 kr. I budget 2021 og overslagsårene er der afsat et rådighedsbeløb på 35,0 mio. kr. Rammen fordeles i henhold til hospitaler og øvrige driftsenheders behov for anskaffelser. Rammen dækker både sundhedsområdet (hovedkonto 1) og Fælles formål og administration (hovedkonto 4). En udmøntning fra puljen medfører en tilsvarende reduktion af enhedens driftsbevilling.

Såfremt en driftsenhed opnår donation til en anskaffelse udmøntes både indtægt og udgift fra rammebevillingen til driftsanskaffelser. Der vil ikke ske modregning i enhedens driftsbevilling, når der er tale om donation.

Regionsrådet har i forbindelse med budgetvedtagelsen afgivet rammebevillingen til driftsanskaffelser. Den kan udmøntes af Koncernøkonomi, med efterfølgende orientering af regionsrådet i en økonomiopfølgning eller overførselssag. Anskaffelser over 10 mio. kr. skal altid bevilges af regionsrådet.

IT-reinvesteringer

Der er afsat puljer til investering i it-udstyr.

Puljen til IT-reinvesteringer skal sikre, at der sker en løbende udskiftning af IT-udstyr, således at regionen har en sikker og effektiv drift. Puljen dækker reinvesteringer i regionens servere/storage, licenser og netværk. Dette sker i regionens fælles IT-afdeling med henblik på at konsolidere IT-løsninger og samle indkøb, således at regionen opnår stordriftsfordele.

Prioriteringsforslag for 2021

Efterfølgende tabeller opsummerer de fælles midler, der er afsat på investeringsoversigten for 2020-2024.

Puljer til indtægter og anlægsprojekter

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
Pulje til indtægter	-35,6	-33,4	0,0	0,0	0,0
Pulje til anlægsprojekter	-266,7	498,2	642,4	716,5	742,9
Rådighedsbeløb i alt	-302,3	464,7	642,4	716,5	742,9

Der afsættes en pulje til indtægter i 2021 i henhold til præmisserne i Økonomiaftalen og satspuljeaftale for psykiatri jf. ovenstående tabel.

Puljen til anlægsprojekter dækker følgende:

- Øvrige prioriterede projekter

Der er udarbejdet en investeringsplan, der prioriterer "Pulje til anlægsprojekter" i 2021. De enkelte projekter vil efterfølgende blive forelagt regionsrådet.

Kvalitetsfondsprojekter

Rammerne for Region Midtjyllands tre kvalitetsfondsprojekter er beskrevet i afsnittet De nye hospitalsbyggerier – Kvalitetsfondsprojekter.

De kvalitetsfondsfinansierede anlægsprojekter indgår i investeringsoversigten under de tre kvalitetsfondsprojekter.

Det Nye Universitetshospital, Aarhus

Region Midtjylland fik 1. juli 2010 et endeligt tilsagn til Det Nye Universitetshospital, Aarhus med en samlet anlægsramme på 6,350 mia. kr. (2009 p/l-niveau).

Nedenstående tabel opsummerer de projekter, der er afsat på investeringsoversigten for 2020-2024.

Det Nye Universitetshospital, Aarhus, Kvalitetsfondsprojekter

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
DNU, Forum	27,9	24,8	26,0	0,0	0,0
Pulje DNU	2,1	-4,3	0,7	0,0	0,0
Kvalitetsfondsindtægter, DNU	-103,1	-311,3	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	-73,0	-290,7	26,7	0,0	0,0

For Det Nye Universitetshospital, Aarhus indebærer investeringsoversigten, at der i alt er afsat anlægsudgifter på 47,2 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2021-2024. Den samlede egenfinansiering inklusiv låneadgang er på 311,3 mio. kr. i perioden 2021-2024.

Delprojekter

DNU-projektet er nu ibrugtaget, og projektet er i store træk afsluttet. Der tilbagestår i den kommende periode kun et enkelt delprojekt; Forum. Forum er et fælles projekt mellem flere parter, læs mere under Aarhus Universitetshospitals anlægsbevillinger.

Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning

Region Midtjylland fik 22. december 2010 et endeligt tilsagn til projektet på Regionshospitalet Viborg med en samlet anlægsramme på 1,15 mia. kr. (2009-p/l).

Efterfølgende tabel opsummerer de projekter, der er afsat på investeringsoversigten for 2020-2024.

Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning, Kvalitetsfondsprojekter

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
Etablering af projektorganisation	5,2	3,7	0,0	0,0	0,0
Delprojekt 3, Ombygninger RHV	35,5	25,8	0,0	0,0	0,0
Pulje til om- og tilbygning Viborg	31,8	8,0	0,0	0,0	0,0
Kvalitetsfondsindtægter	-23,3	-146,5	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	49,2	-109,0	0,0	0,0	0,0

For om- og tilbygningen af Regionshospitalet Viborg indebærer investeringsoversigten, at der i alt er afsat anlægsudgifter på 37,5 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2021-2024. Den samlede egenfinansiering inklusiv låneadgang er på 146,5 mio. kr. i perioden 2021-2024.

Etablering af Projektorganisation

Den daglige drift af kvalitetsfondsprojektet varetages af projektafdelingen på Regionshospitalet Viborg. Projektafdelingen skal drive projektet i samarbejde med de valgte rådgivere. Bevillingen vedrører drift af Projektafdelingen.

Delprojekt 3, ombygninger RHV

Samtidig med tilbygningen af nyt akutcenter, vil dele af det eksisterende hospital blive bygget om og moderniseret. Dette projekt benævnes Delprojekt 3.

De planlagte ombygninger skal sikre en god sammenhæng mellem nyt og eksisterende på Regionshospitalet Viborg.

Pulje til om- og tilbygning Viborg

Der afsættes en pulje i årene frem til 2021, således at de samlede anlægsudgifter i henhold til det endelige tilsagn, passer til den p/l-regulerede udgiftsprofil for kvalitetsfondsprojektet.

Det Nye Regionshospital i Vest, Gødstrup

Region Midtjylland fik den 11. juni 2013 et endeligt tilsagn til et nyt hospital i Gødstrup med en samlet anlægsramme på 3,15 mia. kr. (2009 p/l-niveau).

Efterfølgende tabel opsummerer de projekter, som er afsat på investeringsoversigten for 2020-2024.

Det Nye Regionshospital i Vest, Gødstrup, Kvalitetsfondsprojekter

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
Projektorganisation, DNV - Gødstrup	25,9	4,7	0,0	0,0	0,0
Delprojekt 1B, Fælles faciliteter for skurby	8,6	5,1	0,0	0,0	0,0
IT apparatur og løst inventar	62,1	62,6	0,0	0,0	0,0
Delprojekt 11. Specialinstallationer og udstyr	33,5	0,7	0,0	0,0	0,0
Medicoteknisk udstyr, DNV	62,6	53,4	0,0	0,0	0,0
Delprojekt 8-10. Aptering	55,7	7,5	0,0	0,0	0,0
Delprojekt 8-10. Installationer	90,2	5,0	0,0	0,0	0,0
IT, DNV	101,0	10,2	0,0	0,0	0,0
Puljen til uforudsete udgifter	17,1	23,5	0,0	0,0	0,0
Pulje DNV - Gødstrup	187,5	-15,4	0,0	0,0	0,0
Kvalitetsfondsindtægter	-594,2	-292,7	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	50,1	-135,3	0,0	0,0	0,0

For DNV-Gødstrup indebærer investeringsoversigten, at der i alt er afsat anlægsudgifter på 157,3 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejder i perioden 2021-2024. Den samlede egenfinansiering inklusiv låneadgang er på 292,7 mio. kr. i perioden 2021-2024.

Projektorganisation, DNV-Gødstrup

Den daglige drift af kvalitetsfondsprojektet varetages af projektafdelingen for DNV-Gødstrup. Projektafdelingen skal drive projektet i samarbejde med de valgte rådgivere. Bevillingen vedrører drift af Projektafdelingen.

Delprojekt 1B, Fællesfaciliteter for skurby

I DNV-Gødstrup kvalitetsfondsprojektet er der etableret en række faciliteter for projektets skurby, der er en del af projektets byggeplads. Faciliteterne stilles til rådighed for byggeriets aktører i hele udførelsesperioden. Det er eksempelvis kantine, logistikbygning, renovationscentral, it-bygning samt en receptionsfunktion til håndtering af blandt andet adgangskontrol, kameraovervågning og vinterberedskab.

Delprojekterne 8-11 i Etape 1

Projektet er overordnet opdelt i en række etaper – og herunder i en række delprojekter. Etape 1 er den største af hospitalets tre etaper, og skal rumme størstedelen af det somatiske hospital. "Delprojekt 8-10, Installationer" indeholder installationsentreprisen, "Delprojekt 8-10 aptering" indeholder entrepris vedr. indvendige monteringer og "Delprojekt 11 specialinstallationer og udstyr" en række mindre, tekniske entrepriser.

Puljen til uforudsete udgifter

Der reserveres midler til uforudsete udgifter.

IT apparatur og løst inventar

Der er afgivet tre bevillinger til IT, medicoteknisk udstyr, og IT, apparatur og løst inventar m.m. på DNV-projektet. Regionsrådet har afgivet bevilling til anlæg, der kan håndtere patientkald, akutkald og overfaldsalarmer, der finansieres af den afsatte ramme til it i DNV-Gødstrup projektet. Der er samlet et budget på 126,2 mio. kr. på de tre bevillinger i 2021.

Pulje til DNV – Gødstrup

Der afsættes en pulje i årene frem til 2021, således at de samlede anlægsudgifter passer til den skønnede p/l-regulerede udgiftsprofil for kvalitetsfondsprojektet. De årlige puljer tilpasses, når den detaljerede udgiftsprofil er fastlagt.

Socialområdet
i
Region Midtjylland

3 Socialområdet i Region Midtjylland

3.1 Indledning

Socialområdet omfatter tilbud efter Serviceloven, lovgivningen om specialundervisning samt Folkeskoleloven. Serviceloven omfatter tilbud til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Lovgivningen om specialundervisning omfatter tilbud til kommunikationshandicappede, mens interne skoler i døgntilbud drives efter folkeskoleloven. Kommunerne har på alle områder det fulde myndighedsansvar, ansvar for forsyningen og ansvaret for finansieringen. Der er regionalt leverandøransvar på de tilbud Region Midtjylland driver.

De regionale sociale tilbud finansieres fuldt ud af kommunerne ved takstbetalinger.

Det er en forudsætning for, at regionen kan drive et tilbud på socialområdet, at tilbuddet indgår i Rammeaftalen mellem Region Midtjylland og kommunerne i regionen. Rammeaftalen fastlægger, hvilke tilbud regionen driver inden for det specialiserede socialområde, samt fastlægger retningslinjerne for takstberegningen for de enkelte tilbud. På grund af COVID-19 skal Rammeaftale 2021-2022 være godkendt senest 1. december 2020.

Fakta om Socialområdet i Region Midtjylland

Socialområdet varetager de sociale tilbud til borgerne i regionen. Socialområdet lægger vægt på faglighed, fleksibilitet og udvikling i tilbuddene, samtidig med at der ydes en gennemsigtig og effektiv administrativ styring.

Specialområder i Region Midtjylland

Børn og unge:

- Kriminalitetstruede og dømt
- Holmstrupgård
- Børn og unge
- Kommunikation og undervisning

Voksne:

- Autisme
- Hjerneskade
- Udviklingshæmning og ADHD
- Socialpsykiatri

Budget 2021

Det samlede budget er på 1.132,8 mio. kr.

Sociale tilbud 1.078,2 mio. kr.

Fælles og administration* 54,6 mio. kr.

* Inklusiv andel af Fælles formål og administration

Aktivitet

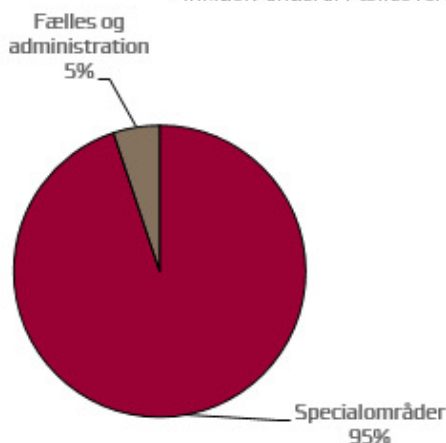
Antal pladser:

Døgntilbud og boformer: 898

Aktivitets- og dagtilbud: 561

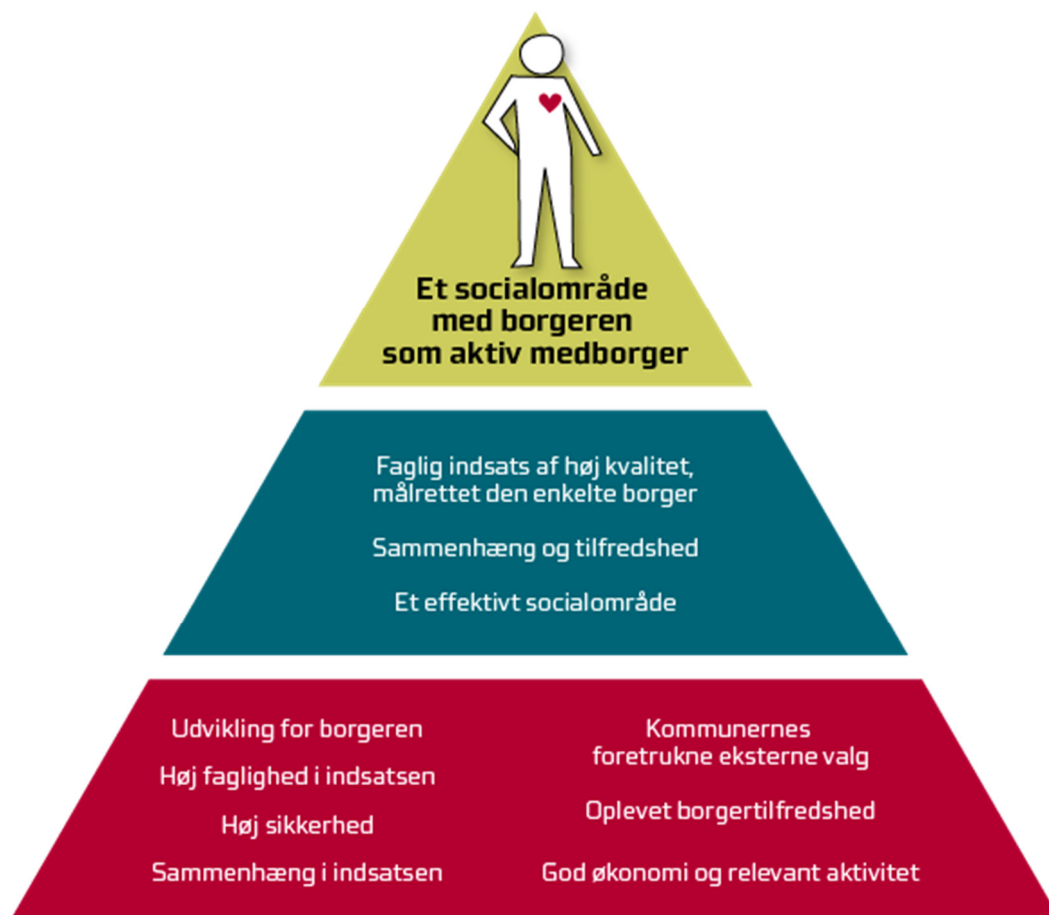
Ansatte

Antal helårsstillinger: 1.843

Målbillede på socialområdet - Et socialområde med borgeren som aktiv medborger

Målbilledet er et styrings- og dialogredskab, som udstikker den overordnede vision, underliggende strategispor og mål for socialområdet i Region Midtjylland. Målbilledet er rammen for en flerårig planlægning af de socialfaglige indsatser på området. Den overordnede vision udtrykker ønsket om at støtte den enkelte borger til en tilværelse som aktiv medborger. Socialområdet er til for den enkelte borger, og vi ønsker at møde og støtte borgeren til en aktiv tilværelse med udgangspunkt i den enkelte borgers forudsætninger og ressourcer. Denne vision udkrystalliseres i tre delstrategier og syv mål, som er illustreret i nedenstående målbillede.

Region Midtjyllands vision: Borgeren som aktiv medborger

Region Midtjyllands vision er at støtte borgeren på de regionale sociale tilbud til at være aktiv medborger. Gennem fokus på individuelle mål, sociale netværk og samfundsdeltagelse støttes borgeren til at udvikle et aktivt medborgerskab. I den professionelle indsats findes der løsninger i fællesskab med borgeren. Den specialiserede faglige indsats skal tilrettelægges ud fra den enkeltes ståsted og muligheder og skal støtte og motivere borgeren til at indgå i en udvikling med henblik på at understøtte borgeren til en mere selvhjulpent tilværelse.

Det regionale socialområde vil være kendt for at levere en specialiseret og høj faglig kvalitet og professionalisme overfor både borgere, pårørende/værge og andre samarbejdspartnere. Vi vil være en attraktiv samarbejdspartner og leverandør for kommunerne på det specialiserede socialområde. Vores fokus er dels på borgeren som direkte bruger, dels kommunen som myndighedshaver og køber af indsatsen. Det kræver et tæt samarbejde mellem alle tre parter. Et samarbejde, der skal være kendetegnet af tillid, åbenhed og dialog, og som skal være med til at realisere visionen om et socialområde med borgeren som aktiv medborger.

De tre strategispor

For at sætte retning for arbejdet med den overordnede vision er det nødvendigt at sammentænke kvalitet, aktivitet og økonomi. Der er med det udgangspunkt formuleret tre strategispor, der skal hjælpe med at sikre, at socialområdet når den overordnede vision.

Faglig indsats af høj kvalitet målrettet den enkelte borger

Region Midtjylland vil være garant for, at der er fagligt højt kvalificerede tilbud til borgere med komplekse handicaps og særlige behov. Kvaliteten i tilbuddene er hjørnestenen i det faglige arbejde, og handler om at have øje for den

enkelte borger samt målrette den faglige indsats i et tæt samarbejde med borgeren. Specialområderne skal med en målrettet indsats løfte nogle af de sværeste og mest komplekse opgaver for kommunerne. Specialområderne skal samtidig være i stand til løbende at tilpasse og udvikle ydelser til ny viden.

Region Midtjylland vil bidrage med at understøtte kommunernes myndighedsopgave, og vil løse opgaverne med høj faglig kvalitet ud fra de ressourcer, der er til rådighed. Der vil blive arbejdet systematisk med sikkerhed. Det regionale socialområde som arbejdsplads skal være kendetegnet ved en stærk sikkerhedskultur, der omfatter både borgere, medarbejdere og omgivelser.

Sammenhæng og tilfredshed

Socialområdet skal have øget fokus på sammenhæng i indsatserne. Målene for den sociale indsats skal sættes i samarbejde med borgeren og handlekommunen. Borgeren skal altid inddrages i beslutninger vedrørende egen handleplan med hensyntagen til den enkeltes ståsted og muligheder. Samtidig skal der være fokus på borgerens trivsel og tilfredshed i tilbuddet, og der skal lyttes og læres af de oplevelser, borgerne har med den socialfaglige indsats.

Region Midtjylland løfter en væsentlig leverandøropgave for kommunerne på det specialiserede socialområde, og vi vil være kommunernes foretrukne eksterne valg til at støtte borgere med komplekse handicaps og særlige behov. Det betyder et stort fokus på kommunernes tilfredshed i forhold til den service og ydelse, kommunerne modtager. Samarbejdet skal være kendetegnet ved åbenhed, dialog og tillid.

Et effektivt socialområde

Region Midtjylland vil levere ydelser på socialområdet, der både er økonomisk og fagligt attraktive for kommunerne. Derfor skal regionen målrettet og løbende arbejde med at udvikle socialområdet til at blive så effektivt som muligt. Regionen skal levere fagligt og økonomisk attraktive tilbud og samtidig dokumentere indsatsen og resultaterne. Data og ny viden skal optimere den fremtidige indsats. Der skal være rum og mulighed for at tænke nyt og være på forkant. Både i forhold til, hvordan den faglige indsats kan tilrettelægges, men også i forhold til anvendelse af nye teknologiske løsninger og til tilpasning af ydelser efter den kommunale efterspørgsel og til gavn for borgerne.

De syv mål i målbilledet

De syv mål i målbilledet udspringer hver især fra ét af de tre overordnede strategispor. Målene er ikke mindst inspireret af Region Midtjyllands og kommunernes rammepapir vedrørende målsætninger for en styrket indsats på voksenhandicapområdet og Dansk Kvalitetsmodel på det sociale område.

De syv mål i målbilledet er:

- Udvikling for borgeren
- Høj faglighed i indsatsen
- Høj sikkerhed
- Sammenhæng i indsatsen
- Kommunernes foretrukne eksterne valg
- Oplevet borgertilfredshed
- God økonomi og relevant aktivitet

Socialområdet har i 2020 udviklet og udvalgt ti nye indikatorer for målbilledet på socialområdet. Disse indikatorer blev endelig godkendt på regionsrådsmøde den 29. april 2020. De nye indikatorer indgår i den kvartalsvise afrapportering til regionsrådet på målbilledet for socialområdet. På socialområdet afrapporteres der samlet set i forhold til 13 indikatorer til målbilledet på socialområdet.

Der er fortsat en proces med at videreudvikle og afprøve nye supplerende indikatorer særligt i forhold til målene "udvikling for borgeren" og "borgeroplevet tilfredshed". Der forventes konkrete forslag til disse nye supplerende indikatorer tidligt i 2021.

Indsatsområder i 2021

Hvert år vil der blive udvalgt særlige indsatsområder med udgangspunkt i målbilledet. Det vil konkret udmønte sig i både tværgående og lokale initiativer på socialområdet, der til sammen udgør en årsplan for arbejdet med målbilledet i 2021. Målbilledet kan på den måde også ansues som et værktøj til at skabe en fleksibel og dynamisk sammenhæng og dialog mellem politikerne, medarbejdernes virke i de enkelte specialområder og den enkelte borger.

Arbejdet i indsatsområderne bygger ofte videre på det tidligere års arbejde og kan være en videreudvikling eller tilpasning af det eksisterende arbejde. Der sker derfor ikke konsekvent en afslutning af indsatsområder og handlinger i årsplanen ved årsskiftet, men der arbejdes mere dynamisk og fleksibelt i forhold til årsplanen.

Udviklingsarbejdet i forhold til indsatsområderne og handlinger i årsplanen for 2021 for socialområdet færdiggøres i sidste kvartal af 2020. Dette arbejde vil tage udgangspunkt i årsplanen for 2020, hvor der arbejdes med følgende seks indsatsområder:

- Magtanvendelser
- Sundhed på Socialområdet
- Datainformeret ledelse
- Kompetenceudvikling og rekruttering
- God ledelse og styring på socialområdet
- Sammenhængende indsatser/Samarbejde på tværs

Budget

Regionens budget på socialområdet er udarbejdet på grundlag af den årlige Rammeaftale – herunder hvilke tilbud regionen kan tilbyde og til hvilke takster.

De kommunale takstbetalinger skal finansiere samtlige nettodriftsomkostninger, der vedrører de sociale tilbud samt direkte og indirekte administrative udgifter - herunder socialrådets andel af Fælles formål og administration.

I takstindtægterne indgår finansiering af de sikrede pladser, der er objektivt finansieret. Herudover er der et mindre bloktilskud fra staten, der gives til særlige administrative opgaver.

Regnskabsmæssigt skal der over tid sikres balance på socialområdet.

I Rammeaftalen for 2021 er der forskellige op- og nedjusteringer af det normerede pladstal. Der er nærmere redegjort for ændringerne i pladstal i afsnit 3.2 under Aktivitet.

I den efterfølgende tabel er der en oversigt over de ændringer, der fører fra det vedtagne budget 2020 til budgettet for 2021. I budget 2021 er der ikke indregnet nogen besparelse, idet socialområdet har udmøntet de besparelser, der er krav om som følge af Rammeaftale 2019-2022.

Fra vedtaget budget 2020 til budget 2021

	Beløb i mio. kr.
Budget 2020 (2020 p/l-niveau)	1.112,0
Lukning af Højskolebakken Skals	-13,5
Kommunikation og undervisning - reduktion i antal solgte timer	-1,2
Nye tiltag, udvidelser og afledte reguleringer af driftspuljer	21,4
Afledte udvidelser i fælles overheadpuljer og PS-administrationen	-0,8
Ændringer i afsatte beløb til kalkulatoriske omkostninger og renteudgifter	-1,9
Afledt udvidelse for Andel af fælles formål og administration	0,3
Pris- og lønfremskrivning 2020 - 2021	16,5
Budget 2021 (2021 p/l-niveau)	1.132,8

Driftsbudget

Det samlede budget for nettodriftsomkostningerne på socialområdet i 2021 er på 1.132,8 mio. kr. Budgettet varetages af socialområdet med undtagelse af socialrådets andel af Fælles formål og administration.

Bevillinger 2021 og budgetoverslagsårene 2022-2024

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Socialområdet						
Socialområdet	1.317,4	1.113,1	1.116,8	1.116,8	1.116,8	1.116,8
Andel af fælles formål og administration	18,3	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
Øvrige omkostninger og indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettodrift i alt ¹⁾	1.335,7	1.129,0	1.132,8	1.132,8	1.132,8	1.132,8
Finansiering						
Kommunale og statslige indtægter	-1.318,9	-1.127,9	-1.131,7	-1.131,7	-1.131,7	-1.131,7
Bloktilskud fra staten	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Finansiering i alt	-1.320,1	-1.129,0	-1.132,8	-1.132,8	-1.132,8	-1.132,8
Resultat	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Ekskl. hensættelser til feriepenge, inkl. renter af likvide udlæg.

3.2 Driftsområder

Formål

Socialområdet varetager driften af en række tilbud til børn, unge og voksne med specialiserede behov inden for socialområdet og specialrådgivning. Desuden leveres der ydelser til somatiske hospitaler.

Området omfatter tilbud til børn og unge med nedsat fysisk, psykisk funktionsevne, psykiatriske lidelser eller andre væsentlige psykiske handicap og specialiserede tilbud til personer med tale- og hørevanskeligheder. Aktivitets- og udviklingstilbuddene (dagpladser) inden for børne- og ungeområdet består af både børnehavetilbud, skoletilbud og beskæftigelsestilbud. Endvidere udbydes specialiserede rådgivningsydelser til kommuner og forældre.

Desuden drives dag- og døgntilbud for kriminalitetstruede børn og unge og sikrede institutioner for kriminelle unge, herunder særligt sikrede pladser for henholdsvis særligt voldelige unge og unge med psykiatriske lidelser.

Region Midtjylland driver endvidere en række højt specialiserede bo- og aktivitetstilbud til voksne med nedsat psykisk, fysisk eller social funktionsevne samt socialpsykiatriske botilbud.

Endelig står Region Midtjylland for alkohol- og trafikkurser for personer, som ønsker at generhverve kørekortet efter ubetinget frakendelse på grund af spirituskørsel.

De sociale tilbud er organiseret i 8 specialområder – heraf 4 specialområder for børn og unge og 4 for voksne:

- Kriminalitetstruede og dømt børn og unge
- Holmstruggård - selvejende institution
- Børn og unge
- Kommunikation og Handicap
- Autisme
- Hjerneskade
- Udviklingshæmning og ADHD
- Socialpsykiatri voksne

De fleste specialområder driver flere geografisk adskilte afdelinger.

Budget

Driftsomkostninger for socialområdet

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget
	2019	2020	2021
Drift af specialområder ¹⁾	1.272,7	1.074,8	1.078,0
Fælles udgifter og indtægter	8,1	9,1	9,4
Administration af Socialområdet	36,6	29,2	29,3
I alt	1.317,4	1.113,1	1.116,8
- Heraf renteudgifter ²⁾	5,8	6,9	7,2
- Heraf kalkulatoriske omkostninger	26,8	27,2	24,6

1) Inkl. driftspuljer.

2) Renteudgifterne omfatter forrentning af aktiver (bygninger mv.) og renter af likvide udlæg for kommunerne.

Socialområdet har driftsomkostninger på 1.116,8 mio. kr. I tabellen er budgettet for socialområdet opdelt i selve driften af specialområderne og de tillæg til taksterne, der anvendes til fælles puljer og administration.

Personaleforbruget forventes at udgøre 1.843 helårsstillinger, hvilket er en stigning på 19 stillinger i forhold til budget 2020. Desuden budgetteres med 35 social- og sundhedslevstillinger.

I budgettet er der udelukkende taget udgangspunkt i den faste normering for dag- og døgntilbud samt indgåede kontrakter på rådgivnings- og kommunikationsområdet.

Ud over de nævnte nettoomkostninger forekommer indtægtsdækket virksomhed – herunder Alkohol-, Narko- og Trafikkurser, videns- og specialrådgivning (VISO) og satspuljeprosjekter, der finansieres af staten.

Fællesudgifter og administration

I Rammeaftale 2020-2021 er der et takstillæg på maksimalt 6,1 % til dækning af "administrative fællesudgifter". Regionsrådet har fastsat takstillægget til 4,8 %, hvoraf de 4,1 % anvendes til direkte og indirekte administrative udgifter til socialområdets administration og Andel af fælles formål og administration. Resten af takstillægget på 0,7 % anvendes til udviklingsomkostninger, der ikke direkte er henført til det enkelte tilbud samt udgifter til dokumentation af kvalitet m.m. – herunder bruger- og pårørendeundersøgelser.

Ud over de puljer, der beregnes som takstillæg, indgår der i socialområdets budget forrentning af likvide udlæg for kommunerne.

Indarbejdede puljer under fælles udgifter/indtægter på socialområdet

Betegnelse	Forklaring	Beløb 1.000 kr.
Pulje til udviklingstiltag og dokumentation af kvalitet	0,7 % af de samlede nettodriftsomkostninger er afsat til udviklingsomkostninger og dokumentation af kvalitet. (takstillæg)	7.546
Forrentning af likvid udlæg (Andel af renter)	Forrentning af regionens likvide udlæg for kommunerne.	1.824

Aktivitet

Efterfølgende tabel viser væsentlige nøgletal for den forventede aktivitet i 2021.

Nøgletal for aktivitet for socialområdet

Nøgletal for aktivitet	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
Boformer (døgnpladser) *)	905	905	898
Dag- og aktivitetstilbud *)	591	589	561

*) Ekskl. individuelt tilrettelagte projektpladser

På autismeområdet er Højskolebakken i Skals (Viborg Kommune) blevet lukket. På børn-ungeområdet er Ulriksdal (Viborg Kommune) blevet lukket og efterfølgende ombygget til brug for en anden målgruppe inden for børn-ungeområdet, som nu er flyttet ind i de ombyggede lokaler på Hamarvej. Det nye tilbud er omdøbt til Hamarhus. På hjerneskeadeområdet er der i forbindelse med etablering af den nye rehabilitering i tilknytning til Tagdækkervej (Favrskov Kommune) sket en udvidelse af bostøtten. Her ud over har der i året kun været mindre kapacitetsjusteringer.

Ud over de fastnormerede pladser etableres enkelte individuelt tilpassede projektpladser efter anmodning fra kommunerne.

Udover nævnte aktivitetstal tilbydes specialrådgivning og tilbud til personer med tale- og hørevanskeligheder. Disse aktiviteter opgøres som antal timer og kan derfor ikke opgøres på samme måde som de øvrige tilbud. Omfanget af abonnementsaftaler med kommunerne er faldet gennem en årrække.

3.3 Investeringsoversigt med bemærkninger

Anlægsaktiviteten på socialområdet vil som hovedregel følge rammeaftalen med kommunerne for socialområdet, idet det er kommunerne, der har finansieringsansvaret. Anlægsaktiviteterne på socialområdet forudsættes eksternt eller internt lånefinansieret, og kommunerne betaler afskrivning og forrentning af anlæg på socialområdet.

Der er i budget 2021 på socialområdet afsat rådighedsbeløb på i alt 66,1 mio. kr., der er fordelt med:

- 58,4 mio. kr. til fælles rammer og
- 7,6 mio. kr. til igangværende projekter

Desuden har Region Midtjylland en Investeringsplan, der viser de kommende års prioriteringer på anlægsområdet inkl. driftsanskaffelser.

Fælles rammer

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
Fælles rammer					
Rammebevilling til driftsanskaffelser	2,4	4,0	4,0	4,0	4,0
Rammebevilling til bygningsrenoveringer og forbedringer	10,7	12,1	12,1	12,1	12,1
Rammebevilling til udvikling (sociale tilbud)	52,0	42,4	50,0	50,0	50,0
Rådighedsbeløb i alt	65,1	58,5	66,1	66,1	66,1

Rammebevilling til anskaffelser

Der afsættes en rammebevilling til anskaffelser. I budget 2021 og overslagsårene er der afsat et rådighedsbeløb på 4,0 mio. kr. til socialområdets anskaffelser over 100.000 kr.

Ramme til bygningsrenoveringer og forbedringer

Der er afsat en ramme til bygningsrenoveringer, forbedringer og til energi- og miljøprojekter. I budget 2021 og overslagsårene er der afsat et rådighedsbeløb 12,1 mio. kr. Regionsrådet har i forbindelse med budgetvedtagelsen afgivet anlægsbevilling. Rammebevillingen kan udmøntes af bevillingshaveren.

Ramme til udvikling og omlægning af tilbud

Der vil løbende være behov for at gennemføre udviklingstiltag og tilpasninger på det sociale område, hvor regionen har en leverandørpligt i forhold til regionens borgere. Regionen har i denne forbindelse også en forpligtigelse til at bidrage til at etablere akutte tilbud, når behovet opstår. Der er afsat et rådighedsbeløb på 42,4 mio. kr. i 2021 og 50,0 mio. kr. i overslagsårene.

Regionsrådet har i forbindelse med budgetvedtagelsen afgivet anlægsbevilling. Rammebevillingen kan udmøntes af bevillingshaveren med orientering af forretningsudvalget. Dog skal anlægsbevillinger med en totaludgift på mere end 10 mio. kr. bevilges særskilt af regionsrådet.

I øvrigt

Såfremt en driftsenhed opnår donation til en anskaffelse udmøntes både indtægt og udgift fra rammebevillingen.

Regionsrådet har i forbindelse med budgetvedtagelsen afgivet anlægsbevilling. Rammebevillingen kan udmøntes af Koncernøkonomi med efterfølgende orientering af regionsrådet i en økonomiopfølgning eller overførselssag. Anskaffelser over 10 mio. kr. skal altid bevilges af regionsrådet.

Igangværende projekter

Mio. kr. (2020 - 2024 = indeks 105,4)	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
Projekter					
Multihal til Grenen-Glesborg	9,6	1,6	0,0	0,0	0,0
Tagdækkervej, opførelse af ny rehabiliteringsenhed	25,8	6,0	0,0	0,0	0,0
Rådighedsbeløb i alt	35,5	7,6	0,0	0,0	0,0

Multihal til Grenen-Glesborg

Der er afsat en samlet bevilling på 11,3 mio. kr. til etablering af en multihal til Grenen-Glesborg. De nuværende hal-faciliteter på Grenen-Glesborg, Specialområdet Kriminalitetstruede og Dømte Børn og Unge udvides med en ny multihal, hvor de unge og medarbejderne kan udføre udviklende og sundhedsfremmende aktiviteter, der i dag er begrænset af størrelsen af den eksisterende gymnastiksal.

Der er i 2021 afsat et rådighedsbeløb på 1,6 mio. kr. til projektet.

Tagdækkervej, opførelse af ny rehabiliteringsenhed

Der er afsat en samlet bevilling på 34,6 mio. kr. til en opførelse af en ny rehabiliteringsenhed på Tagdækkervej i Hammel. Den nye døgnenhed opføres for Specialområde Hjerneskode til intensiv døgnrehabilitering af borgere med kompleks erhvervet hjerneskode. Rehabiliteringsenheden er projekteret efter principperne om "helende arkitektur", hvor der i byggeriet skabes naturlige træningsmuligheder "alle steder", og der er med byggeriet skabt mulighed for regulering af stimuli bl.a. i form af lys, lyd, materialer og farver for at understøtte velvære, koncentration og mentalt overskud.

Den A.P. Møllerske Støttefond har meddelt tilsagn om en donation fra programmet "Socialt byggeri med målbar effekt" til medfinansiering af anlægsprojektet og efterfølgende evaluering.

Der er i 2021 afsat et rådighedsbeløb på 6,0 mio. kr. til projektet.

Regional Udvikling

4 Regional Udvikling

4.1 Indledning

Fakta om Regional Udvikling

Regionen har en række udviklings- og borgernære opgaver indenfor den regionale udvikling.

Drift

Samlet udgiftsbaseret budget for Regional Udvikling: 530,3 mio.kr.

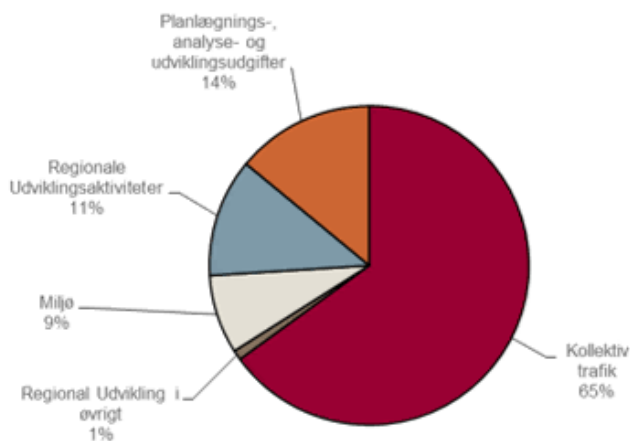
Regionale Udviklingsaktiviteter	61,3 mio.kr.
Kollektiv Trafik	342,7 mio. kr.
Miljø	49,2 mio. kr.
Regional Udvikling i øvrigt	2,8 mio. kr.
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter	74,3 mio. kr.

Ansatte

Antal helårsstillinger i alt: 117

Opgaver

- * Udviklingsaktiviteter
- * Uddannelse
- * Kultur
- * Kollektiv Trafik
- * Miljø
- * Internationale aktiviteter

Administrative enheder i Regional Udvikling

Hovedcentret er placeret i Viborg med afdeling inden for miljøområdet i Holstebro

4.1.1 Målbillede på Regional Udvikling

Region Midtjylland styrer sine aktiviteter på Regional Udvikling ud fra målbilledet "En attraktiv og bæredygtig region. For alle". Målbilledet for Regional Udvikling udfolder visionen, fire strategispør og ni mål, som dækker over Regional Udviklings opgaveportefølje.

Målbilledet afspejler desuden med verdenshjul-ikonet, at FN's 17 verdensmål er valgt som den strategiske ramme for en bæredygtig udvikling i Region Midtjylland fra 2019 og frem.

Ovenstående målbillede blev godkendt af Regionsrådet i april 2020. Indikatorer til opfølgning og rapportering på målbilledet afventer endnu Danske Regioner og Folketingets arbejde med udvælgelsen af indikatorer på FN's verdensmål. Der har været en forventning om at disse indikatorer ville blive godkendt i december 2020, men grundet COVID-19 og udskudte begivenheder omkring arbejdet med indikatorerne forventes indikatorerne at forelægges Regionsrådet i løbet af budgetår 2021.

4.1.2 Politiske målsætninger

Region Midtjyllands regionale udviklingsaktiviteter skal i stærke partnerskaber fremme løsninger på store samfundsmæssige og globale udfordringer. Fokus på det gode liv, fremtidssikrede uddannelser og kompetenceløft, klima, miljø og ressourcer samt bæredygtigt sundhedsvæsen er de spor, der danner grundlag for prioriteringerne, når Region Midtjylland arbejder som en attraktiv og bæredygtig region for alle.

Som en del af strategien vil der blive igangsat en række aktiviteter og pilotforsøg, der er rettet mod og integrerer FN's verdensmål. Regionen vil invitere forsknings- og uddannelsesinstitutioner, kommuner, arbejdsmarkedsparter og en række andre aktører ind i arbejdet for at indfri målene. Der vil løbende blive analyseret og dokumenteret, hvor langt regionen er nået gennem Regional Udviklings målbilleder.

4.1.3 Budget

Økonomiaftalen

Rammen for Regional Udvikling fastsættes i de årlige økonomiforhandlinger og består af et statsligt bloktilskud og et kommunalt udviklingsbidrag. Midlerne kan frit prioriteres inden for Regional Udviklings områder, dog skal en andel gå til finansiering af Regional Udviklings andel af fælles formål ud fra en fordelingsnøgle med regionens øvrige områder. Når der prioriteres midler til ét område, skal et andet områdes opgaver reduceres tilsvarende, så den samlede ramme overholdes.

Rammen for Regional Udvikling i 2021 er en videreførelse af aktivitetsniveauet i 2020, dog med en DUT-regulering på miljøområdet på 6,6 mio. kr. som følge af ekstraopgaver med jordforureninger, der påvirker overfladevand og natur. Nettorammen til Regional Udvikling er i økonomiaftalen aftalt til 546,1 mio. kr. i 2021, bestående af et bloktilskud på 395,5 mio. kr. inkl. midlertidige DUT-midler på miljøområdet og et kommunalt udviklingsbidrag på 150,6 mio. kr. Det kommunale udviklingsbidrag er i 2021 fastsat til 113 kr. pr. indbygger i regionen.

Interne omprioriteringer

I budgetforliget for 2020 blev det aftalt, at der skulle ske et permanent løft af jordforureningsområdet. Løftet blev i forbindelse med udmøntningen af handleplan2020 aftalt til 1,5 mio. kr. I nedenstående tabel er løftet indarbejdet.

Nettodriftsudgifter for Regional Udvikling 2021 og overslagsårene 2022-2024

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Udgifter						
Udviklingsopgaver	63,2	61,2	61,3	61,3	61,5	61,9
Regionale Udviklingsaktiviteter	63,2	61,2	61,3	61,3	61,5	61,9
Borgernære driftsopgaver	384,8	371,2	391,9	391,7	385,0	385,0
Kollektiv trafik	342,5	330,6	342,7	342,5	342,5	342,4
Miljø	42,2	40,5	49,2	49,2	42,6	42,6
Tværgående udgifter	74,7	71,6	77,2	77,4	77,2	76,8
Regional Udvikling i øvrigt	2,0	2,1	2,8	3,1	3,1	3,1
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter	72,7	69,5	74,3	74,3	74,1	73,7
Regional Udvikling (ekskl. Fælles formål)	522,7	503,9	530,3	530,3	523,7	523,7
Andel af Fælles formål og administration	14,5	14,5	15,8	15,8	15,8	15,8
Regional Udvikling i alt til drift	537,1	518,4	546,1	546,1	539,5	539,5
Indtægter						
Statsligt bloktilskud	-390,1	-374,8	-395,5	-395,5	-388,9	-388,9
Kommunalt udviklingsbidrag	-147,0	-143,0	-150,6	-150,6	-150,6	-150,6
Regional Udvikling i alt	-537,2	-517,8	-546,1	-546,1	-539,5	-539,5

Regional Udviklings ramme er i økonomiaftalen fastsat udgiftsbaseret ekskl. udgifter til renter. Årets udgiftsbaserede forventede resultat ekskl. renter udviser balance, mens det forventede udgiftsbaserede resultat inkl. renter er på -0,7 mio. kr. i 2021.

4.2 Udviklingsopgaver

4.2.1 Regionale Udviklingsaktiviteter

Formål

Regionerne har en vigtig rolle i forhold til at løse opgaver inden for det internationale samarbejde, mobilitet, udvikling af landdistrikterne, sundhedsinnovation, bæredygtighed og grøn omstilling, klima og udvikling af arbejdskraftressourcer. Under Regionale Udviklingsaktiviteter er der afsat midler til understøtte aktiviteterne i tætte partnerskaber med relevante aktører.

Budget

Nettodriftsudgifter for Regionale Udviklingsaktiviteter

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
Nettodriftsudgifter	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Projektpulje til handleplansaktiviteter	27,0	24,5	24,3	24,3	24,6	25,0
Administrative udviklingspulje	1,2	2,7	3,0	3,0	3,0	3,0
Uddannelsespulje	23,0	20,0	21,2	21,2	21,2	21,2
- uddannelsesprojekter	22,7	19,6	20,8	20,8	20,8	20,8
- administrativ udviklingspulje på uddannelsesområdet	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Kulturpulje	12,0	13,9	12,7	12,7	12,7	12,7
- kulturprojekter	10,4	9,8	10,4	10,4	10,4	10,4
- eventpulje		3,8	2,0	2,0	2,0	2,0
- europæisk kulturregion	1,4	0,0				
- administrativ udviklingspulje på kulturområdet	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Nettodriftsudgifter i alt	63,2	61,2	61,3	61,3	61,5	61,9

Aktiviteter

Projektpulje til handleplansaktiviteter

Der afsættes en projektpulje på 24,3 mio. kr., der fordeles efter nedenstående indikative rammer. Der vil to gange årligt blive lavet opfølgning på aktiviteterne under de enkelte indsatsområder.

Mio. kr.	Budget
Indikative rammer for Regionale Udviklingsaktiviteter	2021
Internationale Aktiviteter	0,6
Mobilitet	2,0
Landdistrikter	1,7
Sundhedsinnovation	9,3
Bæredygtighed og Grøn omstilling	3,5
Klima	2,1
Udvikling af arbejdskraftressourcer på uddannelsesområdet	5,1
Regionale Udviklingsaktiviteter i alt	24,3

Internationale aktiviteter

Midlerne anvendes til kontingent til internationale organisationer, delegationsbesøg, internationale vidensdelingsaktiviteter, køb af markedsrapporter o. lign. som har et tværgående tilsnit. Desuden finansierer midlerne generelle interne internationale aktiviteter som uddannelse, oversættelser med mere.

Internationale aktiviteter, der er begrænset til de enkelte indsatsområder, finansieres af midler til de respektive områder.

Mobilitet

Der indledes et mobilitetssamarbejde med kommunerne om omstilling til bæredygtig transport, fælles digitale løsninger, trafikbestilleropgaven, kortlægning m.m.

EU kommer i efteråret 2020 med en strategi for bæredygtig omstilling i transportsektoren. Der vil i den forbindelse være puljemidler, hvor regionen og andre skal medfinansiere.

Danske Regioners formand og Transportministeren er i dialog om indgåelse af regionale klimaaftaler inden for kollektiv trafik. Der vil i den forbindelse sandsynligvis være behov for pilotprojekter.

Landdistrikter

Den regionale landdistriktsindsats sigter på at fremme en bæredygtig udvikling – både miljømæssigt, socialt og økonomisk - i regionens landsbyer og landområder. Dette sker som en integreret del af den regionale udviklingsindsats og i et tæt samarbejde med kommuner, lokale aktionsgrupper, lokalsamfund, Landdistrikternes Fællesråd og andre interessenter. Indsatsen er først og fremmest fokuseret omkring konkrete udviklingsaktiviteter i samarbejde med de mange aktører, koordinering imellem disse og interessevaretagelse.

Sundhedsinnovation

Regional Udvikling bidrager til transformationen af sundhedsvæsenet gennem et stærkt værktøj i sundhedsinnovation. Forligspartierne har i budget 2021 videreført en ramme på 9 mio. kr. til arbejdet med sundhedsinnovation, arbejdet fokuserer på at skabe en god og tydelig infrastruktur samt optimale rammevilkår for, at der kan ske mere sundhedsinnovation med vilje på hospitalerne (somatik, psykiatri) og socialområdet. Derudover understøtter det, at økosystemet for sundhedsinnovation styrkes, og at der i endnu højere grad dannes partnerskaber på tværs i økosystemet om udviklingen af nye innovative løsninger, så særligt private virksomheder bliver en større spiller i udviklingen, end de er i dag.

Bæredygtighed og grøn omstilling

Inden for bæredygtighed og grøn omstilling fokuseres der på data inden for området, cirkulær økonomi, energi, klima samt udmøntning af regionens nye bæredygtighedsstrategi. For at understøtte området vil der være fokus på at indgå i en Life IP miljø ansøgning og arbejdet med bæredygtig omstilling af regionens egen drift.

I budgetforliget 2021 er der indenfor rammen til bæredygtighed og grøn omstilling afsat 1 mio. kr. til det regionale arbejde med udmøntningen af bæredygtighedsstrategien.

Klima

Region Midtjylland arbejder i partnerskaber med at sikre en klimarobust region. Øget nedbør, stigende havvand, forhøjet grundvandsstande skaber oversvømmelser, hvilket resulterer i værditab i form af ødelagte ejendomme, infrastruktur, landbrugsarealer m.v. Region Midtjylland arbejder tæt sammen med kommunerne og andre aktører om projekter, som eksempelvis Coast to Coast Climate Challenge, der sætter fokus på klimatilpasning, og hvordan man gennem udvikling af området kan afhjælpe generne.

Udvikling af arbejdskraftsressourcer på uddannelsesområdet

Midlerne anvendes til at understøtte aktiviteter vedrørende kompetenceudvikling og sikring af kvalificeret arbejdskraft.

Administrativ udviklingspulje

Der indarbejdes en tværgående administrativ udviklingspulje på 3 mio. kr. til at understøtte aktiviteter i den regionale udviklingsstrategi.

Uddannelsespulje

Med henblik på at sikre fremdrift af regionens teknologipagt besluttede regionsrådet den 25. april 2018 at øremærke 75 % af regionens uddannelsespuljemidler frem mod 2022 til at finansiere teknologipagtaktiviteter på regionens ungdomsuddannelser. De resterende 25 % samles i en åben pulje, der kan støtte udviklingsprojekter på uddannelserne i Region Midtjylland. Der afsættes fortsat 0,4 mio. kr. til en administrativ udviklingspulje.

Regionens opgaver omkring fordelingen af elever og klagebehandling mv. til det almene gymnasium og HF-kurserne fortsætter i samarbejde med fordelingsudvalgene, ligesom regionen i 2021 skal behandle kapacitetsindstillinger fra de forpligtende samarbejder. Endvidere er den midlertidige lov om mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler blevet forlænget til også at gælde for skoleåret 2021/2022. Regionsrådet skal i henhold til denne lov behandle eventuelle klager fra gymnasier over fordelingsudvalgets afgørelse. Endelig skal oprettelse og nedlæggelse af uddannelser fortsat indstilles af regionsrådet til Undervisningsministeriet.

Kulturpulje

Forligspartierne har til hensigt at fortsætte samarbejdet omkring Europæisk KulturRegion, således at det fortsætter i perioden 2020-2024. Samarbejdet Europæisk Kultur kører i 2021 på sit andet år af den vedtagne strategi med fokus på europæisk samarbejde og udsyn. Efter COVID-19-udfordringerne i 2020 forventes Europæisk KulturRegion at afholde sit første Kulturforum i juni 2021.

Region Midtjyllands kulturpolitik blev vedtaget i 2020 og udmøntningen fortsætter i 2021 med en opdateret handlingsplan. Fokus er på to generelle indsatsområder (regionalt kultursamarbejde og udvikling og eksperimenter) og tre tematiske indsatsområder (Kultur og sundhed, Kultur og landdistrikter samt Børn og unge).

Den internationale satsning i regi af Genvej til Europa er fra medio 2020 overgået til at være en integreret del af CDEU-kontorets almindelige opgaver.

I forbindelse med vedtagelse af budgettet for 2020 blev der aftalt, at der skal etableres en regional kultur- og eventpulje for tiltrækning og gennemførelse af store internationale kultur- og sportsevents i Region Midtjylland. Det blev som del af budgetforliget for 2020 vedtaget, at der i 2021 og overslagsårene skal indarbejdes en pulje på 2 mio. kr. til formålet.

4.3 Borgernære driftsopgaver

4.3.1 Kollektiv trafik

Formål

Region Midtjylland finansierer den regionale kollektive trafik, herunder Midtjyske Jernbaners strækning Lemvigbanen og med start ultimo 2020 også Holstebro-Skjernbanen. Driften varetages af Midttrafik for bussernes vedkommende, mens Midtjyske Jernbaner varetager den skinnebårne drift.

Herudover finansierer Region Midtjylland i samarbejde med Aarhus Kommune Aarhus Letbane.

Budget

Nettodriftsudgifter for kollektiv trafik

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
Nettodriftsudgifter	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bestillerbidrag til Midttrafik	267,0	260,3	277,5	277,5	277,5	277,5
- busdrift	176,6	168,3	178,6	178,6	178,6	178,6
- uddannelsesruter	8,5	8,2	8,7	8,7	8,7	8,7
- flextur og teletaxa	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
- togdrift	16,9	16,3	15,7	15,7	15,7	15,7
- forberedelsesomkostninger samdrift Holstebro-Skjern		0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
- investeringsplan	3,1	10,9	12,0	12,0	12,0	12,0
- administration hos Midttrafik	40,1	34,9	36,9	36,9	36,9	36,9
- rejsekort	21,7	20,9	24,8	24,8	24,8	24,8
- pensioner		0,0	0,7	0,7	0,7	0,7
Bestillerbidrag til Aarhus Letbane	64,4	64,4	71,2	68,7	64,9	62,9
- bidrag til Aarhus Letbane Drift I/S - ALD	58,6	58,6	63,8	61,4	57,6	55,6
- letbaneadministration og billetkontrol	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
- rejsekortdrift letbanen	2,9	3,0	4,5	4,5	4,5	4,5
- letbanesekretariatet	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Bidrag til Aarhus Letbane - anlægsselskab	4,7	4,5	4,6	4,6	4,6	4,6
Tjenestemandspension på privatbanerne	8,3	7,8	8,1	8,1	8,1	8,1
Pulje til styrkelse af budgetsikkerhed	-1,9					
Pulje til udmøntning i forbindelse med tilpasningsplan		-6,4	-18,7	-16,4	-12,7	-10,7
Nettodriftsudgifter i alt	342,5	330,6	342,7	342,5	342,5	342,5

COVID-19

COVID-19 ramte den kollektive trafik hårdt. Ved nedlukningen faldt passagerindtægterne med 80-90%, mens driften på transportministeriets opfordring blev opretholdt i næsten fuldt omfang. En del af tabet er siden indhentet, men lokale nedlukninger har, og vil fortsat have, konsekvenser for økonomien i den kollektive trafik i 2021 og overslagsårene.

Efter aftale mellem Danske Regioner, KL og Staten den 17. juni 2020 vil der i efteråret 2020 blive indledt drøftelser vedr. kompensation for indtægtstab i 2021. Budgettet er baseret på, at Midttrafik modtager en statslig kompensation på 55,8 mio. kr. for COVID-19 relaterede mindreindtægter og merudgifter i 2021. Det forventes at en kompensation, i lighed med ordningen for 2020, vil blive ydet direkte til Midttrafik.

Det er ligeledes en forudsætning, at der findes kompensationsordninger for overslagsårene 2022-2024. Dette enten som direkte kompensation for tabte indtægter og merudgifter til trafikselskaberne eller som forhøjelse af regionernes økonomiaftale. Manglende kompensation i 2021 og overslagsårene vil betyde et behov for tilpasninger i serviceniveauet.

Aktiviteter

Bestillerbidrag til Midttrafik

Busdrift

Midttrafiks Trafikplan 2019-2022 danner grundlaget for rutenettet i perioden og samarbejdet med Midttrafik om at fastlægge serviceniveauet. Samtidigt tages der fra 2021 fat på den grønne omstilling.

Cowi har på regionens bestilling udarbejdet to rapporter om mulighederne for indfasning af bæredygtige teknologier i den regionale kollektive busstrafik frem mod 2030.

På den baggrund har regionsrådet bedt Midttrafik udarbejde en strategi og handleplan for grøn omstilling af den regionale buskørsel. I efteråret 2020 udbydes en række ruter med HVO (biodiesel fremstillet på affaldsprodukter) og biogas som option. Den eventuelle merpris for henholdsvis HVO-biodiesel og biogas vil først være kendt efter vedtagelsen af budget 2021. Som en del af udbuddet er der, når Midttrafik har modtaget tilbuddene, indarbejdet tid til regionsrådets behandling af tilbud før kontraktindgåelse. Forligspartierne har i budget 2021 vedtaget, at udgifterne til den grønne omstilling skal ske inden for den vedtagende ramme.

I de senere år er der gennemført store ændringer i takster og billetteringssystemer med gennemførelsen af en fælles takstreform vest for Storebælt samt letbanens idrifttagelse i den mest indtægtstunge del af regionen. Der er fortsat fokus på indtægtsfordelingen mellem regionen og kommunerne, men den planlagte ændring i Midttrafiks indtægtsfordelingsmodel, er som følge af usikkerheden omkring COVID-19, udskudt til 2022.

Uddannelsesruter

Regionsrådet valgte i forbindelse med besparelserne i 2019 at opretholde et antal ruter som uddannelsesruter i foreløbigt tre år. Udgiften afholdes af engangsmidler afsat hos Midttrafik fra tidligere år, og indgår derfor ikke som en del af det årlige regionale bestillerbidrag.

Togdrift

Region Midtjylland overtog i 2020 betjeningsansvaret på den statslige strækning Skjern-Holstebro. Regionen modtager et statsligt tilskud til dækning af udgifter forbundet med samdriften.

Investeringsplan

I forbindelse med investeringsplanen, vedtaget af Regionsrådet i september 2018, blev det besluttet, at Lemvig-banen skal anskaffe fire togsæt med en regional lånegaranti, heraf ét til fælles reserve på Holstebro-Skjern-Lemvig strækningen. Efter et annulleret udbud med dieseltog, har Banens bestyrelse besluttet at sende anskaffelsen af tre batteritogsæt i udbud. Problemet med reservemateriel er løst inden for samme økonomiske ramme, idet banen overtager fire statslige togsæt i stedet for som tidligere forudsat tre. Udbuddet er endnu ikke igangsat, og det er usikkert, om der i 2021 bliver behov for at trække på det fulde beløb på 7,8 mio. kr. afsat til ydelser på lånet.

Administration hos Midttrafik

Administrationen hos Midttrafik omfatter blandt andet udgifter i forbindelse med udbud af kørsel, kontrakter, køreplanlægning, drift af rutebilstationer, drift af billetteringssystem, udvikling og markedsføring af den kollektive trafik samt kundekontakt. Udgifterne er eksklusiv administrationsudgifter til letbanen, der afholdes under 'Bestillerbidrag til Letbanen'.

Rejsekort

Rejsekortet er i fuld drift, og udgiften afspejler driftsomkostningerne. Data fra rejsekortet vil danne grundlag for den ny byrdefordelingsmodel. Budgettet indeholder i 2021 engangsudgifter til tilpasning af automater til kontaktløs betaling.

Bestillerbidrag til Aarhus Letbane

Aarhus Letbane 1/5 ejes af Region Midtjylland og Aarhus Kommune i fællesskab efter nøglen 50-50. Driften finansieres efter interessentskabsaftalen dels af den bus- og togtrafik, der er blevet erstattet af letbanen, dels af et statsligt tilskud til Region Midtjylland for overtagelse af driftsansvaret på Grenaa-banen. Merudgifter ud over dette finansieres efter ejerandel. Pt. er den reelle fordeling inkl. statstilskud 58 % til regionen og 42 % til kommunen.

Aarhus Letbane åbnede i fuldt omfang i 2019 efter flere års ombygning af de eksisterende strækninger. Forventningerne til indfasningen af Aarhus Letbane baserede sig på en konservativt sat basisindtægt, da det erfaringsmæssigt er en tidskrævende proces at genvinde kunderne, når en jernbane har været lukket, samt en indfasning af stigende indtægter i overslagsårene. Letbanen var før COVID-19 inde i en positiv passagerudvikling, og det var forventningen, at stabil drift og fortsat byudvikling ville hæve tallet yderligere. Midttrafik har i budget 2021 og overslagsår alene forventningen, at letbanen vil nå basisindtægten, dog med en COVID-19 påvirkning af indtægterne som vedr. busdriften.

Tjenestemandspensioner på privatbanerne

I det statslige bloktilskud til Regional Udvikling indgår midler til udbetaling af pensioner til tidligere tjenestemænd ved privatbanerne. Tilskuddet er midlertidigt og inddrages igen i 2030, men der forventes pensionsudbetalinger efter 2030. I budget 2021 er der afsat 8,1 mio. kr. til tjenestemandspensioner. Regionen har derudover forpligtelse over for tjenestemænd ansat i Midttrafik. Udgifterne har hidtil været dækket af en indbetaling foretaget i 2011.

Pulje til udmøntning i forbindelse med tilpasningsplan

Som en del af rammen til kollektiv trafik, er der indarbejdet et tilpasningsbehov i 2021 og overslagsårene 2022-2024. Tilpasningerne foreslås håndteret som i nedenstående tabel.

Mio. kr. Nettodriftsudgifter	Budget	Budgetoverslagsår		
	2021	2022	2023	2024
Tilpasninger i serviceniveau efter styringsmodel (permanent tilpasning)	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Engangsmidler i 2021	-8,7			
Afventer pt udmelding fra Midttrafik		-6,4	-2,7	-0,7
Pulje til udmøntning i forbindelse med tilpasningsplan	-18,7	-16,4	-12,7	-10,7

Kravet om tilpasningen i serviceniveauet bevirker at Midttrafik tilpasser udgifterne i 2021 med initiativer der vil have permanent virkning.

4.3.2 Miljø

Formål

Regionen har ansvaret for at kortlægge og håndtere jordforureninger og sikre mennesker og miljø mod skadelige effekter af forureningerne – herunder i forhold til grundvand og overfladevand.

På råstofområdet har regionen ansvar for at planlægge kommende råstofgraveområder, udstede gravetilladelser, føre tilsyn med eksisterende råstofgrave samt med reetablering af færdigudgravede områder.

Et godt samarbejde med kommunerne er afgørende for at kunne håndtere jordforurening og sikre de nødvendige råstoffer på bedste vis, og samtidig baner det vej for vellykkede samarbejder om klimatilpasning og byudvikling.

På miljøområdet køber regionen en lang række ydelser fra eksterne rådgivere, og ved både at stille krav til leverandørerne og selv indgå i relevante udviklingssamarbejder understøtter regionen, at der til stadighed udvikles nye og effektive løsninger. Således arbejder regionen på øget digitalisering, der skal gøre det lettere for borgere og myndigheder at finde data, men som også skal øge kvaliteten af data og effektivisere sagsbehandlingen.

Budget

Nettodriftsudgifter for Miljø

Mio. kr. Nettodriftsudgifter	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jordforurening	40,6	38,2	47,2	47,2	40,6	40,6
Råstoffer	1,6	2,4	2,0	2,0	2,0	2,0
Nettodriftsudgifter i alt	42,2	40,5	49,2	49,2	42,6	42,6

På miljøområdet modtager Region Midtjylland 6,6 mio. kr. i henholdsvis 2021 og 2022 som en del af aftalen om regionernes opgave på overfladevandsområdet.

Aktiviteter

Jordforurening

I forbindelse med budget 2020 vedtog regionsrådet et permanent løft af jordforureningsområdet på samlet 1,5 mio. kr. fordelt med 0,85 mio. kr. til undersøgelses- og oprydningssindsatsen og 0,65 mio. kr. til ét årsværk til understøttelse af opgaven.

I Region Midtjylland findes ca. 3400 forurenede grunde og hertil yderligere ca. 5000 muligt forurenede grunde. I 2021 vil regionen arbejde videre med at kortlægge, undersøge og oprydde jordforureninger, der udgør en risiko for grundvand og menneskers sundhed. Arbejdet vil følge den nye "Handlingsplan for jordforurening 2020-2025".

I 2021 forventes indstillet til regionsrådet, at der igangsættes oprensningen af en stor grundvandsforurening i Videbæk. Projektet forventes at koste 10-15 mio. kr., og vil kunne finansieres over 3 år inden for den nuværende bevilling til jordforureningsområdet.

Fremtidigt arbejde med overfladevand

Indsatsen på jordforureninger, der truer vandmiljøet, er et nyt indsatsområde for regionerne. Der er i juni 2020 indgået aftale mellem Danske Regioner og Miljø- og Fødevarerministeriet om, at Region Midtjylland får 6,6 mio. kr. i henholdsvis 2021 og 2022 til at opspore de jordforureninger, der udgør en risiko for vandmiljøet. Aftalen omfatter gennemførelse af i størrelsesordenen 400 feltundersøgelser på landsplan fordelt med ca. 200 stk. i 2021 og ca. 200 stk. i 2022. Regionernes screeningsarbejde fra 2014-2018 udpegede godt 1.200 potentielle risikolokaliteter på landsplan. Det er således ca. en tredjedel af disse lokaliteter, der vil blive undersøgt i forbindelse med den nye aftale.

Midler til generationsforureninger

Folketinget har i 2019 samlet bevillet 50 mio. kr. til generationsforureningerne på Harboøre Tange. Midlerne rækker ikke til at igangsætte en fuld oprydning. Der udestår en finansiering på 200 mio. kr., inden oprensningen af blandt andet Høfde 42 kan gennemføres. En mindre del af de 50 mio. kr. anvendes i 2020 og 2021 til at forberede et kommende EU-udbud af en fuldskalaoprensning af Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund.

Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Hovedstaden har i 2020 udarbejdet det tekniske grundlag for en samlet plan for håndtering af de ti generationsforureninger i Danmark. Danske Regioners bestyrelse har godkendt den endelige plan for generationsforureningerne, som inkluderer tre forureninger i Region Midtjylland: Høfde 42, Cheminovas gamle fabriksgrund og Cheminovas nuværende fabriksgrund (Rønland). Af planen fremgår det, at regionen er klar til at igangsætte oprydningen på Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund, og at udgifterne vurderes til 250 mio. kr. pr. lokalitet. Oprydningen vil strække sig over 5-7 år.

Miljøministeren har kvitteret for modtagelsen af regionernes plan for generationsforureningerne med brev af 23. marts 2020, men lægger op til, at der er behov for yderligere prioritering og til, at der skal være en videre dialog på fagligt niveau.

Et enigt Folketing har i juni 2020 pålagt regeringen, at der hurtigst muligt skal findes resterende nødvendig finansiering til oprydning af generationsforureninger.

Råstofområdet

På råstofområdet fortsættes arbejdet med revision af den regionale råstofplan og behandling af indkomne råstofansøgninger samt kortlægning af nye råstofgraveområder med henblik på at sikre råstoffer til fremtidens byggeri og industri.

4.4 Tværgående udgifter

4.4.1 Regional Udvikling i øvrigt

Formål

Bevillingen 'Regional Udvikling i øvrigt' anvendes til at afholde udgifter til personalepolitiske puljer, arbejdsskadeerstatninger og AES samt eventuelle udmøntede puljer.

Budget

Nettodriftsudgifter for Regional Udvikling i øvrigt

Mio. kr. Nettodriftsudgifter	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Personalepolitisk pulje, AES og arbejdsskadepulje	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1
Pulje til håndtering af p/l-rul	0,0	0,1	0,8	1,0	1,0	1,0
Nettodriftsudgifter i alt	2,0	2,1	2,8	3,1	3,1	3,1

I budget 2021 indarbejdes en pulje til håndtering af p/l-rul på 0,8 mio. kr. Der vil blive afrapporteret på puljen i forbindelse med udmelding omkring p/l-regulering. Evt. mindreforbrug vil indgå i generel prioritering inden for Regional Udvikling.

4.4.2 Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter

Formål

Regional Udviklings organisation er opbygget som en matrixorganisation med varierende projektkonstruktioner, der kan skaleres op eller ned afhængigt af behov og efterspørgsel, og som her kan varetage forskellige typer af opgaver afhængig af kompetencer og viden.

Der er i organisationen en tættere kobling mellem den udviklingsorienterede del af Regional Udvikling og Miljø gennem arbejdet med den regionale udviklingsstrategi og FN's verdensmål.

Budget

Nettodriftsudgifter for Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter

Mio. kr. Nettodriftsudgifter	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Regional Udvikling	38,9	39,8	41,8	41,8	41,5	41,1
Miljø	29,6	29,7	32,6	32,6	32,6	32,6
Pulje til organisatorisk omstilling	4,3	0,0				
Nettodriftsudgifter i alt	72,7	69,5	74,3	74,3	74,1	73,7

Finansieringsmæssigt forventes der stadig en del eksternt finansierede stillinger i Regional Udvikling. Antallet af medarbejdere, der er finansieret gennem eksterne projekter, er meget afhængigt af, hvilke projekter der bliver godkendt fra særlige EU-programmer.

I perioden 2021-2023 er der i personaleudgifterne indarbejdet ekstra midler til finansiering af projektet "DK2020 – for hele Danmark", som arbejder med en samlet koordineret klimaindsats for at understøtte kommunernes klimahandleplaner.

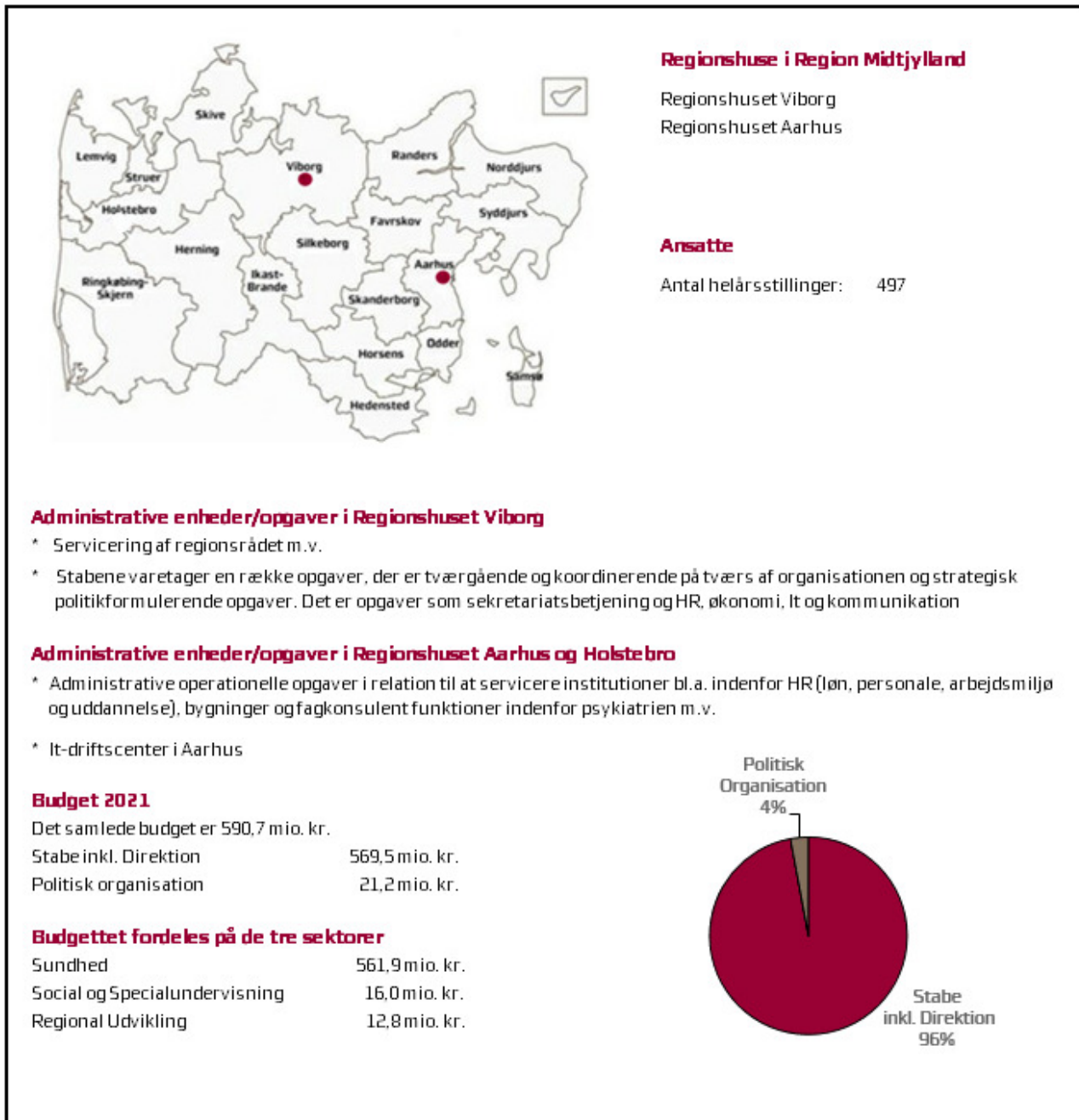
Fælles formål og administration

5 Fælles formål og administration

5.1 Indledning

De centrale stabe varetager rollen som bindeled mellem regionsrådet og driftsorganisationen.

De centrale stabe placeret under Fælles formål og administration varetager ligesom de centrale stabe og fællesfunktioner placeret under Servicefunktioner, strategiske og administrative funktioner på tværs af organisationen. Derudover indeholder Fælles formål og administration også omkostninger til den politiske organisation og tjenestemandspensioner.

Budget

Stabenes budgetter består dels af et afdelingsbudget, der vedrører løn og personalerelaterede udgifter og tværgående koncernudgifter, der er regionsdækkende udgifter.

I forbindelse med overførsel af personale mellem enheder kan en sats på 33.500 kr. anvendes som den marginale udgift til personalerelaterede udgifter.

Driftsbudget

Tablet over de samlede nettoomkostninger til Fælles formål og administration i Budget 2021 og budgetoverslag 2022-2024.

Nettoomkostninger

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stabe	0,0	0,0	569,5	565,6	564,4	563,4
Politisk organisation	0,0	0,0	21,3	16,8	16,8	16,8
Tjenestemandspensioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udbetaling	0,0	0,0	207,7	222,8	222,8	217,8
Reduktion i forpligtigelse	0,0	0,0	-207,7	-222,8	-222,8	-217,8
Fælles formål og adm. i alt	0,0	0,0	590,7	582,5	581,2	580,2

De samlede nettoomkostninger til Fælles formål og administration i Budget 2021 udgør 590,7 mio. kr.

Fordelingen af administrationsomkostninger til de tre finansieringskredsløb

Ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner skal de tre hovedområders andele af regionens nettoudgifter/-omkostninger til Fælles formål og administration overføres til de tre hovedkonti i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflægning. Den samlede fordelingsnøgle anvendes til at fordele nettoudgifter/-omkostninger fra Fælles formål og administration på hovedkontiene Sundhed, Social og Regional Udvikling i budgetsituationen.

Fordelingen af Fælles formål og administration sker ved, at bidraget fra socialområdet, der fastlægges via Styringsaftalen, fastsættes og der herefter sker en fordeling af de resterende udgifter mellem Sundhed og Regional Udvikling på baggrund af bruttobudgetterne.

På baggrund af ovenstående fordeles udgifter under Fælles formål og administration ud fra fordelingsnøglen.

Fordeling af udgifter til Fælles formål og administration på hovedkonti

Hovedkonto	Tekst	Fordelingsnøgle
1	Sundhed	95,1%
2	Social og Specialundervisning	2,7%
3	Regional Udvikling	2,2%
I alt		100,0%

Fordeling til de tre finansieringskredsløb af Fælles formål og administration giver nedenstående fordeling.

Fordeling af Fælles formål og administration på hovedkonto 1-3

Hovedkonto	Tekst	Mio. kr. Nettoomkostninger	Mio. kr. Nettoudgifter
1	Sundhed	561,9	694,0
2	Social og Specialundervisning	16,0	19,8
3	Regional Udvikling	12,8	15,8
I alt		590,7	729,6

Hovedkonto 1-3 skal således i alt finansiere såvel deres egne sektoradministrationer og en andel af regionens nettoomkostninger til Fælles formål og administration.

5.2 Centrale stabe på Fælles formål og administration

Formål

De centrale stabe skal som helhed understøtte hele organisationen med en række strategiske og administrative funktioner, oftest på tværs af organisationen.

Der er følgende stabe:

- **Direktionen:** Direktionen udgør den øverste administrative ledelse og består af en regionsdirektør og to koncerndirektører. På vegne af den samlede direktion har direktørerne det daglige ansvar for hver deres områder.
- **Regionssekretariatet:** Regionssekretariatet sekretariatsbetjener regionsrådet, forretningsudvalget, stående og midlertidige udvalg, direktionen samt en række strategisk, koordinerende møder i administrationen. Regionssekretariatet har endvidere en række koncerndækkende funktioner inden for bl.a. jura, informationssikkerhed, digital forvaltning, forsikringsområdet herunder patientforsikrings-skader og arbejdsskader, videnskabetiske komiteer og administration af regionens feriefond. Endelig har Regionssekretariatet ansvaret for intern service, dvs. drift og vedligehold af regionshusene samt kantine, rengøring og pedelfunktion.

Det skal bemærkes, at Regionssekretariatets opgaver er fordelt på 2 områder. Opgaver der kun relateres til sundhedsområdet, er placeret i Regionssekretariat Sundhed under Servicefunktioner. Øvrige opgaver, der løses på tværs af regionens finansieringskredsløb, er placeret i Regionssekretariat under Fælles formål og administration.

- **Koncern HR:** Koncern HR har ansvaret for strategisk-koordinerende opgaver inden for områderne løn og personale, arbejdsmiljø, ledelses- og organisationsudvikling, innovationsinitiativer, uddannelse og kompetenceudvikling. Dette omfatter bl.a. betjeningen af det politiske system, koncerndirektionen og det øverste MED-udvalg samt tværgående planlægnings- og udviklingsopgaver inkl. opgaver omkring rekruttering og fastholdelse. Koncern HR løser endvidere drifts- og konsulentopgaver på løn- og personaleområdet for de dele af organisationen, der ikke har en selvstændig løn- og personalefunktion.

Dertil kommer en række drifts- og konsulentopgaver vedrørende arbejdsmiljø, innovation, udvikling af organisation, ledelse og arbejdsprocesser samt grund-, efter- og videreuddannelse for hele organisationen, inkl. sekretariatsansvar for Videreuddannelsesregion Nord vedrørende den lægelige videreuddannelse. Koncern HR er fællesfunktion for simulation og færdighedstræning. Endvidere administrerer Koncern HR regionens personalepolitiske puljer og de fælles tilbud om personalegoder, inkl. bruttolønsordninger.

- **Koncernøkonomi:** Koncernøkonomi har ansvaret for den økonomiske forvaltning i Region Midtjylland, herunder budgetlægning og budgetopfølgning, regnskabsafregning, forretningsgange på regnskabsområdet, revision, finansfunktionerne mv. Endvidere varetages opgaver vedr. regionens bygninger og ejendomme herunder koordinering og udarbejdelse af energiprojekter, medvirken til regionens samlede bygningsmasse anvendes og vedligeholdes mest optimalt samt salg af regionens bygninger.

Det skal bemærkes, at Koncernøkonomis opgaver er fordelt på 2 områder. Opgaver, der kun relateres til sundhedsområdet, er placeret i Koncernøkonomi Sundhed under Servicefunktioner. Øvrige opgaver, der løses på tværs af regionens finansieringskredsløb, er placeret i Koncernøkonomi under Fælles formål og administration.

- **IT-Fælles:** Hovedopgaven for IT er at it-understøtte den opgavevaretagelse, der finder sted i Region Midtjylland. IT varetager drifts- og udviklingsopgaver blandt andet vedrørende netværk, tværgående it-systemer, pc'er, men også en lang række forskellige opgaver i relation til økonomi, it-sikkerhed, brugeruddannelse og -support, it-strategi, regionernes sundheds-it (RSI), Business Intelligence (BI) mm.

Det skal bemærkes, at IT's budget er opdelt i IT-Sundhed og IT-Fælles. IT-Sundhed, der budgetteknisk er placeret under Servicefunktionerne relateres til sundhedsområdet. IT-Fælles, som budgetteknisk er placeret under Fælles formål og administration relateres til de tværgående opgaver, der løses på tværs af finansieringskredsløbene.

- **Koncern Kommunikation:** Koncern Kommunikation har det overordnede ansvar for regionens eksterne og interne kommunikation, herunder varetagelse af en række strategiske opgaver for direktionen og regionsrådet. Afdelingen er ansvarlig for annoncering, mediemonitoring, pressekontakt, kampagner, designlinje, borgermøder og kommunikationsrådgivning samt systemejer for regionens intranet og

hjemmeside. Koncern Kommunikation fokuserer på digitalisering og brugen af sociale medier, herunder borger- og patientkommunikation via apps, film og nye teknologier. Afdelingen har et digitalt print- og efterbehandlingscenter, der tilbyder grafisk produktion og rådgivning.

Stabenes budgetter

Nettodriftsudgifter

Mio. kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direktionen	7,7	7,7	7,7	7,8	7,8	7,8
Stabe	483,4	475,9	492,9	489,0	487,8	486,8
Regionssekretariatet	91,1	88,3	97,1	97,1	97,1	97,1
Koncern HR	80,6	93,3	95,4	93,1	93,4	92,4
Koncernøkonomi	78,0	81,7	85,3	85,3	85,3	85,3
IT-fælles	211,6	171,6	172,6	171,5	171,5	171,5
Koncern Kommunikation	22,1	20,6	22,1	21,6	20,1	20,1
Pulje til leasing til fælles formål	20,9	20,4	20,4	20,4	20,4	20,4
Nettodriftsudgifter i alt	491,0	483,6	500,6	496,8	495,5	494,5

Der er afsat lønudgifter for i alt 300,1 mio. kr. og 207,5 mio. kr. til øvrige udgifter under administrationen, herunder udgifter til tværgående regionale aktiviteter og personalerelaterede udgifter og indtægter på 7,0 mio. kr.

Budgettet indeholder nettoudgifter til lønninger for 497 fuldtidsansatte. Det beregnede personaleforbrug er vejledende. Det bemærkes, at administrationen er udgiftsstyret og ligesom øvrige områder er baseret på principperne for totalrammestyring. Det er forudsat, at Koncernøkonomi får finansiering af tre fuldtidsstillinger via indtægter i forbindelse med salg af hospitalsmatrikler og øvrige bygninger samt Kvalitetsfondsprojekter.

Regionssekretariatet, Arbejdsskader

Region Midtjylland er selvforsikret vedrørende arbejdsskader. Der er til dækning af udbetalinger til arbejdsskader afsat i alt 40,4 mio. kr. Budgetbeløbet er budgetmæssigt placeret på de enkelte hovedkonti.

Udbetaling af erstatning for arbejdsskader foretages af Regionssekretariatet, der opkræver midler hertil fra sektorområderne.

Fordeling af budget til arbejdsskader

Mio. kr.	Budget 2020	Budget 2021	Fordeling på sektorområder			
			Somatik	Psykiatri og Social		Regional Udvikling
				Psykiatri	Social	
Arbejdsskadeforsikring	40,4	40,4	34,3	3,1	2,2	0,9

Koncern HR, Personalepolitiske puljer

I Budget 2021 er der afsat budget til en række personalepolitiske puljer for et samlet beløb på 17,8 mio. kr., heraf er 2,2 mio. kr. afsat til HK-elever.

Det overordnede formål med puljerne er at sikre, at Region Midtjylland ved konkrete aktiviteter kan skabe forudsætningerne for, at regionen vedvarende kan rekruttere, udvikle og fastholde dygtige og engagerede medarbejdere i et sundt og udviklende arbejdsmiljø.

De personalepolitiske initiativer drejer sig om: Personalepolitiske initiativer i forbindelse med partssamarbejder, Socialt Kapitel og Mangfoldighed. Psykologordning, Kompetenceudvikling, Lederudvikling, Trivsels- og Lederudviklingsdialoger, Forskning i ledelse og organisation, Seniorpulje, MED-Uddannelse, Fælles arbejdsmiljøaktiviteter samt Rekruttering.

Koncern HR varetager administrationen af de personalepolitiske puljer. Fordelingen af puljerne er således:

Personalepolitiske puljer, fordelt på sektorområder

Mio. kr.	Budget 2020	Budget 2021	Fordeling på sektorområder			
			Somatik	Psykiatri og Social		Regional Udvikl.
				Psykiatri	Social	
I alt	15,6	15,6	13,1	1,0	0,9	0,6

Derudover finansieres løn- og uddannelsesudgifter til HK-elever i Regionshusene af puljen. Fordelingen af udgiften er således:

Personalepolitisk pulje til HK-elever, fordelt på sektorområder

Mio. kr.	Budget 2020	Budget 2021	Fordeling på sektorområder			
			Somatik	Psykiatri og Social		Regional Udvikl.
				Psykiatri	Social	
I alt	2,2	2,2	1,9	0,1	0,1	0,1

5.3 Politisk organisation

Politisk organisation dækker over udgifter til regionsrådsmedlemmernes virksomhed, herunder bl.a. vederlag mv. til regionsrådets 41 medlemmer, deltagelse i udvalg og møder samt it. Det dækker endvidere over den lovbundne støtte til de politiske partiers arbejde.

Nedenfor vises nettodriftsudgifterne fordelt på områder:

Nettodriftsudgifter Politisk organisation

Mio. kr.	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budgetoverslag		
				2022	2023	2024
Tilskud til politiske partier	3,1	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Regionsmedlemmer mv.	13,5	13,3	13,4	13,4	13,4	13,4
Regionsrådsvalg	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0	0,0
Nettodriftsudgifter i alt	16,6	16,8	21,3	16,9	16,9	16,9

Tilskud til politiske partier

På kontoen er afsat 3,5 mio. kr. i tilskud til politiske partier. I henhold til Lov om økonomisk støtte til politiske partier mv. er det obligatorisk for regionen at yde dette tilskud.

Regionsrådsmedlemmer

Der er afsat i alt 13,4 mio. kr. til regionsrådsmedlemmernes virksomhed. Det vedrører fast vederlag til regionsrådets medlemmer, erstatning til de af regionsrådets medlemmer, som har valgt at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelser for kørsel, transport og møder. Disse beløb er fastlagt i henhold til Region Midtjyllands vederlagsregulativ, der tager udgangspunkt i bestemmelsen i § 11 i Lov om regioner og den udsendte Bekendtgørelse om vederlag og diæter mv. til medlemmerne af regionsrådet.

5.4 Tjenestemandspensioner

Ifølge de omkostningsbaserede principper skal regionerne opgøre deres samlede nettoforpligtelse vedr. tjenestemandspensioner (hensatte forpligtelser vedr. tjenestemænd).

Nettoforpligtelsen vedr. tjenestemandspensioner ændres som følge af:

1. En forøgelse af pensionsforpligtelsen som følge af at erhvervsaktive tjenestemænd optjener pensionsret (hensættelser vedr. tjenestemandspensioner).
2. Ændring som følge af forventet ændret dødelighed, pensionsalder, afskedigelse mv. blandt erhvervsaktive, fraflyttede og pensionerede tjenestemænd.
3. Nedbringelse som følge af de løbende udbetalinger til tjenestemænd, som er fratrukket efter 1. januar 2007.

Ændringer i pensionsforpligtelsen, som den opgøres efter punkt 1, svarer til omkostningen ved tjenestemandspensioner i resultatopgørelsen i det omkostningsbaserede budget/regnskab, mens punkt 3 svarer til udgiften i det udgiftsbaserede budget/regnskab.

For tjenestemænd, som er fratrukket før 1. januar 2007, fungerer regionen alene som et udbetalingskontor, og udgifterne til tjenestemænd refunderes fra staten.

Tjenestemænd, som er fratrukket før 1. januar 2007

For tjenestemænd, som er fratrukket før 1. januar 2007, er der på baggrund af de nuværende forventede udgifter og indtægter skønsmæssigt budgetteret med 423,2 mio. kr. i 2021. Dette skøn er baseret på, at der vil være pensionsudbetalinger, der på den ene side bortfalder, men at der på den anden side vil ske en lønregulering af pensionerne. Det er meget vanskeligt at forudsæ, hvordan de bevægelser vil ske på baggrund af de nuværende erfaringer. Nettoudgiften for regionen vil under alle omstændigheder være 0, idet udgifterne refunderes af Staten.

Tjenestemænd, som fratrukker efter 1. januar 2007

Budgetteringen af tjenestemandspensionerne til tjenestemænd, som fratrukker efter 1. januar 2007, er baseret på et skøn for udgifterne i 2021. Det skal bemærkes, at der ikke i forbindelse med økonomaftaleforhandlingerne for 2021 blev afsat et beløb til realvæksten for den forventede vækst i udgifterne til tjenestemandspensioner, men der er politisk prioriteret 16,0 mio. kr. ekstra i 2021.

Der budgetteres med udgifter på 207,7 mio. kr. og reduktion i forpligtelserne med -207,7 mio. kr.

Ændring i hensatte forpligtelser vedr. tjenestemandspensioner

Mio. kr.	Budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2020	2021	2022	2023	2024
Hensættelser til tjenestemandspensioner	-44,6	-37,0	-37,0	-37,0	-37,0
Udbetalte tjenestemandspensioner	193,7	207,7	222,8	222,8	217,8
Ændring af nettoforpligtelse i alt	149,2	170,7	185,8	185,8	180,8

Der budgetteres således med en ændring i nettoforpligtelsen i 2021 på 170,7 mio. kr. Dette er dog ikke et udtryk for den likviditetsmæssige virkning. De 170,7 mio. kr. er alene et udtryk for en reduktion af regionens passiver. Den likviditetsmæssige virkning består udelukkende af de udbetalte tjenestemandspensioner, der forventes at udgøre 207,7 mio. kr. i 2021.

5.5 Investeringsoversigt med bemærkninger, Fælles formål og adm.

I investeringsplanen er der ikke afsat penge til Fælles formål og administration, i budget 2021 og overslagsårerne.

Eventuelle tillægsbevillinger på anlægsudgifter vil blive fordelt med 100 % til hovedkonto 1.

Finansielle poster og finansiering

6 Finansielle poster og finansiering

Afsnittet omfatter regionens finansielle indtægter og udgifter, herunder renter og afdrag på regionens langfristede gæld og leasingforpligtelse. Afsnittet gennemgår vilkårene for regionsrådets afgivelse af budgetposter for renter.

Bevilling til afholdelse af afdrag på lån sker ved, at regionsrådet tiltræder pengestrømsopgørelsen, jf. afsnit 6.1 i Budget- og regnskabssystem for regioner.

6.1 Renteindtægter og renteudgifter

Region Midtjyllands renteindtægter er i 2021 budgetteret til 15 mio. kr., hvoraf 5,5 mio. kr. kommer fra regionens likviditets- og formueplejeaftaler. Den resterende renteindtægt er betalt af Regional Udvikling, som udligning af renteudgifter betalt på lån vedrørende det regionale udviklingsområde.

Regionens renteudgifter for 2021 er beregnet ud fra regionens langfristede gæld optaget til og med 2020 sammen med renteudgifterne for de lån, der forventes optaget i 2021. Der er en forventning om, at primo 2021 vil omkring 66 % af regionens låneportefølje være fastforrentet, og renteudgifterne vil være kendte. Tilbage er der 34 % af låneporteføljen, der er variabelt forrentet, og her er renteudgifterne ukendte, og budgetteringen af renteudgifterne er behæftet med usikkerhed.

Det er forudsat, at regionens variabelt forrentede lån i 2021 kan stige med ca. 0,25 procentpoint i forhold til maj 2020. I maj 2020 er renten på de variabelt forrentede lån i gennemsnit på -0,09 % p.a., mens renten på de fastforrentede lån i gennemsnit er på 2,02 % p.a. På baggrund af disse forudsætninger er renteudgiften for 2021 beregnet til 62,8 mio. kr.

Der er for den langfristede gæld indgået en gældsplejeaftale med Jyske Bank og en med Danske Capital. I alt skal der for de to gældsplejeaftaler betales et fast årligt gebyr på 140.000 kr. og et performanceafhængigt gebyr. Gebyret og provisionsbetalingen bliver finansieret af de forventede mindskede renteudgifter vedrørende gældsplejeaftalerne.

Af nedenstående tabel fremgår de budgetterede renteindtægter og renteudgifter. Nettorenteudgiften er i 2021 budgetteret til 47,8 mio. kr.

Renteindtægter og renteudgifter

Mio. kr.	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
Renteindtægter	-20,9	-20,0	-15,0
Renteudgifter (1)	84,1	70,0	62,8
Nettorenteudgifter i alt	63,2	50,0	47,8

(1) Renteudgiften er opgjort ekskl. renter vedr. leasing.

Nettorenteudgiften skal fordeles på de tre finansieringskredsløb i Region Midtjylland.

Ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner skal hovedkonto 2 belastes med forrentningen af det likviditetsmæssige mellemværende, hvilket vil sige forrentning af aktivmassen og forrentning af kassetræk. Forrentningen for hovedkonto 2 er i 2021 beregnet til 7,5 mio. kr., når rentesatsen i henhold til rammeaftalen er 1,0 % p.a. (diskontoen 1. maj 2020 plus 1 procentpoint), og forrentningen på hovedkonto 2 finansieres af taksterne. Efter fordelingen af de 7,5 mio. kr. til hovedkonto 2, skal der ikke ske yderligere fordeling til denne hovedkonto.

De resterende nettorenteudgifter på hovedkonto 5 fordeles på hovedkonto 1 og 3 under hensyntagen til de to aktivitetsområders belastning af rentekontoen. Fordelingsnøglen og fordelingen af nettorenteudgifterne på finansieringskredsløbene fremgår af nedenstående tabel.

Fordeling af nettorenteudgifter i Budget 2021

Mio. kr.	Beløb til fordeling	Sundhed	Social og Specialund.	Regional udvikling	I alt
Nettorenteudgifter	47,8	39,6	7,5	0,7	47,8
Fordeling af nettorenter i 2021		39,6	7,5	0,7	
Fordelingsnøgle mellem Sundhed og Regional udvikling		98,0%		2,0%	

(1) Fordelingsnøglen er beregnet i forhold til områdernes andel af driftsresultatet før finansiering og er korrigeret for de budgetterede renteudgifter på gælden til kvalitetsfundsprojekterne, der går forlods til sundhedsområdet.

6.2 Langfristet gæld og afdrag

Der er budgetteret med, at regionen primo 2021 har en langfristet gæld på 6.080,2 mio. kr. (ekskl. leasinggæld). Regionens langfristede gæld for budgetåret 2021 fremgår af nedenstående tabel.

Regionens langfristede gæld består primo 2021 af en ordinær gæld på 3.638,2 mio. kr., gæld vedrørende udskudt skat på 233,4 mio. kr., der er rente- og afdragsfri, gæld vedr. indefrosne feriepenge på 1.477,5 mio. kr. og gæld til kvalitetsfundsprojekterne på 731,0 mio. kr.

Det er beregnet, at Region Midtjylland ultimo 2021 har en langfristet gæld på 5.595,1 mio. kr. (ekskl. leasinggæld), når der bliver optaget nye lån for 147,8 mio. kr. i 2021, og der bliver afdraget og indfriet gæld for 595,9 mio. kr. Gældsnedbringelsen består af ordinære afdrag på 295,6 mio. kr. og indfrielse af gæld vedrørende kvalitetsfundsprojekter med egenfinansiering for 300,3 mio. kr. Af de ordinære afdrag er 35,2 mio. kr. relateret til lån vedr. kvalitetsfundsprojekter. Det er derudover beregnet, at gælden vedr. indefrosne feriepenge opskrives med 19,2 mio. kr. for at følge prisudviklingen, mens der forventeligt udbetales 56,2 mio. kr.

Langfristet gæld (ekskl. leasinggæld)

Mio. kr.	Lang gæld primo 2021	Nye lån i 2021	Afdrag i 2021	Lang gæld ultimo 2021
Nuværende gæld:				
Ordinær gæld	3.638,2		260,4	3.377,8
Gæld vedr. udskudt skat	233,4			233,4
Gæld vedr. indefrosne feriepenge 1)	1.477,5			1.477,5
Gæld vedr. kvalitetsfundsprojekter	731,0		35,2	695,8
I alt, nuværende gæld	6.080,2	0,0	295,6	5.747,5
Nye lån og indfrielse af gæld:				
Lån til refinansiering af afdrag		147,8		147,8
Indfrielse af KF-gæld med egenfinansiering			300,3	(300,3)
Indeksering af forpligtelse vedr. indefrosne feriepenge		19,2		19,2
Udbetaling af indefrosne feriepenge			56,2	(56,2)
I alt	6.080,2	167,0	652,1	5.595,1

1) Som en del af de økonomiske genopretningsinitiativer efter Covid-19-nedlukningen har regeringen vedtaget at udbetale en andel af de indefrosne feriepenge i 2020. På tidspunktet for budgettets udarbejdelse vides det ikke, hvordan denne udbetaling vil påvirke Region Midtjyllands forpligtelse vedrørende indefrosne feriepenge. Forpligtelsen er derfor beregnet ud fra de, fra statens side, tidligere udmeldte konsekvenser af den nye ferielov.

Generelt er afdragene beregnet ud fra vilkårene for de enkelte lån, mens udbetalingen af indefrosne feriepenge er beregnet ud fra et skøn over, hvor mange af Region Midtjyllands medarbejdere, som har opnået ret til at få udbetalt feriepengene i 2021.

Finansieringen af afdragsbyrden på de 295,6 mio. kr. i 2021 bliver tilvejebragt ved, at 147,8 mio. kr. forudsættes lånefinansieret, 116,3 mio. kr. bliver finansieret via sundhedsområdet, 21,8 mio. kr. bliver finansieret via taksterne på Social og Specialundervisningsområdet og 9,7 mio. kr. bliver finansieret af regional udvikling.

Som det fremgår af tabellen, så er der i 2021 budgetteret med optagelse af lån på markedsvilkår for 147,8 mio. kr. Det drejer sig om lån til følgende:

- Lån til refinansiering af afdrag (147,8 mio. kr.)

I Økonomaftalen for 2021 er der ligesom i de foregående år ikke afsat midler til afdrag, men Økonomi- og Indenrigsministeriet kan give lånedispensation til regionens afdrag, da der for 2021 er etableret en lånepulje på 650 mio. kr. til dette formål. Af denne pulje forudsættes det til Budget 2021, at Region Midtjylland får en lånedispensation på 147,8 mio. kr. Lånet vil blive optaget med en løbetid på 25 år.

Af nedenstående tabel fremgår udviklingen i regionens langfristede gæld (ekskl. leasing, forpligtelse vedr. indefrosne feriepenge og gæld vedr. udskudt skat), regionens afdrag og de forventede renteudgifter i perioden 2021-2024.

Forventede afdrag m.v. og renteudgifter i 2021 og budgetoverslagsårene 2022-2024

Mio. kr.	Budget	Budgetoverslagsår			I alt
	2021	2022	2023	2024	
Langfristet gæld, primo (1)	4.369,2	3.921,1	3.778,8	3.639,5	
Afdrag	295,6	284,7	278,5	273,8	1.132,7
Finansiering af afdragene:					
- Socialområdet (2)	21,8	21,8	21,8	21,8	
- Hospitalernes driftsbudgetter (el-projekter)	37,7	37,8	38,0	37,6	
- Sundhedsområdet	78,7	72,7	69,1	66,8	
- Regional udvikling	9,7	10,0	10,4	10,7	
- Lån til afdrag (refinansiering)	147,8	142,4	139,3	136,9	
Finansiering i alt:	295,6	284,7	278,5	273,8	
Indfrielse af gæld med egenfinansiering	300,3	0,0	0,0	0,0	300,3
Nye lån	147,8	142,4	139,3	136,9	566,3
Langfristet gæld ultimo	3.921,1	3.778,8	3.639,5	3.502,6	
Renteudgifter i alt	62,8	60,9	59,3	58,0	

(1) Tabellen omfatter regionens ordinære gæld og gælden vedr. kvalitetsfondsprojekterne

(2) Det er forudsat, at Socialområdet hvert år betaler 21,8 mio. kr. til afdrag, men beløbet vil ændre sig i forhold til områdets aktivmasse.

I perioden 2021-2024 vil regionens langfristede gæld (ekskl. leasing, forpligtelse vedr. indefrosne feriepenge og gæld vedr. udskudt skat) udvikle sig fra at være på 4.369,2 mio. kr. primo 2021 til at falde til 3.502,6 mio. kr. ultimo 2024. Den samlede gæld vil blive konsolideret med 866,6 mio. kr., hvilket dækker over indfrielse af gæld til kvalitetsfondsprojekterne for 300,3 mio. kr. via egenfinansiering, afdrag på sammenlagt 1.132,7 mio. kr. og optagelse af nye lån for 566,3 mio. kr. Det forudsatte låneoptag vedrører lån til refinansiering af afdrag, og i budget 2021 er det forudsat, at regionen kan optage lån til halvdelen af de årlige afdrag. De årlige afdrag på regionens lån vil falde fra 295,6 mio. kr. i 2021 til 273,8 mio. kr. i 2024.

For renteudgifterne i perioden 2021-2024 er der indregnet en sikkerhedsmargin på ca. 0,25 % i forhold til renteniveauet i maj 2020, hvilket giver renteudgifter på 62,8 mio. kr. i 2021 faldende til 58,0 mio. kr. i 2024.

6.3 Leasing

Den finansielle leasinggæld i Region Midtjylland består af centrale aftaler, hvor de årlige driftsydelser bliver betalt af centrale midler og af decentrale aftaler, hvor ydelserne bliver finansieret af de enkelte driftsenheder. Derudover er Forum i Skejby blevet etableret som en OPS-aftale og finansieret gennem Kommuneleasing.

Primo 2021 vil den samlede finansielle leasinggæld forventeligt være 1.066,9 mio. kr., hvor 499,3 mio. kr. kommer fra centrale leasingaftaler og 518,7 mio. kr. kommer fra decentrale leasingaftaler, mens 48,9 mio. kr. vedrører OPS-aftalen Forum.

Det er forudsat, at følgende anskaffelser bliver leasingfinansieret i perioden 2021-2024.

Forventede anskaffelser, der bliver leasingfinansieret i perioden 2021-2024

Mio. kr.	Forventet regnskab	Budget	Budgetoverslagsår			I alt
	2020	2021	2022	2023	2024	
Forventede anskaffelser vedr. centrale leasingaftaler (1)						
Medicoteknisk udstyr 2014-2020	249,9					249,9
IT-reinvesteringer 2015-2018	35,1					35,1
Inventar reinvesteringer AUH	22,1					22,1
Ny Fælles Platform	21,0					21,0
AUH Flytteudgifter	162,5					162,5
Udstyr til hospitalsapoteket		20,0	20,0	20,0		60,0
Udstyr til Forum	8,7					8,7
<i>Forventede anskaffelser via central leasing</i>	<i>499,3</i>	<i>20,0</i>	<i>20,0</i>	<i>20,0</i>	<i>0,0</i>	<i>559,3</i>
Forventede anskaffelser vedr. decentrale leasingaftaler						
Ventilationsudstyr på Aarhus Universitetshospital	47,8					47,8
Energibesparende udstyr Regionshospitalet Randers	64,9					64,9
Energibesparende udstyr Hospitalsenhed Midt	158,9					158,9
Energibesparende udstyr Regionshospitalet Horsens	16,4	48,8	24,9	17,5		107,6
Center for Partikelterapi 2017-2019	76,3					76,3
Elektronisk Patient Journal	7,9					7,9
Rulleborde til centrallager	10,9					10,9
Energibesparende projekter Regionshospitalet Randers	10,0					10,0
Nyt Centralkøkken i Skejby	75,7					75,7
Udrykningskøretøjer Præhospitalet	2,5					2,5
Udrykningskøretøjer Præhospitalet II	32,3					32,3
Minicyklotron Gødstrup	13,5					13,5
Øvrig decentral leasing	1,6					1,6
<i>Forventede anskaffelser via decentral leasing</i>	<i>518,7</i>	<i>48,8</i>	<i>24,9</i>	<i>17,5</i>	<i>0,0</i>	<i>609,9</i>
Forventede anskaffelser vedr. OPS-aftaler						
Leasingfinansiering af Forum	48,9	30,0	35,2			114,1
<i>Forventede anskaffelser via OPS-aftaler</i>	<i>48,9</i>	<i>30,0</i>	<i>35,2</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>114,1</i>
Anskaffelser via leasing i alt	1.066,9	98,8	80,1	37,5	0,0	1.283,3

(1) I tabellen er der taget udgangspunkt i det forventede anskaffelsestidspunkt for udstyret.

Der bliver forventeligt indgået nye leasingaftaler for 98,8 mio. kr. i 2021. De nye leasingaftaler fordeler sig med 20,0 mio. kr. til centrale aftaler, 48,8 mio. kr. til decentrale aftaler og 30,0 mio. kr. til OPS-aftaler. Der bliver betalt leasingafdrag for 157,2 mio. kr. i 2021. Det er beregnet, at regionen ultimo 2021 får en samlet finansiell leasinggæld på 1.008,5 mio. kr., når leasinggælden primo 2021 er 1.066,9 mio. kr.

Leasingydelser på centrale leasingaftaler

Mio. kr.	Regnskab	Korr. budget	Budget	Budgetoverslagsår		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Medicoteknisk udstyr 2014 (32,2 mio.kr.)	4,6	4,6	4,6	4,6	0,0	0,0
IT-reinvesteringer 2015 (19,1 mio. kr.)	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	0,0
Medicoteknisk udstyr 2016 (81,5 mio. kr.)	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7
IT-reinvesteringer 2016 (39,6 mio. kr.)	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
Regionale modningsprojekter (1,1 mio. kr.)	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Inventar 2016 (39,2 mio. kr.)	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
Medicoteknisk udstyr 2017 (22 mio. kr.)	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Medicoteknisk udstyr 2018 (131,2 mio. kr.)	18,7	18,7	18,7	18,7	18,7	18,7
IT-reinvesteringer 2018 (7 mio. kr.)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	0,0
Fælles IT Platform (53,3 mio. kr.)	10,5	10,5	10,5	10,5	0,0	0,0
Medicoteknisk udstyr 2019 (15 mio. kr.)	0,0	0,0	2,2	2,2	2,2	2,2
Udflytning DNU (250,0 mio. kr.)	24,7	51,5	51,5	51,5	42,6	25,6
Medicoteknisk udstyr 2020 (91,3 mio. kr.)	0,0	0,0	0,0	13,6	13,6	13,6
Udstyr til hospitalsapotek (60 mio. kr.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,9
Udstyr til Forum (8,7 mio. kr.)	0,0	0,0	0,0	0,9	0,9	0,9
Leasingydelser i alt	89,0	115,8	118,0	132,3	108,3	96,1

Leasingydelserne på de centrale leasingaftaler er i 2021 beregnet til 118 mio. kr., hvoraf 2,7 mio. kr. er til renter og 115,3 mio. kr. til afdrag. De centrale leasingydelser vil i 2024 falde til 96,1 mio. kr., hvoraf 89,2 mio. kr. er til afdrag.

6.4 Likviditet

I det følgende gennemgås forudsætningerne for likviditetsbudgetteringen. Der sondres mellem følgende begreber:

Ultimo likviditet: kassebeholdningen ved månedsskiftet. (Den sidste dag i måneden er det månedlige likvide lavpunkt, da lønnen netop er betalt og bloktilskuddet indbetales første hverdag i måneden.)

Gennemsnitslikviditet: gennemsnittet for den daglige saldo over de seneste 365 dage, også kaldet for kassekreditreglen. (I lånebekendtgørelsen for regionerne fremgår det af § 8, at gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi for de likvide aktiver, skal være positiv. Dette kaldes for kassekreditreglen.)

Likviditetsmodellen

Der benyttes en bogføringsmodel til at simulere den fremtidige udvikling i likviditeten. Bogføringsmodellen tager udgangspunkt i tidligere års forbrugsmønstre fordelt på løn, bloktilskud, kommunale betalinger, sygesikringsområdet, anlæg, renter, gæld og øvrige udgifter.

Likviditeten opgøres henholdsvis eksklusiv og inklusiv fonds- og forskningsmidler. Beregningen viser den likviditet regionen vil have, målt efter kassekreditreglen, når alle vedtagne beslutninger i budgettet er gennemført, herunder at der ikke er merforbrug på driften, samt at de øvrige forudsætninger i budgettet holder, inklusive de forudsatte låneoptag.

6.4.1 Ultimo likviditet

Tabellen viser den forventede udvikling i likviditeten fra Regnskab 2019 frem til udgangen af 2021 henholdsvis eksklusiv og inklusiv fonds- og forskningsmidler. Ultimo likviditeten forventes at være på 128,7 mio. kr. ekskl. fonds- og forskningsmidler ved udgangen af 2021. De enkelte elementer i tabellen gennemgås i det følgende.

Forventet ultimo likviditet for 2020 og 2021

Mio. kr.	Regnskab 2019	Forventet 2020	Budget 2021
Primo beholdning ekskl. fondsmidler	980,3	817,9	325,6
Bevægelse regnskab 2019	-162,4		
<i>Korrigeret Budget 2020</i>			
Sundhedsområdet		-305,8	
Socialområdet		-124,5	
Regional udvikling		-0,8	
Finansielle poster		98,3	
<i>Øvrige effekter 2020</i>			
Fremrykning af anlægsprojekter jf. RR 27/5 2020 pkt. 2		-174,1	
Ændret udgiftsprofil kvalitetsfundsprojekter		185,5	
Udskydelse af låneoptag 2020		-170,8	170,8
<i>Vedtaget Budget 2021</i>			
Sundhedsområdet			49,1
Socialområdet			-45,2
Regional udvikling			-0,7
Finansielle poster (lån og afdrag)			-314,7
Indefrosne feriemidler			-56,2
Ultimo ekskl. fonds- og forskningsmidler	817,9	325,6	128,7
Fonds- og forskningsmidler	774,9	774,9	774,9
Ultimo inkl. fonds- og forskningsmidler	1.592,7	1.100,5	903,5

Note: + = indestående, - = kassetræk

Ultimo likviditeten for 2020

Det korrigerede budget for 2020 indebærer et samlet likviditetsforbrug på 886,2 mio. kr. Likviditetsforbruget er fordelt med -517,4 mio. kr. på sundhedsområdet, -122,2 mio. kr. på socialområdet og -0,8 mio. kr. for regional udvikling. De finansielle poster udgør et bevillingsmæssigt træk på -245,7 mio. kr.

På regionsrådsmødet 27. maj 2020 pkt. 2 blev det besluttet at fremrykke anlægsinvesteringer for 174,1 mio. kr., der ligger udover det budgetterede likviditetsforbrug, hvilket medfører et yderligere likviditetstræk i 2020.

Kvalitetsfundsprojekternes udgiftsprofil er ændret i forbindelse med budget 2021. Ændringen medfører en reduktion i kassetrækket på 185,5 mio. kr. i 2020.

Det forventes at låneoptaget på 170,8 mio. kr. til refinansiering af afdrag overføres til 2021.

Ultimo likviditeten for 2021

Budgetvedtagelsen for 2021 indebærer et samlet likviditetsforbrug på 367,8 mio. kr. i henhold til pengestrømsopgørelsen. Likviditetsforbruget er fordelt med 49,1 mio. kr. på sundhedsområdet, -45,2 mio. kr. på socialområdet, -0,7 mio. kr. for regional udvikling, -314,7 mio. kr. i de finansielle poster og -56,2 mio. kr. indefrosne feriemidler.

Indefrosne feriemidler

I forbindelse med overgangen til den ny ferieordning er det besluttet at indefryse de feriemidler medarbejderne optjener i perioden fra 1. september 2019 til den 31. august 2020. Regionerne skal den 1. september 2021 for første gang afregne de indefrosne midler. Regeringen har besluttet at tre af de fem indefrosne ferieuger kan udbetales, hvis medarbejderen ønsker det. Staten mellemfinansierer udbetalingen og beslutningen vil derfor ikke påvirke den regionale indbetaling.

Da de indefrosne feriemidler afregnes udenfor udgiftsloftet, vil udgiften skulle likviditetsfinansieres af regionen. Det betyder, at regionernes likviditet vil blive påvirket i negativ retning hvert år indtil ferieforpligtelsen er betalt af. Region Midtjylland har i 2021 valgt at indbetale løbende ved forfald.

Indbetalingen af feriepenge til Lønmodtagernes Feriemidler for overgangsåret (1. september 2019–31. august 2020) forventes at udgøre 56,2 mio. kr. i 2021.

Fonds- og forskningsmidler

Region Midtjylland har ved årsskiftet 2019 ændret konteringspraksis, så fonds- og forskningsmidler indgår i likviditeten. Midlerne har tidligere været indeholdt under legater og deposita. Fondsmidlerne udgjorde 774,9 mio. kr. ved udgangen af 2019.

Fonds- og forskningsmidler udgjorde 774,9 mio. kr. primo 2020. Niveauet forventes at være uændret i 2020 og 2021.

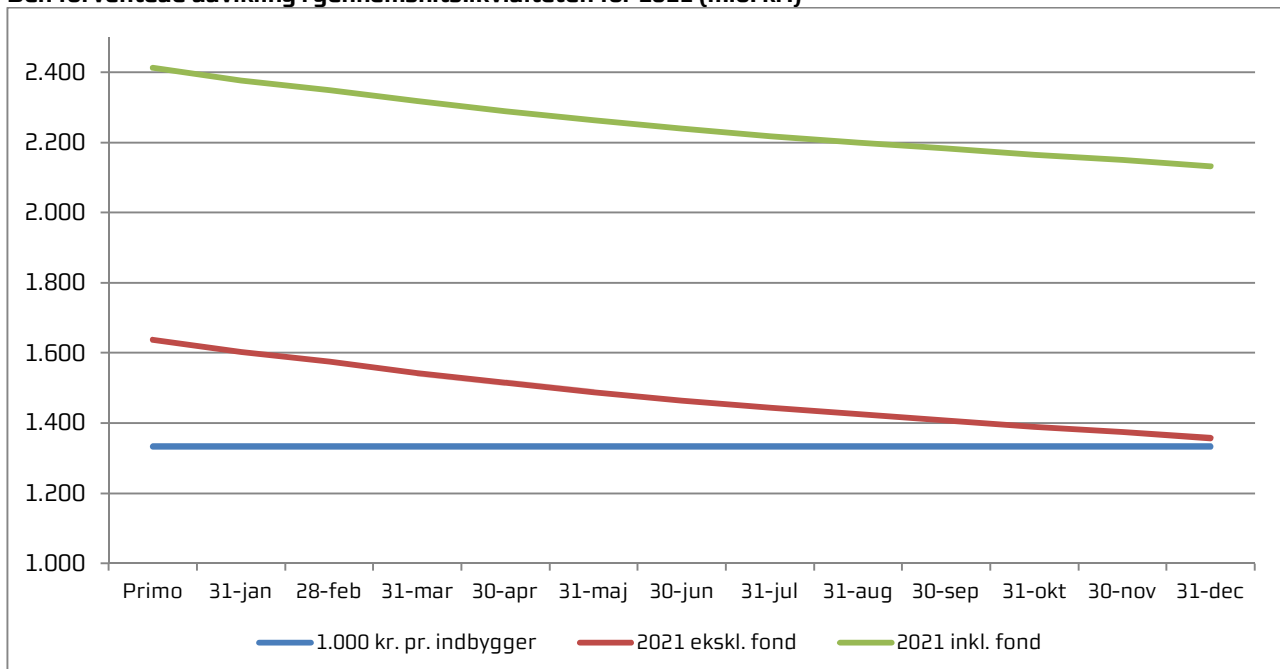
6.4.2 Gennemsnitslikviditeten

Den likvide beholdning består af midler øremærket til eksternt finansierede projekter samt øvrige likvide midler. Disse samlede likvide midler indgår i gennemsnitslikviditeten og medvirker derfor til at sikre, at regionen overholder kassekreditreglen og budgetloven.

Kassekreditreglen: medfører at en region sættes under administration, hvis en regions gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen falder til under 0 kr. pr. indbygger.

Budgetloven: medfører at Social- og Indenrigsministeriet kan iværksætte ekstraordinære økonomiske opfølgninger, hvis en regions gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen falder til under 1.000 kr. pr. indbygger.

Den forventede udvikling i gennemsnitslikviditeten for 2021 (mio. kr.)

Gennemsnitslikviditeten beregnes som gennemsnittet over et år af den daglige saldo inklusiv fonds- og forskningsmidler. Gennemsnitslikviditeten forventes at være på ca. 2.100 mio. kr. ved udgangen af 2021.

Gennemsnitslikviditeten pr. indbygger

Indbyggertallet for Region Midtjylland forventes at udgøre 1.332.994 personer i henhold til Social- og Indenrigsministeriets tilskudsudmelding for 2021. Den gennemsnitlige likviditet ved udgangen af 2021 forventes at være omkring 1.600 kr. pr. indbygger. Dermed vil regionen være over grænsen på 1.000 kr. pr. indbygger.

6.5 Finansiering**Kort om regionernes finansiering**

Regionens finansielle indtægter består af et statsligt bloktilskud, nærhedsfinansiering og kommunalt aktivitetsbidrag, og kommer fra stat og kommuner. Regionens sociale tilbud og specialundervisningstilbud finansieres gennem takstbetalinger fra kommunerne. Lovgrundlaget for regionernes finansiering findes dels i "Lov om regionernes finansiering" og dels i "Lov om social service".

Finansieringskredsløb

Regionernes finansiering er opdelt i tre adskilte kredsløb. Der må som hovedregel ikke overføres beløb mellem de tre finansieringskredsløb – hverken udgifter eller indtægter. Dog modtager regionerne via bloktilskuddet til sundhed et beløb, som er øremærket til varetagelse af særlige administrative opgaver på social- og specialundervisningsområdet. Beløbet skal i henhold til "Budget- og regnskabssystem for regioner" overføres fra finansieringskredsløbet for Sundhed (konto 1) til finansieringskredsløbet for Social og Specialundervisning (konto 2).

6.5.1 Finansieringskredsløb for Sundhed

De finansielle indtægter inden for finansieringskredsløbet for Sundhed fremgår af nedenstående tabel. De forskellige finansieringskilder beskrives i de følgende afsnit.

Finansielle indtægter

Mio. kr.	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
1. Statsligt bloktilskud inkl. DUT	21.406,6	21.532,7	22.266,5
2. Nærhedsfinansiering - i regnskab 2019 Statslig aktivitetsafhængigt bidrag	331,3	333,5	335,3
3. Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag	4.287,7	4.330,4	4.354,0
4. Kompensationsordning vedr. ændring af kommunal medfinansiering	55,9	54,9	54,3
5. Omfordeling af aktivitetsgevinster	-45,6	-61,8	-76,4
Finansiering vedr. sundhed i alt	26.035,9	26.189,8	26.933,9

Statsligt bloktilskud

Den væsentligste finansieringskilde for regionerne er det statslige bloktilskud til sundhedsområdet. Tilskuddet fastsættes som det foregående års tilskud korrigeret for den forventede pris- og lønudvikling i den regionale sektor, korrigeret for regionale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og regionerne.

Jævnfør "Lov om regionernes finansiering" fordeles bloktilskuddet til sundhed mellem regionerne på grundlag af deres andel af det samlede udgiftsbehov. En regions udgiftsbehov er sammensat af følgende:

1. Et basisbeløb på 100 mio. kr.
2. Regionens aldersbestemte udgiftsbehov (77,5 %)
3. Regionens socioøkonomiske udgiftsbehov (22,5 %)

I 2021 modtager Region Midtjylland 22.050,8 mio. kr. i bloktilskud til finansiering af sundhedsområdet. Bloktilskuddet udgør ca. 83 % af den samlede finansiering af sundhedsområdet.

Region Midtjyllands andel af det statslige bloktilskud på sundhedsområdet stiger med 0,08 %-point fra 21,49 % i 2020 til 21,57 % i 2021.

I bloktilskuddet til sundhedsområdet er fratrukket 1,1 mio. kr. til at varetage særlige administrative opgaver på social- og specialundervisningsområdet.

Nærhedsfinansiering

I 2019 blev nærhedsfinansiering introduceret, der skal erstatte den statslige aktivitetspulje, og den nuværende aktivitetspuljes fokus på sygehusaktivitetsvækst. Nærhedsfinansiering skal understøtte omstilling af behandlingen, og en styrket sammenhæng i sundhedsvæsenet, så borgerne modtager den rette behandling det rette sted. For at sikre omstillingen, er finansieringen betinget af, at regionerne opfylder en række krav.

Nærhedsfinansiering udbetales til den enkelte region på baggrund af opfyldelse af kriterier, der er fastsat som en del af økonomiaftalen. I budget 2021 er der fire kriterier for udbetaling af nærhedsfinansiering, hvor regionen skal opfylde mindst tre mål, for at opnå fuld nærhedsfinansiering. Region Midtjylland har budgetteret med fuld udbetaling af nærhedsfinansiering, der vil udgøre 335,3 mio. kr. svarende til 1,3 % af den samlede finansiering af sundhedsområdet i 2021.

Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag

Bopælskommunen betaler til bopælsregionen en andel af regionens udgifter pr. ydelse, der er leveret efter sundhedslovens § 60-69 og 71 (sygesikring), sundhedslovens afsnit VI (behandling på sygehuse) samt en andel af udgiften til genoptræning, der er ydet under indlæggelse på sygehus til patienter fra kommunen.

Det kommunale aktivitetsafhængige bidrag har karakter af medfinansiering, idet bopælskommunen for hver efterspurgt sundhedsydelse bidrager med tilskud til regionen.

Der budgetteres med indtægter på i alt 4.354,0 mio. kr. fra kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag, også kaldet kommunal medfinansiering. Dette er samtidig indtjeningsloftet for den kommunale medfinansiering. Dette udgør 16,3 % af den samlede finansiering af sundhedsområdet.

Kompensationsordning i forbindelse med ændring af lov om kommunal medfinansiering

Kompensationsordning i forbindelse med ændring af lov om kommunal medfinansiering er midlertidig, og har som formål at neutralisere de beregnede byrdemæssige virkninger hos regionerne ved ændring af lov om kommunal medfinansiering (lov nr. 608 af 14. juni 2011). Derudover er der en kompensationsordning som følge af ændring af den kommunale medfinansiering i forbindelse med budgetlægningen for 2017.

Som følge af ordningerne tilføres Region Midtjylland 54,3 mio. kr. i 2021.

Omfordeling af effektiviseringsgevinster

I økonomiaftalen for 2017 er det aftalt, at halvdelen af de aftalte effektiviseringsgevinster i forbindelse med kvalitetsfundsprojekterne, indhentes og omfordeles til regionerne via bloktilskudsnøglen. Effektiviseringsgevinsterne omfordeles jævnt fordelt over perioden 2017-2025. Omfordelingen betyder, at Region Midtjylland i perioden årligt skal aflevere 15,2 mio. kr. til de øvrige regioner, stigende til i alt 137,2 mio. kr. i 2025. I 2021 budgetteres der på dette grundlag med en udgift på 76,4 mio. kr.

6.5.2 Finansieringskredsløb for Socialområdet

Med enkelte undtagelser afholdes alle omkostninger på Socialområdet af kommunerne, hvad enten der er tale om en kommunal, en regional eller en privat løsning.

Regionens indtægter på Socialområdet er driftsindtægter og dermed ikke en del af de finansielle indtægter. Da indtægterne fra kommunernes takstbetalinger udgør langt den overvejende del af finansieringen af aktiviteterne på Socialområdet, gives i det følgende nogle kortfattede bemærkninger til takstfastsættelsen. Dernæst gives en kort beskrivelse af det bloktilskud, som regionen modtager vedrørende Socialområdet.

Takstindtægter fra kommunerne

I "Lov om social service" og i bekendtgørelse om rammeaftaler med videre på det sociale område fastsættes reglerne om Rammeaftalen, herunder Udviklingsstrategi og Styringsaftale.

I relation til budgetlægningen er der væsentlige forudsætninger på Socialområdet, som fastlægges i forbindelse med processen omkring udarbejdelse af Rameaftalen. Det drejer sig om dimensioneringen af området, det vil sige antallet af pladser, serviceniveau samt takstfastsættelsen og dermed den økonomi, der vil være til rådighed på de enkelte tilbud.

Specifikation af takstindtægterne fra kommunerne

Mio. kr.	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
Specialområdernes driftsudgifter (løn og øvrig drift)		1038,4	1.049,3
Forrentning af materielle anlæg/likviditet (Øvrig drift)		6,9	7,2
Hensættelse tjenestemandspensioner		1,8	0,9
Afskrivninger investeret kapital (materielle anlæg)		25,3	23,7
Pulje til udvikling og dokumentation af kvalitet		7,5	7,5
Administration *		43,9	44,2
Takstindtægter i alt	1.289,6	1123,8	1.132,8

*) Inklusiv Fælles formål og Administration

Langt størstedelen af takstindtægterne går til finansiering af specialområdernes driftsudgifter på 1.049,3 mio. kr., dernæst følger takstindtægterne til finansiering af administration for socialområdet og andelen af Fælles formål og Administration.

Til finansiering af udviklings- og dokumentationspuljen skønnes takstindtægter på 7,5 mio. kr.

Endelig er der indregnet indtægter til finansiering af afskrivning på 23,7 mio. kr., forrentning af den anvendte kapital (de materielle anlægsaktiver, som er bundet i bygninger og udstyr på tilbuddene og likviditetstræk) på 7,2 mio. kr. samt hensættelse til tjenestemandspensioner på 0,9 mio. kr.

Statsligt bloktilskud

Jævnfør "Lov om regioner m.v." er det en forudsætning, at regionerne som udgangspunkt ikke afholder netto-udgifter på socialområdet. Her er det kommunerne, der har finansieringsansvaret. I bloktilskuddet fra sundhed indgår et beløb, som regionerne modtager for at kunne afholde udgifterne vedrørende særlige administrative opgaver. Region Midtjyllands andel til socialområdet er på 1,1 mio. kr.

6.5.3 Finansieringskredsløb for Regional Udvikling

Finansieringsgrundlaget for aktiviteterne under Regional Udvikling er sammensat som følger:

Finansiering vedrørende Regional Udvikling

Mio. kr.	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
Finansielle indtægter			
Statsligt bloktilskud	398,6	397,0	395,5
Kommunalt udviklingsbidrag	150,3	151,5	150,6
I alt	548,9	548,5	546,1

Statsligt bloktilskud

Det statslige bloktilskud til Regional Udvikling fordeles på baggrund af regionens demografiske udgiftsbehov og regionens strukturelt betingede udgiftsbehov.

Region Midtjylland modtager 395,5 mio. kr., hvilket svarer til 72,4 % af den samlede finansiering af udviklingsområdet.

Kommunalt udviklingsbidrag

Udviklingsbidraget udgør et fast beløb pr. indbygger i regionens kommuner. Bidraget er fastsat i "Lov om regionernes finansiering" til 100 kr. pr. indbygger i 2003-p/l. Udviklingsbidraget kan maksimalt udgøre 200 kr. pr. indbygger i 2003-p/l. Udgangspunktet for bidragsfastsættelsen svarer til 113 kr. for 2021 efter pris- og lønfremskrivning (2021-p/l).

Størrelsen af det kommunale grundbidrag fastsættes af regionsrådet efter drøftelse i Kontaktudvalget mellem regionen og kommunerne. Hvis regionsrådet skal gennemføre en forhøjelse eller nedsættelse af grundbidraget i forhold til niveauet fra året før (reguleret med den forventede pris- og lønudvikling) forudsætter det, at mindst 1/3 af de kommunale repræsentanter i Kontaktudvalget er enige i forhøjelsen. I Budget 2021 er grundbidraget fastholdt på det lovfastsatte minimum.

Provenuet fra det kommunale grundbidrag udgør i alt 150,6 mio. kr. og udgør dermed 27,6 % af den samlede finansiering af udviklingsområdet.

Bevillings- og kompetenceregler

7 Bevillings- og kompetenceregler

7.1 Indledning

I det følgende præsenteres Region Midtjyllands politisk vedtagne bevillings- og kompetenceregler.

Bevillings- og kompetencereglerne beskriver væsentlige kompetenceregler i forhold til Region Midtjyllands budgetlægning og den økonomiske forvaltning af afgivne bevillinger.

7.2 Kompetenceregler for budget og forvaltning af afgivne bevillinger

Bemærkninger til de enkelte kompetencedelegeringer følger nedenfor.

Kompetenceregler i forhold til budget og den økonomiske forvaltning af afgivne bevillinger

B = besluttende instans I = indstillende instans	Regionsråd	Forretningsudvalg	Administration
A. Generelle kompetenceregler			
1. Fastlæggelse af budgetprocedurer		B	I
2. Fastlæggelse af budgetrammer		B	I
3. Fastlæggelse af bevillingsniveauer	B	I	I
4. Vedtagelse af års- og flerårsbudget	B	I	I
B. Bevillingsafgivelse			
5. Afgivelse af bevillinger og tillægsbevillinger	B	I	I
6. Udmøntning af rammebevillinger til anlæg			
Til anlægsprojekter med en totaludgift på 10 mio. kr. og derover	B	I	I
Til anlægsprojekter med en totaludgift på under 10 mio. kr.			B (note 1)
C. Bevillingsadministration og – kontrol			
7. Procedurer for bevillingskontrol		B	I
8. Politisk kontrol med afgivne bevillinger	B	I	I
9. Den almindelige forvaltning inden for budgetterne			B

Note 1: Rammebevillinger til anlægsprojekter under 10 mio. kr. kan udmøntes af den enkelte bevillingshaver.

7.3 Generelle kompetenceregler

Forretningsudvalget fastlægger procedurer og tidsplan for vedtagelsen af det kommende års budget inden for reglerne af Budget- og regnskabssystem for regioner. Forretningsudvalget udmelder budgetrammer for det kommende budgetår.

Regionsrådet er den bevillingsafgivende myndighed. Regionsrådet træffer beslutning om bevillingsniveauet og fastlægger dermed den *dispositionsfrihed*, der er overladt bevillingshaveren i forvaltningen af det pågældende område på regionsrådets vegne. Regionsrådet vedtager års- og flerårsbudgettet med de oversigter, der er fastlagt i Budget- og regnskabssystem for regioner.

Bevillingsafgivelse

Bevillinger i årsbudgettet fastlægges i bevillingsoversigten og investeringsoversigten. De materielle vilkår for bevillingernes anvendelse fastlægges endvidere i budgetbemærkningerne. Det er alene regionsrådet, som kan afgive bevillinger og flytte midler mellem afgivne drifts- og anlægsbevillinger.

De poster på årsbudgettet, hvortil regionsrådet har taget bevillingsmæssig stilling, udgør den bindende regel for det næste års regionale forvaltning. Udgifter og indtægter, der ikke er bevilget i årsbudgettet, må ikke afholdes/-erhverves før regionsrådet har godkendt den fornødne bevilling. Foranstaltninger ved lov eller anden bindende regel kan om fornødent iværksættes uden regionsrådets forudgående bevilling. Bevillingen må i sådanne tilfælde snarest indhentes.

Det fremgår af Budget- og regnskabssystem for regioner, at der i den pågældende regions årsbudget er adgang til at budgettere med generelle reserver på sundhedsområdet. Disse reserver kan maksimalt udgøre 1 % af regionens budgetterede nettoserviceudgifter til sundhed, der er omfattet af det regionale udgiftsloft, jf. § 11 i lov om en budgetlov.

I bevillingsoversigten og investeringsoversigten fastlægges bevillingsniveauet og den beløbsmæssige størrelse af bevillingen. Ved bevillingsafgivelsen indgår også de oplysninger og bemærkninger, der er givet i tilknytning til bevillingen, som en del af de materielle vilkår for bevillingsafgivelsen.

Oversigt over bevillingsniveauer (driftsbevillinger) i budgettet for Region Midtjylland er gengivet i forlængelse af foreliggende bevillingsregler. Bevillingsstrukturen indebærer, at Region Midtjylland anvender muligheden for at afsætte brede bevillingsrammer, der er beskrevet i Budget- og regnskabssystem for regioner, og at de afgivne udgifts- og omkostningsbevillinger som hovedregel har en stab/et driftsområde som endelig bevillingshaver.

Udgifterne/omkostningerne til sektorområdenes administration skal ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner afholdes på de respektive hovedkonti, dvs. administration af Sundhedsområdet på hovedkonto 1, administration af Socialområdet i Region Midtjylland på hovedkonto 2 og administration af Regional Udvikling på hovedkonto 3. Fællesadministrative udgifter afholdes på hovedkonto 4. I henhold til Region Midtjyllands organisationsplan er administrationens organisatoriske og ledelsesmæssige opbygning imidlertid ikke sammenfaldende med hoved-kontostrukturen. Eksempelvis varetager Socialområdet i Region Midtjylland både opgaver som konteres på hovedkonto 1 og 2. Beslutninger om organisation og ledelse af administrationen har ikke betydning for, hvilket finansieringskredsløb de enkelte delområder skal belaste.

Den enkelte bevillingshaver har pligt til, inden for de bevillingsmæssige og materielle forudsætninger, at disponere således, at bevillingsområdets aktivitet og styring tilrettelægges hensigtsmæssigt ud fra en samlet vurdering. Det præciseres i budgetbemærkningerne, hvilke materielle forudsætninger der styres efter.

7.4 Afrapportering

Afrapporteringen af regionens økonomiske forhold (økonomirapporteringen) i forhold til regionens administrative og politiske ledelse vil som hovedregel ske på bevillingsniveau. For områder, hvor større indtægtsposter er indeholdt i de afgivne nettobevillinger, er der dog en særskilt forpligtigelse til at følge og rapportere på udviklingen i disse.

Der udarbejdes løbende forskellige typer af afrapporteringer til regionsrådet. Tidsplanen forelægges forretningsudvalget ultimo året inden.

7.5 Donationer

Modtagelse af større donationer skal godkendes af regionsrådet eller såfremt donationen medfører mindst én af følgende;

- Planmæssige ændringer,
- Donationen ændrer ved eller indebærer væsentlige bindinger for funktions- og specialeplanlægningen inden for drifts- eller hospitalsområdet,
- Donationen medfører væsentligt øgede drifts- eller anlægsudgifter, der ikke kan afholdes inden for budgettet samt hvis,
- Donationen indebærer vidtgående forpligtelser eller samarbejde med gavegiver, f.eks. form af købs- og leveringsforpligtelse på tilhørende materialer og lignende.

Sagsfremstillingen skal desuden indeholde en bevillingsændring for donationen.

7.6 Anlægsbevillinger

Region Midtjyllands byggeregulativ fastsætter retningslinjerne for hvorledes byggesager påbegyndes, planlægges, besluttet og styres. Regulativet er gældende for alle byggesager med en anlægsbevilling.

I Region Midtjylland har regionsrådet mulighed for at afsætte rammebevillinger til mindre investeringer af en nærmere angiven art. Regionsrådet skal altid godkende rammebevillingens formål og anvendelsesområde. Dermed gives mulighed for, at tidsmæssige forskydninger i anvendelsen af rådighedsbeløb kan håndteres inden for rammebevillingens samlede afsatte rådighedsbeløb for budgetåret, uden at dette skal forelægges og godkendes politisk.

Inden for anlægsarbejder, der indebærer en samlet anlægsudgift på mindre end 10 mio. kr., har den enkelte bevillingshaver bemyndigelse til at fastsætte den nærmere fordeling af rammebevillingen, som regionsrådet har godkendt.

Anlægsarbejder, der indebærer en samlet anlægsudgift på mere end 10 mio. kr., optræder med særskilte rådighedsbeløb på investeringsoversigten. Anlægsarbejder med en totaludgift på mere end 10 mio. kr. skal altid bevilges særskilt af regionsrådet.

I løbet af budgetåret har bevillingshaver pligt til at afrapportere forventede mer- og mindreforbrug i forhold til de afsatte rådighedsbeløb. I forbindelse med denne afrapportering skal bevillingshaveren endvidere redegøre for større ændringer i byggetakten på bevilgede anlægsprojekter.

Anlægsarbejder, der afsluttes med et merforbrug i forhold til de af regionsrådet afgivne bevillinger, vil få merforbruget overført til bevillingshaverens driftsbudget. For at sikre fremdrift i projekterne er det muligt for den enkelte bevillingshaver at anvende op til 5 mio. kr. af det efterfølgende års rådighedsbeløb, betinget at bevillingshaver har rådighedsbeløb på samme bevilling i det efterfølgende år. Hvis dette råderum anvendes skal administrationen underrettes.

Anlægsbevillinger afgives brutto. I det omfang, anlægsprojekter søges (delvist) finansieret gennem erhvervelse af indtægter, skal der eksplicit søges om indtægtsbevilling ved regionsrådet.

Lån til finansiering af anlægsbevillinger afgives som hovedregel i forbindelse med budgetbehandlingen i regionsrådet, men de kan principielt afgives i løbet af budgetåret. Regionens låneoptag indgår dels som en del af regionens samlede finansiering (i henhold til regionernes lånebekendtgørelse), dels kan der blive optaget lån til øremærkede forhold (f.eks. puljer til investeringer i apparatur på sundhedsområdet).

For at overholde regler og tidsfrister for aflæggelse af anlægsregnskaber kan administrationen ved anlægsprojekter, der reelt er afleveret og/eller ibrugtaget, men hvor regnskabsaflæggelse ikke kan gennemføres på grund af udskudte arbejder, overføre den resterende bevilling til en separat bevilling til "afsluttende arbejder", hvorefter der kan aflægges regnskab i forhold til den oprindelige bevilling.

7.7 Investeringsaktiviteter under Socialområdet i Region Midtjylland

Investeringsudgifter på Socialområdet i Region Midtjylland søges finansieret af eksterne lån, der forrentes med markedsrenten, og hvor afdragene over de kommende år som minimum skal svare til afskrivningerne på investeringerne.

Investeringerne på dette område øger mellemværendet mellem regionen og Socialområdet i Region Midtjylland. Mellemværendet nedbringes ved, at omkostninger til afskrivninger kræver en bevilling, men ikke indebærer likviditetstræk. Ved nyinvesteringer skal det sikres, at forrentning og afskrivning kan holdes inden for de afsatte bevillinger i budgetoverslagsårene. Gælden for eksterne lån må således aldrig overstige værdien af de lånefinansierede aktiver.

7.8 Budgetbemærkninger

Ved regionsrådets bevillingsafgivelse indgår der, som en del af de materielle vilkår for bevillingerne, også *budgetbemærkninger*. Budgetbemærkningerne er – på samme måde som selve bevillingerne – bindende for anvendelsen og forvaltningen af de afgivne bevillinger.

7.9 Tillægsbevillinger

Enhver ændring af drifts- og anlægsbevillinger og afsatte rådighedsbeløb kræver en *tillægsbevilling*. Det gælder såvel ændring af beløb som af de bevillingsmæssige forudsætninger. Kravet om tillægsbevilling gælder såvel nye som ændrede dispositioner, der ikke er berettiget i meddelte bevillinger. Som hovedregel skal der ansøges om tillægsbevillinger inden iværksættelse af de nye eller ændrede dispositioner. Foranstaltninger påbudt ved lov eller anden bindende regel kan om fornødent iværksættes uden regionsrådets forudgående bevilling. Bevilling må da indhentes snarest muligt.

De nærmere form- og procedurekrav for indhentning af tillægsbevillinger fastlægges af direktionen.

7.10 Bevillingskontrol

Regionsrådet har ansvaret for, at bevillinger og rådighedsbeløb, der er tildelt sektorområderne, overholdes. Forretningsudvalget fastsætter regler for indberetning fra administrationen med henblik på udførelse af denne kontrol. Som hovedregel vil afrapporteringen af regionens økonomiske forhold til den politiske ledelse ske på bevillingsniveau. I de tilfælde, hvor afgivne nettobevillinger omfatter betydelige indtægter påhviler der administrationen en forpligtigelse til løbende at følge og afrapportere udviklingen i disse indtægter.

Administrationen varetager den almindelige forvaltning inden for driftsbevillingerne.

Bevillingshaverne har ansvaret for, at meddelte bevillinger og afsatte rådighedsbeløb overholdes.

Dog er der for anlægsbevillinger og rådighedsbeløb en fleksibilitet omkring periodiseringen af rådighedsbeløb jf. afsnit 7.5.

7.11 Totalrammestyring

Bevillings- og budgetstyringen i Region Midtjylland baserer sig på princippet om *totalrammestyring*. Totalrammestyring indebærer, at bevillingshaver ved bevillingsafgivelsen får overdraget ansvaret for en bevilling, og at der samtidig gives bevillingshaver frihed til at disponere den afgivne bevilling under hensyntagen til, at de materielle budgetforudsætninger er opfyldte. Bevillingshaver har således både frihed og pligt til:

- At omplacere midler mellem budgettet for løn og budgettet for andre udgifter (inden for den afgivne bevilling), hvis dette vurderes at kunne føre til et bedre serviceniveau, bedre målopfyldelse eller bedre budgetoverholdelse.
- At udvide eller indskrænke indtægtsfinansierede aktiviteter, såfremt den afgivne bevilling og de materielle budgetforudsætninger for den afgivne budgetbevilling overholdes. For de sociale tilbud er det en forudsætning, at sådanne ændringer overholder forudsætningerne for den politisk godkendte rammeaftale med kommunerne.

Totalrammestyringen understøtter en udstrakt decentralisering af beslutningskompetence. Totalrammestyringen er dermed en forudsætning for, at beslutninger træffes så tæt som muligt på brugerne af regionens servicetilbud, hvor indsigten i brugerens situation og behov er størst.

7.12 Budgetomplaceringer inden for bevillinger

Budgetomplaceringer inden for afgivne bevillinger kan uden politisk godkendelse foretages af bevillingshaveren. Bevillingshaveren kan således flytte budget mellem forskellige funktioner, omkostningssteder, grupperinger mv., så længe omflytningerne foretages inden for de af bevillingen omfattede kontoplandele. Endvidere skal budgetomplaceringer foretages i overensstemmelse mellem de materielle forudsætninger, som fremgår af budgetbemærkningerne. Dette princip for budgetomplaceringer følger af princippet om totalrammestyring.

Det skal bemærkes, at budgetomplaceringer skal ske inden for de rammer og planer som fremgår af bl.a. Akutplanen, Hospitalsplanen, Psykiatriplanen mv. samt konkrete vedtagne politiske beslutninger. Herunder også de aftaler og bindinger, der ligger i de årlige budgetforlig samt andre indgåede politiske aftaler med aktivitets- og kvalitetsmæssigt indhold i forhold til et hospitalstilbud.

Fællesudgifter og -indtægter på sundhed

Bevillingsændringer på Sundhedsområdets fællesudgifter og -indtægter sker i alle tilfælde ved en politisk godkendelse, med undtagelse af budget- og regnskabstekniske justeringer på området Udligning for at sikre korrekt brug af funktioner.

Udmøntning fra Fællesudgifter og -indtægter til hospitalerne sker ligeledes ved en politisk godkendelse.

Socialområdet i Region Midtjylland

Socialområdet i Region Midtjylland er reguleret af de bindinger, der er fastsat i den af regionsrådet godkendte "Rammeaftale", der er indgået med kommunerne. Dvs. at en budgetomplacering på Socialområdet skal overholde forudsætningerne i den godkendte "Rammeaftale". Kommunernes nedsatte Kontaktudvalg og regionsrådet skal godkende ændringer til Rammeaftalen.

7.13 Overførselsregler

Overførselsadgang af mer-/mindreforbrug mellem årene skal sikre, at den decentrale administration af afgivne bevillinger i videst muligt omfang understøtter brugerorientering og omkostningsbevidsthed. Det bemærkes, at de konkrete overførsler fremlægges i en sag for regionsrådet.

Overførselsregler i Region Midtjylland

Erfaringer viser, at manglende mulighed for at overføre mindreforbrug mellem budgetår kan føre til en u hensigtsmæssig anvendelse af afgivne bevillinger, idet en sådan budgetspilleregulering ansporer til ekstraordinære forbrug op mod budgetårets udløb. Med overførselsprincipperne for Region Midtjylland tilstræbes det, at decentrale bevillingshavere kan spare op til mindre, relevante anskaffelser i det enkelte budgetår med en begrundet forventning om, at uforbrugte midler som hovedregel vil blive overført til det kommende budgetår. Tilsvarende skal principperne om overførselsadgang sikre, at der decentralt er det størst mulige incitament til ikke at overskride de tildelte bevillinger, idet merforbrug som udgangspunkt overføres til efterfølgende år med henblik på afvikling.

Overførsler mellem budgetår reguleres i forhold til nedenstående principper:

Drift:

- Driftsbevillinger er etårige. Ikke forbrugte bevillinger bortfalder derfor ved budgetårets udløb, hvor en ny etårig bevilling træder i kraft.
- Ordningen er som udgangspunkt baseret på, at budgetterne overholdes.
- Mer- og mindreforbrug overføres som udgangspunkt fuldt ud til næste års bevilling.
- Mer- og mindreforbrug opgøres i forbindelse med regnskabsafslutningen, og de endelige forslag til tillægsbevillinger forelægges regionsrådet til godkendelse.
- Overførslerne sker under forudsætning af, at bevillingsområdernes driftsforudsætninger har været normale, herunder at aktivitets- og serviceniveau har været i overensstemmelse med budgetforudsætningerne.
- Formålet skal kunne accepteres. Dvs. formålet skal være rimeligt i forhold til bevillingsområdets opgaver, planer og lignende.

For aktiviteter under hovedkontiene for Socialområdet i Region Midtjylland samt Regional Udvikling vil overførsler skulle gennemføres inden for de lov- og bekendtgørelsesbestemmelser, der er regulerende for området, herunder at områderne er selvfinansierende.

På sundhedsområdet og det regionale udviklingsområde er overførslerne udgiftsbaseret, og på socialområdet er overførslerne omkostningsbaseret.

Anlæg:

- Anlægsbevillinger er som hovedregel flerårige og kan omfatte anlægsudgifter/-indtægter og lån.
- Rådighedsbeløb tildeles som etårige bevillinger. Ikke forbrugte bevillinger bortfalder derfor ved regnskabsårets udløb, hvor en ny etårig bevilling af rådighedsbeløb træder i kraft.
- Afgivelse på rådighedsbeløb overføres til næste år.

7.14 Forklaring af centrale begreber

Begreb	Definition
Bevilling:	Er en bemyndigelse til, at regionsrådet/andet niveau kan afholde udgifter eller erhverve indtægter i overensstemmelse med de beløbsmæssige og indholdsmæssige forudsætninger for bevillingen, som anført i budgetbemærkningerne.
Bevillingsniveau:	Dvs. specificationsgraden af de poster på årsbudgettet, som regionsrådet tager bevillingsmæssig stilling til ved årsbudgettets vedtagelse. Bevillingsniveauet er markeret med * i driftsbudgettet.
Driftsbevilling:	Gives til driftsudgifter og -indtægter samt statsrefusion under hovedkonto 1-4. Reglerne for driftsbevillinger gælder endvidere med enkelte undtagelser de finansielle hovedkonti 5 og 6. Driftsbevillinger er altid etårige. Uforbrugte driftsbevillinger bortfalder ved regnskabsårets afslutning, men kan genbevilges af regionsrådet efter konkret anmodning herom.
Anlægsbevilling:	Gives til anlægsudgifter og indtægter under hovedkonto 1-4. Anlægsbevillinger godkendes særskilt til de enkelte anlægsarbejder. De kan være et- eller flerårige og kan gives i løbet af budgetåret.
Rammebevilling:	Rammebevillinger er rådighedsbeløb til en række anlægsprojekter med et bestemt formål f.eks. bygningsvedligeholdelse. Anlægsbevilling afgives samtidig med den afsatte rammebevilling. Rammebevillingens rådighedsbeløb udmøntes i løbet af budgetåret.
Rådighedsbeløb:	Rådighedsbeløb er styrende for de årlige anlægsudgifter. Rådighedsbeløb angiver den øverste grænse for de udgifter, der i et regnskabsår kan afholdes til et anlægsarbejde. Rådighedsbeløb har ingen selvstændig bevillingsmæssig betydning. For at sikre fremdrift i projekterne er det muligt for den enkelte bevillingshaver at anvende op til 5 mio. kr. af det efterfølgende års rådighedsbeløb, betinget at bevillingshaver har rådighedsbeløb på samme bevilling i det efterfølgende år.
Brutto-/nettobevilling:	For bruttobeveillinger er der en bevillingsmæssig binding på såvel udgifter som indtægter. En evt. indtægtsforhøjelse kan ikke uden forudgående bevilling anvendes til en udgifts-forhøjelse. For nettobeveillinger er nettoresultatet afgørende. Større indtægter kan anvendes til en tilsvarende udgiftsforhøjelse. Tilsvarende skal fald i indtægter kompenseres ved udgiftsreduktioner.
Omplaceringer:	Omplaceringer inden for bevillingerne kan udføres administrativt i overensstemmelse med budgettets indholdsmæssige og beløbsmæssige forudsætninger og regler i øvrigt.
Tillægsbevilling:	Enhver ændring af bevillingerne efter vedtagelse i regionsrådet kræver en tillægsbevilling fra regionsrådet eller forretningsudvalget jf. Kompetence- og delegeringsreglerne.

7.15 Bevillingsoversigt for hovedkonto 1-5

Bevillinger i budgettet for Region Midtjylland respekterer den lovgivne opdeling af regionens aktiviteter i tre adskilte kredsløb.

Bevillingsstrukturen er endvidere baseret på følgende forudsætninger: Der opereres med to bevillingsniveauer for *udgifts- og omkostningsbevillinger*, idet niveauerne følger de muligheder for kompetencefordelinger, der er indarbejdet i Budget- og regnskabssystem for regioner.

Regionsrådet kan jf. regionsloven § 21, stk. 4, (jf. § 40 stk. 2, i den kommunale styrelseslov), bemyndige forretningsudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.

Regionsrådet kan således ved sin bevillingsafgivelse fastsætte brede bevillingsrammer, der inden for forretningsudvalgets område overlader kompetence og ansvar til forretningsudvalget. Forretningsudvalget kan herefter beslutte at overlade dispositionskompetence og –ansvar videre til administrationen, ledere mv. Regionsrådet kan også ved sin bevillingsafgivelse vælge snævre bevillingsrammer, der kan overlade kompetence og ansvar for bevillingernes nærmere anvendelse og overholdelse til de udførende led i administrationen, f.eks. direkte til en leder (Budget- og regnskabssystem for regioner, kapitel 6.0, side 1).

Bevillings- og kompetenceregler

I henhold til lov om regioner er regionsrådet altid den bevillingsafgivende myndighed. Opbygningen af bevillingsstrukturen skal således primært klarlægges, a) hvem der har myndigheden til at foretage tillægsbevillinger ved at flytte midler mellem bevillinger og b) hvem der har ansvaret for at forvalte de af regionsrådet afgivne bevillinger.

I bevillingsstrukturen for Region Midtjylland er der fastlagt følgende bevillingsstruktur.:

Bevillingshavere

De enkelte bevillingsniveauer er fastlagt, som angivet i bevillingsoversigten.

Bevillinger gives generelt som nettobevillinger, således at den enkelte bevillingshaver har mulighed for og pligt til at justere sit udgiftsbudget og dermed sin aktivitet, når der sker ændringer i bevillingshaverens indtægtsforudsætninger.

Der kan ikke flyttes budget mellem bevillingsniveauerne uden politisk godkendelse, og ved omflytning inden for et bevillingsniveau gælder de retningslinjer, der er beskrevet i afsnit 7.11.

Socialområdet i Region Midtjylland

For de sociale tilbud under Socialområdet i Region Midtjylland skal den samlede bevilling for disse aktiviteter altid balancere. Socialområdet er reguleret af de bindinger, som er fastsat i den af regionsrådet godkendte "Rammeforfikelse", der er indgået med kommunerne.

Med princippet om bruttobevilling for de kommunale takstbetalinger præciseres det, at der på Socialområdet i Region Midtjylland er en forpligtelse til bevillingsmæssigt at følge op på både indtægter og omkostninger. Under hensyntagen til, at området skal kunne agere hurtigt ved ændrede efterspørgselsforhold, bruges der en nettodriftsbevilling for de sociale tilbud. Det betyder, at der er mulighed for at tilpasse udgiftsniveauet i forhold til indtægterne. I praksis indebærer det, at administrationen ved ændrede efterspørgselsvilkår agerer i henhold til disse, idet der efterfølgende fremlægges politisk tillægsbevillings-ansøgning for regionens politiske ledelse. Denne anvendelse af nettobevilling for driften og bruttobevilling for finansieringen via de kommunale takstbetalinger er en forudsætning for, at området hurtigt kan opfylde kommunernes behov ved stigende efterspørgsel, og at området kan forebygge risikoen for underskud, hvis efterspørgslen er faldende.

Det skal bemærkes, at det på Socialområdet gælder, at der ikke må flyttes mellem udgifter og omkostninger medmindre der er en godkendt tillægsbevilling.

Øvrige områder

Anvendelsen af nettobevillinger på øvrige områder ændrer ikke på, at bevillingshavere har et ansvar for løbende at følge og rapportere om udviklingen i større indtægtsposter, der indgår i de afsatte nettoposter. Tilsvarende skal administrative enheder med omfattende indtægtsdækket virksomhed løbende følge og rapportere om udviklingen i indtægter (det gælder bl.a. Koncern HR (uddannelsesområdet) og Koncern Kvalitet).

For bevillinger vedrørende *finansielle indtægter og finansiering i øvrigt* anvendes følgende principper:

- Indtægter fra generelle bloktilskud anvendes som et samlet "indtægtsgrundlag" til finansiering af nettoudgifter på Sundhedsområdet eller til at styrke regionens likviditet. Indtægterne er – når der foreligger en økonomiaftale med regeringen – ikke forbundet med budgetteringsusikkerhed. For disse indtægter står regionsrådet som bevillingshaver, og administrationen har ansvaret for at følge udviklingen i og rapportere om udviklingen i regionens finansielle indtægter.
- Aktivitetsafhængige indtægter fra stat og kommuner er ikke omfattet af de afgivne nettobevillinger. Men Sundhedsområdet er ansvarlige for at tilvejebringe de budgetterede indtægter fra deres respektive områder. Tilsvarende kan merindtægter fra den kommunale aktivitetsafhængige finansiering som skabes ved en produktion ud over det forudsatte, eksempelvis kommunal finansiering, medgå til at finansiere de merudgifter, som meraktiviteten udløser for Sundhed og Socialområdet i Region Midtjylland.
- Nærhedsfinansiering er indført for at understøtte omstillingen og den nye styring af sundhedsvæsenet. Nærhedsfinansieringen skal understøtte en styrket sammenhæng i sundhedsvæsenet, så borgerne modtager den rette behandling det rette sted. Der er indført en række kriterier, der skal opfyldes. Der er målopfyldelse, når de enkelte mål udvikler sig i den rigtige retning. Regionerne beholder den udbetalte finansiering, hvis de lever op til målene og ellers foretages en efterregulering.
- Aktivitetsbidraget fra kommunerne (Kommunal medfinansiering og Kommunal finansiering) er påvirkeligt af den enkelte bevillingshaver på den måde, at beslutninger om at iværksætte mer- eller mindreaktivitet slår igennem i form af større eller mindre aktivitetsafhængig finansiering fra kommunerne. Der er loft over indtægterne fra kommunerne. På den baggrund indebærer bevillingsstrukturen, at Sundhedsområdet kan

Bevillings- og kompetenceregler

gøres ansvarlige for deres respektive dele af aktivitetsbidraget fra kommunerne. Regionsrådet er bevillingshaver. Administrationen udarbejder analyser, budgetter og afrapporteringer til regionens administrative og politiske ledelse om udviklingen i aktivitetsbidraget fra kommunerne.

- Langt størstedelen af Socialområdet i Region Midtjyllands tilbud finansieres gennem takstbetalinger fra kommunerne, og ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner skal omkostningerne svare til kommuneindtægter. Derfor anvendes der for de sociale tilbud en bruttobevilling til de kommunale takstindtægter. Omfanget af områdets bruttoomkostninger og takstindtægter reguleres i rammeaftalen med kommunerne, der er politisk godkendt af regionsrådet. Enkelte af Socialområdets tilbud finansieres endvidere gennem objektiv finansiering, hvor kommunerne dels medfinansierer tilbud efter deres andel af unge og dels efter deres brug af pladser på disse tilbud.
- Der afsættes en særskilt bevilling for det statslige bloktilskud til Regional Udvikling. Bloktilskuddet aftales med regeringen i aftalen om regionernes økonomi og er ikke forbundet med budgetteringsusikkerhed. Regionsrådet står som bevillingshaver. Til udviklingsbidraget, der opkræves pr. indbygger i kommunerne i regionen, afsættes ligeledes en særskilt bevilling. Også her er det regionsrådet, der er bevillingshaver.

Ifølge Budget- og regnskabssystem for regioner skal de tre regionale hovedområders andele af regionens udgifter/omkostninger og indtægter til Fælles formål og administration overføres i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflægning fra Fælles formål og administration til de tre områder. Dette sker jf. fordelingsnøglen beskrevet i budgetbemærkningerne.

Bevillingsoversigt

Bevillingsoversigten indeholder 6 kolonner. De enkelte kolonner har følgende indhold:

1. Indeholder navne på de enkelte områder og bevillinger.
2. Udgift: Kolonnen udgifter indeholder de bruttoudgifter (løn og øvrige udgifter), der forventes afholdt inden for de enkelte områder. Bruttoudgifterne er forbundet med et træk på regionens likviditet.
3. Indtægt: Indeholder driftsindtægter, finansielle indtægter og indtægter fra renter m.v.
4. Nettoudgift: Bruttoudgifter (kolonne 2) fratrukket indtægter (kolonne 3).
5. Omkostninger: Indeholder de beregnede omkostninger til afskrivninger på materielle anlægsaktiver (bygninger og teknologi) samt hensættelser til feriepenge og tjenestemandspensioner. De beregnede omkostninger er ikke forbundet med et træk på regionens likviditet.
6. I alt: Summerer nettoudgifter (kolonne 4) og omkostninger (kolonne 5).

Budgetoversigter

8 Budgetoversigter

8.1 Bevillingsoversigt 2021 – drift

Sundhed hovedkonto 1

1.000 kr.		Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkostninger	I alt
BUDGET, SUNDHED I ALT		28.256.676	-1.960.515	26.296.161	1.727.636	28.023.797
DRIFT		27.508.362	-1.945.815	25.562.547	1.859.724	27.422.271
Sundhed						
N	* Regionshospitalet Horsens	1.118.601	-21.194	1.097.407	52.764	1.150.171
N	* Regionshospitalet Randers	1.182.715	-12.093	1.170.622	76.338	1.246.960
N	* Hospitalsenheden Vest	2.749.900	-118.409	2.631.491	580.012	3.211.503
N	* Hospitalsenhed Midt	2.757.165	-245.715	2.511.450	136.203	2.647.653
N	* Aarhus Universitetshospital	8.384.988	-1.134.022	7.250.966	861.110	8.112.076
N	* Præhospitalet	872.303	0	872.303	15.482	887.785
N	* Psykiatrien	2.085.838	-117.886	1.967.952	151.967	2.119.919
N	* Fællesudgifter og -indtægter	2.497.933	-257.186	2.240.747	-55.669	2.185.078
N	* Praksissektoren	3.825.731	0	3.825.731	641	3.826.372
N	* Tilskudsmedicin	1.534.884	0	1.534.884	0	1.534.884
N	* Servicefunktioner	498.304	-39.310	458.994	40.876	499.870
FÆLLES FORMÅL		748.314	-14.700	733.614	-132.088	601.526
*	Andel af Fælles formål og adm.					
	Fælles formål og adm. omk. Sundhed	694.014	0	694.014	-132.088	561.926
	Andel af renter	54.300	-14.700	39.600		39.600
FINANSIERING		0	-26.933.864	-26.933.864	0	-26.933.864
B	* Statsligt bloktilskud	0	-22.266.547	-22.266.547		-22.266.547
B	* Nærhedsfinansiering	0	-335.347	-335.347		-335.347
B	* Kompensationsordning vedr. ændring af kommunal medfinansiering (2012/2016)	0	-54.348	-54.348		-54.348
B	* Aktivitetsbidrag, kommuner	0	-4.353.990	-4.353.990		-4.353.990
B	* Omfordeling effektiviseringsgevinst	0	76.368	76.368		76.368

* = bevillingsområde

N = nettobevilling

B = bruttobevilling

Social og Specialundervisning hovedkonto 2

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkostninger	I alt
BUDGET, SOCIAL I ALT	1.137.708	-25.639	1.112.069	20.730	1.132.799
DRIFT	1.117.836	-25.639	1.092.197	24.600	1.116.797
N * Socialområdet					
N * Social og Specialundervisning	1.117.836	-25.639	1.092.197	24.600	1.116.797
FÆLLES FORMÅL	19.872	0	19.872	-3.870	16.002
* Andel af Fælles formål og adm.					
Fælles formål og adm. omk. Socialområdet	19.872	0	19.872	-3.870	16.002
FINANSIERING	0	-1.132.799	-1.132.799	0	-1.132.799
- * Indtægter via takster m.v.		-1.131.673	-1.131.673		-1.131.673
B * Statsligt bloktilskud	0	-1.126	-1.126		-1.126

* = bevillingsområde

N = nettobevilling

B = bruttobevilling

Regional Udvikling hovedkonto 3

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkostninger	I alt
BUDGET, REGIONAL UDVIKLING I ALT	645.034	-97.891	546.843	-3.693	543.150
DRIFT	628.202	-97.891	530.311	-680	529.631
N * Regionale udviklingsaktiviteter	61.251	0	61.251	0	61.251
N * Kollektiv Trafik	439.394	-96.718	342.676	-30	342.646
N * Miljø	49.210	0	49.210	114	49.324
N * Regional udvikling i øvrigt	2.845	0	2.845	0	2.845
N * Planlægning-, analyse- og udviklingsudgifter	75.502	-1.173	74.329	-764	73.565
FÆLLES FORMÅL	16.832	0	16.532	-3.013	13.519
* Andel af Fælles formål og adm.					
Fælles formål og adm. omk. Regional Udvikling	15.832	0	15.832	-3.013	12.819
Andel af renter	1.000	-300	700	0	700
FINANSIERING	0	-546.143	-546.143	0	-546.143
B * Statsligt bloktilskud		-395.515	-395.515		-395.515
B * Udviklingsbidrag		-150.628	-150.628		-150.628

* = bevillingsområde

N = nettobevilling

B = bruttobevilling

Fælles formål og administration hovedkonto 4

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkostninger	I alt
BUDGET, FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION I ALT	1.159.835	-430.225	729.610	-138.863	590.747
N * Politisk organisation	21.280	0	21.280	0	21.280
N * Stabe (Sekretariat og forvaltninger)	507.644	-7.027	500.617	68.850	569.467
N * Tjenestemandspensioner	630.911	-423.198	207.713	-207.713	0
FÆLLES FORMÅL	-729.610	0	-729.610	138.863	-590.747
Overførsel til hovedkonto 1	-694.014		-694.014	132.088	-561.926
Overførsel til hovedkonto 2	-19.764		-19.764	3.762	-16.002
Overførsel til hovedkonto 3	-15.832		-15.832	3.013	-12.819

* = bevillingsområde

N = nettobevilling

B = bruttobevilling

Renter hovedkonto 5

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	Nettoudgift	Omkostninger	I alt
BUDGET, RENTER I ALT	62.800	-15.000	47.800	0	47.800
Renter	62.800	-15.000	47.800		47.800
Refusion af købsmoms					0
FÆLLES FORMÅL	0	0	0	0	-47.800
Overførsel til hovedkonto 1					-39.600
Overførsel til hovedkonto 2					-7.500
Overførsel til hovedkonto 3					-700

8.2 Bevillingsoversigt 2021 – anlæg

Sundhed hovedkonto 1

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	I alt
BUDGET, SUNDHED I ALT	1.097.015	876.507	220.508
ANLÆG	383.478	92.677	290.801
SUNDHED			
Regionshospitalet Horsens	55.373		55.373
Regionshospitalet Randers	31.297		31.297
Hospitalsenheden Vest	0		0
Hospitalsenhed Midt	36.500		36.500
Aarhus Universitetshospital	10.700		10.700
Præhospitalet	0		0
Psykiatrien	8.031		8.031
Sundhed - fælles puljer mv.	241.577	92.677	148.900
PRIORITERINGSFORSLAG	498.162	33.440	464.722
Pulje til indtægter	0	33.440	-33.440
Pulje til anlægsprojekter	498.162		498.162
KVALITETSFONDSPROJEKTER 1)	215.375	750.390	-535.015
Det nye Universitetshospital, Aarhus	20.530	311.251	-290.721
Regionshospitalet Viborg, ombygning	37.508	146.485	-108.977
Det nye Regionshospital, Gødstrup	157.337	292.654	-135.317
FÆLLES FORMÅL	0	0	0
Andel af Fælles formål og adm.			
Fælles formål og adm. anlæg	0	0	0

Salg af hospitaler

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	I alt
Provenu ved salg af hospitaler 1)	0	166.916	166.916
Salg af RH Herning		130.535	130.535
Salg af RH Holstebro		36.381	36.381

1) Salg af RH Herning og RH Holstebro medvirker til at finansiere afdrag på lån vedr. kvalitetsfondsprojektet, DNV

Social og Specialundervisning hovedkonto 2

1.000 kr.	Udgift	Indtægt	I alt
BUDGET, SOCIAL I ALT	66.074	0	66.074
ANLÆG	66.074	0	66.074
Socialområdet			
Rammebevilling til driftsanskaffelser	4.000		4.000
Rammebevilling til bygningsrenoveringer og forbedringer	12.074		12.074
Rammebevilling til udvikling (sociale tilbud)	42.363		42.363
Igangværende projekter	7.637		7.637

Fælles Regional Udvikling hovedkonto 3

Der er ikke budgetteret med anlæg på Regional Udvikling i 2021.

Fælles formål og administration hovedkonto 4

Der er ikke budgetteret med anlæg på Fælles formål og administration i 2021.

8.3 Fordeling af kalkulatoriske omkostninger

1.000 kr.	Afskrivninger	Hensættelse tjenestemandspensioner	Feriepenge	Øvrige elementer (hensættelser og leasing)	Kalkulatoriske omkostninger i alt
Sundhed					
Hospitalsenheden Horsens	49.807	429	2.528	0	52.764
Regionshospitalet Randers	73.883	2.483	-28	0	76.338
Hospitalsenheden Vest	570.351	5.857	3.804	0	580.012
Hospitalsenhed Midt	127.599	5.962	2.642	0	136.203
Aarhus Universitetshospital	829.385	16.903	14.822	0	861.110
Præhospitalet	12.666	0	2.816	0	15.482
Psykiatri	136.288	2.980	12.699	0	151.967
Praksissektoren	745	0	-104	0	641
Fælles udgifter/indtægter	18.525	0	1.770	-75.964	-55.669
Servicefunktioner	38.054	777	2.045	0	40.876
Sundhed i alt	1.857.303	35.391	42.994	-75.964	1.859.724
Socialområdet					
Social og specialundervisning	23.707	893	0		24.600
Socialområdet i alt	23.707	893	0	0	24.600
Regional Udvikling					
Kollektiv Trafik	0	-30	0	0	-30
Miljø	114	0	0	0	114
Planlægning-, analyse- og udviklingsudgifter	0	0	-764	0	-764
Regional Udvikling i alt	114	-30	-764	0	-680
Fælles formål og administration					
Direktionen		0	-506	0	-506
Regionssekretariatet	7.497	306	-60	16.500	24.243
Koncern HR	0	263	532	0	795
Koncernøkonomi	32	0	-1.685	0	-1.653
It-fælles	20.894	226	2.502	0	23.622
Koncern Kommunikation	286	0	-159	0	127
Pulje til leasing til Fælles formål	43.257	0	0	-21.035	22.222
Tjenestemandspension -reduktion i forpligtigelse		-207.713			-207.713
Fælles formål og administration i alt	71.966	-206.918	624	-4.535	-138.863

8.4 Resultatopgørelser

Sundhed

Resultatopgørelse – udgiftsbaseret

Mio. kr.	I alt
A. Finansiering	
i) Statsligt bloktilskud	-22.266,5
ii) Nærhedsfinansiering	-335,3
iii) Kommunalt aktivitetsbidrag	-4.354,0
iv) Kompensationsordning vedr. ændring af kommunal medfinansiering (2012-2016)	-54,3
v) Omfordeling effektiviseringsgevinster	76,4
Indtægter i alt	-26.933,9
B. Nettodriftsudgifter	
i) Somatiske hospitaler	14.661,9
ii) Fællesudgifter og -indtægter	2.240,7
iii) Psykiatri	1.968,0
iv) Præhospitalet	872,3
v) Praksissektoren m.v.	3.825,7
vi) Tilskudsmedicin	1.534,9
vii) Servicefunktioner	459,0
viii) Andel af Fælles formål og administration	694,0
Driftsudgifter i alt	26.256,6
C. Anlægsudgifter	
i) Almindelig anlægsramme	789,0
ii) Brutto anlægsindtægter	-33,4
iii) Kvalitetsfondsprojekter, egenfinansiering	750,4
iv) Kvalitetsfondsprojekter, omfordeling af egenfinansiering	-750,4
Anlægsudgifter i alt	755,5
D. Drifts- og anlægsudgifter i alt	27.012,1
E. Finansielle poster	
i) Andel af nettorente	39,6
ii) Andel af afdrag på lån	264,2
iii) Udbetaling af indefrosne feriepenge	56,2
Finansielle poster i alt	360,0
F. Årets resultat (A+D+E)	438,2
G. Låneoptag	
i) Lån til refinansiering af afdrag	147,8
ii) Lån til almindelige anlæg	0,0
iii) Lån til kvalitetsfondsprojekter	0,0
Låneoptag i alt	147,8
Henlæggelse til/træk på kasse (F-G)	290,4

Socialområdet

Resultatopgørelse – omkostningsbaseret

Mio. kr.	I alt
A. Finansiering	
i) Takstindtægter fra kommunerne	-1.131,7
ii) Bloktilskud vedr. administrative opgaver	-1,1
Indtægter i alt	-1.132,8
B. Driftsomkostninger	
i) Drift af specialområder	1.116,8
iv) Andel af Fælles formål og administration, finansielle poster mv.	16,0
Driftsomkostninger i alt	1.132,8
Resultat	0,0

Regional Udvikling

Resultatopgørelse – udgiftsbaseret

Mio. kr.	I alt
A. Finansiering	
i) Bloktilskud fra staten	-395,5
ii) Kommunale udviklingsbidrag	-150,6
Indtægter i alt	-546,1
B. Driftsudgifter	
i) Driftsudgifter	530,3
ii) Andel af Fælles formål og administration	15,8
Driftsudgifter i alt	546,1
C. Anlægsudgifter	
i) Almindelig anlægsramme	0,0
Anlægsudgifter i alt	0,0
D. Drifts- og anlægsudgifter i alt	546,1
E. Finansielle poster	
i) Andel af nettorente	0,7
ii) Andel af afdrag på lån	9,7
Finansielle poster i alt	10,4
F. Årets resultat (A+D+E)	10,4

8.5 Pengestrømsopgørelse

Mio. kr.	Sundhed	Social	Regional Udvikling	Regionen i alt
Driftsresultat	-1.089,9	0,0	3,0	-1.086,9
Likviditetsvirkning af driftsresultatet				
+ afskrivninger	1.857,3	23,7	0,1	1.881,1
+/- regulering af pensionsforpligtelser	35,4	0,9	0,0	36,3
+/- regulering af feriepenge	43,0	0,0	-0,8	42,2
+/- øvrige elementer	-76,0	0,0	0,0	-76,0
+/- overførte omkostninger fra fælles	-132,1	-3,8	-3,0	-138,9
Likviditetsvirkninger af driftsresultat, i alt	1.727,6	20,8	-3,7	1.744,8
Likviditetsvirkning af investering				
- køb af anlægsaktiver				0,0
+ salg af anlægsaktiver ¹⁾	166,9			166,9
- igangværende arbejder	-220,5	-66,1		-286,6
Likviditetsvirkning af investering, i alt	-53,6	-66,1	0,0	-119,7
Likviditetsvirkning af drift og investering	584,1	-45,2	-0,7	538,2
Likviditetsreguleringer til fælles og finansieringsposter:				
+ optagelse af eksterne lån	147,8			147,8
- afdrag på lån	-264,2	-21,8	-9,7	-295,6
- udbetaling af indefrosne feriepenge	-56,2			-56,2
- afdrag på lån ifm. kvalitetsfondsprojekter	-701,9			-701,9
Øvrige likviditetsforskydninger i alt	-874,5	-21,8	-9,7	-906,0
Årets samlede likviditetsvirkning	-290,4	-67,0	-10,4	-367,8
+/- periodeforskydning				0,0
Likviditet primo budgetåret				1.100,5
Likviditet ultimo budgetåret				732,7

8.6 Budgetposter 2021 for de 3 kvalitetsfundsprojekter

Mio. kr. 2021-p/	Det nye univ.hosp.	Om- og tilb. Viborg	Det nye hosp.vest	Hospital/ generel	Udgifter I alt	Omkost- ninger
Finansiering						
1.90 Bloktilskud				0,000	0,000	
Drift						
1.80.60 Andel af renter				0,000	0,000	
Anlæg						
1.10 Anlægsudgifter i alt	20,530	37,508	157,337		215,375	-215,375
1.10 Anlægsindtægter i alt	-311,251	-146,485	-292,654		-750,390	750,390
1.10 Salgsindtægter, nettoprovenu				-166,916	-166,916	166,916
Renter						
5.32.27 Renter - deponering						
Renteindtægter	0,000	0,000	0,000		0,000	
5.55.78 Renter - gæld kvalitetsfundsprojekter						
Renteudgifter				0,000	0,000	
5.90.99 Renter - overførsel				0,000	0,000	
Balance poster						
6.10.05 Indskud i pengeinstitut						
Likvide aktiver	0,000	0,000	-166,916	166,916	0,000	
6.32.27 Deponerede beløb						
Tilskud	0,000	0,000	0,000		0,000	
Lån	0,000	0,000	0,000		0,000	
Egenfinansiering	311,251	146,485	292,654	166,916	917,306	
Frigivelse	-311,251	-146,485	-459,570		-917,306	
Renteindtægter	0,000	0,000	0,000		0,000	
Deponeringskonti i alt	0,000	0,000	-166,916	166,916	0,000	0,000
6.51.53 Periodeafgrænsning - kvalitetsfunds midler						
Tilskud	0,000	0,000	0,000		0,000	
Frigivelse	0,000	0,000	0,000		0,000	
Periodeafgrænsning i alt	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
6.55.78 Gæld kvalitetsfundsprojekter						
Låneoptag	0,000	0,000	0,000		0,000	
Afdrag	290,721	108,977	302,233		701,931	
Gæld i alt	290,721	108,977	302,233	0,000	701,931	0,000
6.58.81 Bygninger						-166,916
6.58.84 Materielle anlægsaktiver under opførelse						215,375
6.75.94 Modpost for donationer						-750,390
Total	0,000	0,000	-166,916	166,916	0,000	0,000

Investeringsoversigter

9 Investeringsoversigt 2020-2024

Investeringsoversigten omfatter alle igangværende anlægsarbejder og arbejder, der forventes igangsat i perioden 2020-2024.

Rådighedsbeløbene for 2020 og de følgende år er i indeks 105,4.

Investeringsoversigten er opdelt efter Region Midtjyllands sektorområder (konto 1-3) og det fællesadministrative område (konto 4).

Pris- og lønreguleringen af anlægsprojekter, er som et generelt princip, knyttet til udviklingen i byggeomkostningsindekset for boliger, 2. kvartal.

2 gange om året fremskrives anlægsprojekter over 10 mio. kr. i henhold til udviklingen i byggeomkostningsindekset:

- I april fremskrives i henhold til Danmarks Statistiks offentliggørelse i marts (4. kvartal).
- I november fremskrives i henhold til Danmarks Statistiks offentliggørelse i september (2. kvartal). Årets indeks for anlægsprojekter svarer til byggeomkostningsindekset for 2. kvartal, da den udgør årets sidste fremskrivning.

Anlægsprojekter under 10 mio. kr., bevillinger til medicoteknisk udstyr, it-anskaffelser og øvrige anskaffelser er undtaget for regulering.

For kvalitetsfondsprojekter sker der hvert år i juni en fremskrivning af tilsagnsrammen og medicotekniske- og it-bevillinger i henhold til udviklingen i anlægs-pl. For øvrige kvalitetsfondsprojekter over 10 mio. kr. fremskrives i henhold til udviklingen i byggeomkostningsindekset.

Fremskrivningerne foretages administrativt med efterfølgende orientering til regionsrådet i førstkommande økonomiopfølgning med bevillingsændringer. Fremskrivningerne finansieres af følgende puljer:

- Sundhedsområdet: Puljen til anlægsprojekter
- Socialområdet: Rammebevillingen til udvikling
- Kvalitetsfondsprojektet DNU: Puljen til DNU
- Kvalitetsfondsprojektet Viborg: Puljen til Viborg
- Kvalitetsfondsprojektet Gødstrup: Puljen til Gødstrup

Læsevejledning til investeringsoversigten

Læsevejledningen beskriver principperne for indholdet i de enkelte kolonner i den efterfølgende investeringsoversigt.

Bevilling i alt	Den samlede bevilling til et anlægsarbejde, inkl. projekteringsbevilling og eventuelle ændringer af bevillingen.
Begyndelsesår	Det år, hvor regionsrådet har meddelt den første bevilling.
Slutår	Det år, hvor arbejdet forventes afsluttet (ibrugtaget).
Afholdt ultimo	Regnskabsmæssig saldo for hvert anlægsarbejde ved udgangen af det senest afsluttede regnskab.
Rådighedsbeløb	<p>Rådighedsbeløbene angiver den øverste grænse for udgifter, der i et regnskabsår kan anvendes til et anlægsarbejde.</p> <p>Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har godkendt iværksættelsen af et anlægsarbejde og meddelt en bevilling til arbejdet. Der kan med regionsrådets vedtagelse, af budgettet, alene disponeres over rådighedsbeløbene i det løbende budgetår og budgetforslagsårene.</p> <p>Da rådighedsbeløbene dækker 5 budgetår er de opført i flere prisniveauer efter følgende regler:</p>

Ikke-fastprisarbejder:

Rådighedsbeløb i **2020** er opført i prisniveauet for investeringsoversigten 2020.

Rådighedsbeløb i **2021 og følgende år** er opført i prisniveauet for investeringsoversigten 2021.

Fastprisarbejder:

Rådighedsbeløb er opført med beløb i henhold til kontrakt for anlægsarbejdet.

Senere

Omfatter de udgifter, der ved regionsrådets prioritering er godkendt efter 2024.

Ajourført overslag

Er summen af regnskabsførte udgifter og rådighedsbeløb.
Anlægsbevillingen må aldrig blive større end de ajourførte overslag.

Investeringsoversigt 2020 - 2024

Beløb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt	Beg. år	Slut år	Afholdt ultimo 2019	Rådighedsbeløb forventet afholdt i				Ajourført overslag	
					2020 105,4	2021	2022	2023		2024 Senere
Sundhed										
01.10.01. Hospitaler										
Hospitalsenheden Horsens										
	162.983	2018		15.855	25.656	36.624	49.500	23.521	11.827	162.983
RH Horsens. Renovering af højhus	36.038	2018		3.046	27.954	5.038				36.038
RH Horsens. Renovering af Bygning 6	1.800	2018		144	1.156	500				1.800
RH Horsens. Afsluttende arbejder	3.455	2020		0	2.455	1.000				3.455
RH Horsens. Udbedingsprojekter, Horsens	6.229	2020		0	0	3.114	3.115			6.229
RH Horsens. Renovering af kloakker, etape 2	11.005	2016		0	6.360	0	3.000	1.645		11.005
RH Horsens. Justeringsreserve Generalplan	5.460	2016		3.678	449	334	334	334		5.460
RH Horsens. Wayfinding	47.890	2016		19.883	19.244	8.763			331	47.890
Hospitalsenheden Horsens i alt	274.860			42.606	83.274	55.373	55.949	25.500	12.158	274.860
Regionhospitalet Randers										
RH Randers. Renovering af Bygning 2, altaner og vinduer	12.746	2019		230	5.891	6.625				12.746
RH Randers. Bygningssyn 2016, Randers	5.870	2020		0	3.870	2.000				5.870
RH Randers. Udbedingsprojekter, Randers	3.150	2020		0	1.900	1.250				3.150
RH Randers. Ny Sterilcentral	72.544	2016		7.309	43.813	21.422				72.544
Regionhospitalet Randers i alt	94.310			7.539	55.474	31.297	0	0	0	94.310
Hospitalsenheden Vest										
Salg af RH Herning	6.209	2018		3.326	2.883					6.209
Salg af RH Herning	-136.000	2018			-5.465	-130.535				-136.000
Salg af RH Herning (Netto)	-129.791			3.326	-2.582	-130.535	0	0	0	-129.791
Salg af RH Holstebro	11.102	2018		9.295	1.807					11.102
Salg af RH Holstebro	-45.050	2018		-2.000	-6.669	-36.381				-45.050
Salg af RH Holstebro (Netto)	-33.948			7.295	-4.862	-36.381	0	0	0	-33.948
Hospitalsenheden Vest i alt (ex. salg af hospitaler)	0			0	0	0	0	0	0	0
Provenu ved salg af RH Herning	-129.791			3.326	-2.582	-130.535	0	0	0	-129.791
Provenu ved salg af RH Holstebro	-33.948			7.295	-4.862	-36.381	0	0	0	-33.948
Hospitalsenheden Vest i alt (incl. salg af hospitaler)	-163.739			10.621	-7.444	-166.916	0	0	0	-163.739

Investeringsoversigt 2020 - 2024

Beløb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt	Beg. år	Slut år	Afholdt ultimo 2019	Rådighedsbeløb forventet afholdt i				Ajourført overslag	
					2020 105,4	2021	2022	2023		2024
Hospitalsenhed Midt										
HE Midt: Bygningssyn 2016, Silkeborg	13.633	2018		276	7.657	5.700				13.633
HE Midt: Udbedringsprojekter, Skive	11.000	2020			6.000	5.000				11.000
RH Viborg: Ny MR-scanner	17.800	2020				17.800				17.800
HEM: Hybridstue	8.000	2020				8.000				8.000
Hospitalsenhed Midt i alt	50.433			276	13.657	36.500	0	0	0	50.433
Aarhus Universitetshospital										
AUH: Kloakrenovering, Skejby	10.500	2020			7.000	3.500				10.500
AUH: Robustgørelse af diagnostisk analysekapacitet	35.300	2020			20.900	7.200	7.200			35.300
Aarhus Universitetshospital i alt	45.800			0	27.900	10.700	7.200	0	0	45.800
Præhospitalet										
Præhospitalet i alt	0			0	0	0	0	0	0	0
Psykiatri										
Regionspsykiatrien. Nyt ambulatorium i Randers	23.635	2017		1.005	14.599	8.031				23.635
Psykiatri i alt	23.635			1.005	14.599	8.031	0	0	0	23.635
Hospitaler i alt ex. provenu ved hospitalsalg	489.038			51.426	194.904	141.901	63.149	25.500	12.158	489.038
Provenu ved salg af hospitaler, i alt	-163.739			10.621	-7.444	-166.916	0	0	0	-163.739

Investeringsoversigt 2020 - 2024

Beløb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt	Beg. år	Slut år	Afholdt ultimo 2019	Rådighedsbeløb forventet afholdt i				Ajourført overslag
					2020 105,4	2021	2022	2023	
Sundhed - fælles puljer mv.	29.553	2019			35.000	35.000	35.000	0	105.000
Rammebevilling til driftsans kaffelser	29.553				35.000	35.000	35.000	0	105.000
Fælles reserver i alt									
Medicoanskaffelser 2019, AUH, Pulje 1	38.110	2020			9.759				38.110
Medicoanskaffelser 2019, VEST, Pulje 1	3.171	2020			812				3.171
Medicoanskaffelser 2019, MIDT, Pulje 1	7.156	2020			1.833				7.156
Medicoanskaffelser 2019, Randers, Pulje 1	1.459	2020			374				1.459
Medicoanskaffelser 2019, Horsens, Pulje 1	2.357	2020			604				2.357
Medicoanskaffelser 2019, Fælles ISM, Pulje 1	2.976	2020			804				2.976
Medicoanskaffelser 2019, AUH, Pulje 2	10.524	2020			2.695				10.524
Medicoanskaffelser 2019, VEST, Pulje 2	3.760	2020			963				3.760
Medicoanskaffelser 2019, MIDT, Pulje 2	1.768	2020			453				1.768
Medicoanskaffelser 2019, Randers, Pulje 2	3.283	2020			841				3.283
Medicoanskaffelser 2019, Fælles ISM, Pulje 2	3.168	2020			862				3.168
Medicoanskaffelser 2020, AUH, Pulje 1	60.480	2020			19.052	11.780			60.480
Medicoanskaffelser 2020, VEST, Pulje 1	59.539	2020			18.755	11.598			59.539
Medicoanskaffelser 2020, MIDT, Pulje 1	18.435	2020			5.807	3.591			18.435
Medicoanskaffelser 2020, Randers, Pulje 1	7.431	2020			2.341	1.447			7.431
Medicoanskaffelser 2020, Horsens, Pulje 1	7.431	2020			2.341	1.447			7.431
Medicoanskaffelser 2020, Præhospitalet, Pulje 1	564	2020			438	126			564
Medicoanskaffelser 2020, Fælles ISM, Pulje 1	29.920	2020			9.166	14.817	5.937		29.920
Mediorteknik	261.532				115.632	110.100	35.800	0	261.532
Forum Byggeri	305.969	2016		78.746	152.832	59.811	14.580		305.969
Donationer til Forum projekt (Indtægter)	-393.864	2017		-63.300	-200.444	-89.677	-40.443		-393.864
Forum, NovoNordisk Fondens Puljer	86.995	2019			29.166	29.166	28.663		86.995
Forum Kunst	3.700	2019			35	2.965	700		3.700
DNU projektfdeling (AUH)	2.800			15.481	-15.481	0	2.800	0	2.800
It-reinvesteringer 2020-2021	66.699	2018			62.899	3.800			66.699
Fælles, it-sundhedsprojekter	66.699				62.899	3.800	0	0	66.699
SPARK Udgifter	42.500	2019		6.606	32.894	3.000			42.500
SPARK Indtægter	-42.500			-18.782	-20.718	-3.000			-42.500
SPARK (Netto)	0			-12.176	12.176	0	0	0	0
Øvrige projekter - Fælles	0			-12.176	12.176	0	0	0	0
Sundhed fælles - puljer mv. i alt (Netto)	360.584			3.305	175.226	148.900	73.600	35.000	436.031

Investeringsoversigt 2020 - 2024

Beløb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt	Beg. år	Slut år	Afholdt ultimo 2019	Rådighedsbeløb forventet afholdt i				Ajourført overslag	
					2020 105,4	2021 Beløb anført i 2021-2024 og senere = indeks 105,4	2022	2023		2024 Senere
Prioriteringsforslag										
Pulje til indtægter					-35.644	-33.440				-69.084
Pulje til anlægsprojekter					-266.679	498.162	642.398	716.468	742.934	2.333.283
Prioriteringsforslag i alt (Netto)	0			0	-302.323	464.722	642.398	716.468	742.934	0
Fælles Regionale Funktioner										
Rammebevilling til regionernes akutlægehelikopter. Udgifter	3.788	2019			6.288	-2.500				3.788
Rammebevilling til regionernes akutlægehelikopter. Indtægter	-2.987	2019		-20.324	15.374	1.963				-2.987
Rammebevilling til regionernes akutlægehelikopter (Netto)	801			-20.324	21.662	-537	0	0	0	801
Akutlægehelikopteren, Jammerbugt. Udgifter	22.281	2019		190	19.591	2.500				22.281
Akutlægehelikopteren, Jammerbugt. Indtægter	-17.494	2019		-157	-15.374	-1.963				-17.494
Akutlægehelikopteren, Jammerbugt (Netto)	4.787			33	4.217	537	0	0	0	4.787
Fælles Regionale Funktioner (Netto)	5.588			-20.291	25.879	0	0	0	0	5.588
Det nye Universitetshospital, Aarhus										
DNU, Forum	93.006	2015		14.224	27.949	24.845	25.988			93.006
Pulje DNU					2.126	-4.315	712			-1.477
Kvalitetsfondsindektager, DNU	-4.544.966			-4.130.605	-103.110	-311.251				-4.544.966
Det nye Universitetshospital (Netto)	-4.451.960			-4.116.381	-73.035	-290.721	26.700	0	0	-4.453.437
Kvalitetsfondsprojekter										
Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygning										
Etablering af projektorganisation	61.855	2009		52.987	5.168	3.700				61.855
Delprojekt 3, Ombygninger RHV	66.695	2017		5.402	35.493	25.800				66.695
Pulje til om- og tilbygning Viborg					31.768	8.008				39.776
Kvalitetsfondsindektager	-920.577			-750.840	-23.252	-146.485				-920.577
Regionshospitalet Viborg, om- og tilbygn. (Netto)	-792.027			-692.451	49.177	-108.977	0	0	0	-752.251

Investeringsoversigt 2020 - 2024

Beløb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt	Beg. år	Slut år	Afholdt ultimo 2019	Rådighedsbeløb forventet afholdt i				Ajourført overslag
					2020 105,4	2021	2022	2023	
Kvalitetsfondsprojekter									
Det nye Regionshospital, Gødstrup									
Projektorganisation, DNV - Gødstrup	538.725	2010		508.042	25.938	4.745			538.725
Delprojekt 1B, Fælles faciliteter for skurby	120.827	2014		107.103	8.620	5.104			120.827
IT apparatur og løst inventar	194.714	2014		70.016	62.098	62.600			194.714
Delprojekt 11. Specialinstallationer og udstyr	184.638	2015		150.391	33.535	712			184.638
Medicoteknisk udstyr, DNV	122.111	2015		6.097	62.614	53.400			122.111
Delprojekt 8-10. Apterling	297.491	2016		234.327	55.686	7.478			297.491
Delprojekt 8-10. Installationer	412.501	2016		317.358	90.158	4.985			412.501
IT, DNV	231.985	2016		120.749	101.036	10.200			231.985
Puljen til uforudsete udgifter	40.581	2019		17.080	17.080	23.501			40.581
Pulje DNV - Gødstrup				187.501		-15.388			172.113
Kvalitetsfondsindtægter	-2.609.498			-1.722.687	-594.157	-292.654			-2.609.498
Det nye Regionshospital, Gødstrup (Netto)	-465.925			-208.604	50.109	-135.317	0	0	-293.812
Hospitaler i alt	489.038			51.426	194.904	141.901	63.149	25.500	12.158
Provenu ved salg af hospitaler	-163.739			10.621	-7.444	-166.916	0	0	0
Fælles puljer mv. og prioriteringsforslag i alt	366.172			-16.986	-101.218	613.622	715.998	751.468	742.934
Kvalitetsfondsprojekter i alt	-5.709.912			-5.017.436	26.251	-535.015	26.700	0	0
SUNDHED HOVEDKONTO 1 I ALT ex. salg af hospitaler	-4.854.702			-4.982.996	119.937	220.508	805.847	776.968	755.092
									0

Investeringsoversigt 2020 - 2024

Beløb i 1.000 kr. (Byggeomkostningsindeks)	Bevilling i alt	Beg. år	Slut år	Afholdt ultimo 2019	Rådighedsbeløb forventet afholdt i				Ajourført overslag	
					2020 105,4	2021 Beløb anført i 2021-2024 og senere = indeks 105,4	2022	2023		2024 Senere
SOCIALE TILBUD OG SPECIALUNDERVISNING Socialområdet 02.10.01. Sociale tilbud, specialundervisning										
Fælleskonti										
Rammebevilling til driftsanskaffelser	18.388	2019			2.388	4.000	4.000	4.000	4.000	18.388
Multihal til Grenen-Glesborg	11.321	2019		85	9.633	1.603				11.321
Rammebevilling til bygningsrenoveringer og forbedringer	22.784				10.710	12.074	12.074	12.074	12.074	59.006
Rammebevilling til udvikling (sociale tilbud)	94.341				51.978	42.363	50.000	50.000	50.000	244.341
Tagdækkervej, opførelse af ny rehabiliteringsenhed	34.642	2017		2.785	25.823	6.034				34.642
HOVEDKONTO 2 I ALT	181.476			2.870	100.532	66.074	66.074	66.074	66.074	367.698
REGIONAL UDVIKLING										
HOVEDKONTO 3 I ALT	0			0	0	0	0	0	0	0
FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION										
HOVEDKONTO 4 I ALT	0			0	0	0	0	0	0	0
Total Netto, ekskl. salg af hospitaler	-4.673.226			-4.980.126	220.469	286.582	871.921	843.042	821.166	-1.936.946
Provenu ved salg af hospitaler	-163.739			10.621	-7.444	-166.916	0	0	0	-163.739
Total incl. provenu ved salg af hospitaler	-4.836.965			-4.969.505	213.025	119.666	871.921	843.042	821.166	-2.100.685

Personaleoversigter

10 Personaleoversigt 2021-2024

10.1 Sammenfatning

Dette afsnit gennemgår den samlede personaleoversigt for Region Midtjylland i Budget 2021. Personaleoversigten viser det vejledende beregnede personaleforbrug i Region Midtjylland for perioden 2021-2024 fordelt på hovedområder og bevillingsniveau.

I Region Midtjylland baserer bevillings- og budgetstyringen sig på princippet om totalrammestyring og ikke på normeringsstyring. Der gives herved bevillingshaveren frihed til at disponere den afgivne bevilling under hensyntagen til, at de materielle budgetforudsætninger er opfyldte. Bevillingshaveren har således bl.a. frihed og pligt til at omplacere midler mellem budgettet for løn og budgettet for andre udgifter (inden for den afgivne bevilling), hvis dette vurderes at kunne medføre et bedre serviceniveau, bedre målopfyldelse eller bedre budgetoverholdelse. Personaleoversigten oplyser derfor alene om de forudsætninger for personaleforbruget, som er lagt til grund for Budget 2021. Der er herudover desuden anført overslag over det forventede personaleforbrug 2022-2024.

Der er for større enheder anvendt en fælles model for beregning af det vejledende personaleforbrug i Budget 2021. Det sker for at få en ensartet beregningsmetode for det vejledende personaleforbrug.

10.2 Samlet vejledende beregnet personaleforbrug

Det samlede vejledende beregnede personaleforbrug i Region Midtjylland i 2021 er 27.659 helårsstillinger.

Det samlede vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2021 og overslagsårene 2022-2024 fordelt på hovedkonto

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2020	2021	2022	2023	2024
Hovedkonto 1: Sundhed	24.945	25.202	25.202	25.202	25.202
Hovedkonto 2: Social og specialundervisning	1.850	1.843	1.843	1.843	1.843
Hovedkonto 3: Regional Udvikling	102	117	116	116	116
Hovedkonto 4: Fælles formål og administration	510	497	497	497	497
Samlet personaleforbrug	27.407	27.659	27.658	27.658	27.658

Det forventede personaleforbrug i 2021 på sundhedsområdet på 25.202 helårsstillinger udgør i alt 91,1 % af det samlede forventede personaleforbrug. Socialområdets forventede personaleforbrug er opgjort til 1.843 helårsstillinger, mens Regional Udvikling har et forventet personaleforbrug på i alt 117 helårsstillinger. Det samlede forventede personaleforbrug på Fælles formål og administration forventes på i alt 497 helårsstillinger og udgør 1,8 % af det samlede forventede personaleforbrug i Region Midtjylland i 2021.

Det vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2021 på hovedkontoniveau, opdelt på bevillingsniveau, vises i efterfølgende tabeller.

Det vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2021 og overslagsårene 2022-2024 på hovedkonto 1 Sundhed

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2020	2021	2022	2023	2024
Hospitaller m.v.					
Regionshospitalet Horsens	1.576	1.596	1.596	1.596	1.596
Regionshospitalet Randers	1.608	1.655	1.655	1.655	1.655
Hospitalsenheden Vest	3.752	3.667	3.667	3.667	3.667
Hospitalsenhed Midt	3.930	3.975	3.975	3.975	3.975
Aarhus Universitetshospital	9.443	9.480	9.480	9.480	9.480
Præhospitalet	177	389	389	389	389
Psykiatri	3.075	3.075	3.075	3.075	3.075
Praksissektoren	6	6	6	6	6
Fællesudgifter og -indtægter	672	658	658	658	658
Servicefunktioner	706	701	701	701	701
Hovedkonto 1 i alt	24.945	25.202	25.202	25.202	25.202

Stigningen på Præhospitalet skyldes primært etablering af kommende/yderligere regionale beredskaber.

Det vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2021 og overslagsårene 2022-2024 på hovedkonto 2 Social og Specialundervisning

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2020	2021	2022	2023	2024
Social og Specialundervisning					
Social og Specialundervisning	1.850	1.843	1.843	1.843	1.843
Hovedkonto 2 i alt	1.850	1.843	1.843	1.843	1.843

Det vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2021 og overslagsårene 2022-2024 på hovedkonto 3 Regional Udvikling

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2020	2021	2022	2023	2024
Udviklingsopgaver	38,0	48,5	47,5	47,5	47,5
Regional Udviklingsstrategi	30,0	34,5	34,5	34,5	34,5
Uddannelse	3,0	6,5	6,5	6,5	6,5
Kultur	5,0	7,5	6,5	6,5	6,5
Borgernære driftsopgaver	49,5	54,0	54,0	54,0	54,0
Kollektiv trafik	5,5	6,0	6,0	6,0	6,0
Miljø	44,0	48,0	48,0	48,0	48,0
Tværgående udgifter	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5
Centraladministration af Regional Udvikling	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter i alt	102	117	116	116	116

Der forventes 10 årsværk som eksternt finansierede stillinger.

Det vejledende beregnede personaleforbrug i Budget 2021 og overslagsårene 2022-2024 på hovedkonto 4 Fælles formål og administration

Gennemsnitlige helårsstillinger	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2020	2021	2022	2023	2024
Administration					
Direktion	3	3	3	3	3
Fællesstabene i alt	507	494	494	494	494
Regionssekretariatet	98	85	85	85	85
Koncern HR	77	77	77	77	77
Koncernøkonomi	48	48	48	48	48
IT-Fælles	261	261	261	261	261
Koncern Kommunikation	23	23	23	23	23
Hovedkonto 4 i alt	510	497	497	497	497

Flerårsoversigter

11 Flerårsoversigter

11.1 Indledning

Dette afsnit beskriver budgetoverslaget for Region Midtjylland i perioden 2022-2024. Ifølge Budget- og regnskabs-systemet for regioner skal budgettet for det kommende budgetår også indeholde skøn over udviklingen i en kommende treårig periode. Det primære formål med budgetoverslaget er at sikre, at der sker en vurdering af de langsigtede virkninger, som beslutningerne i årsbudgettet er udtryk for.

Budgetoverslagene udarbejdes for hovedkonto 1-3 og er i løbende priser. Budgetoverslaget for sundhedsområdet og Regional Udvikling er udgiftsbaseret og budgetoverslaget for Social og Specialundervisning er omkostnings-baseret.

11.2 Sundhedsområdet

Udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetoverslaget for sundhedsområdet er det, i økonomiaftalen for 2021, aftalte niveau for pris- og lønstigning. Herudover er der taget udgangspunkt i flerårsoversigten fra 1. behandlingen af budget 2021. Oversigten er udgiftsbaseret.

Oversigt over budget 2021 og budgetoverslagsårene 2022-2024 for sundhedsområdet

Mio. kr.	B2021	B02022	B02023	B02024
Løbende priser - udgiftsbaseret				
A. Finansielle indtægter				
Finansielle indtægter	-26.933,9	-26.933,9	-26.933,9	-26.933,9
Pris- og lønfremskrivning (1,2 pct. årligt)		-323,2	-650,3	-981,3
Realvækst i finansielle indtægter (0,75 pct. årligt)		-160,0	-320,0	-480,0
Omfordeling af effektiviseringsgevinster		15,4	30,8	46,2
Finansielle indtægter (løbende priser)	-26.933,9	-27.401,7	-27.873,4	-28.349,0
B. Lån				
Lån	-147,8	-142,4	-139,3	-136,9
Lån i alt	-147,8	-142,4	-139,3	-136,9
C. Finansiering i alt	-27.081,7	-27.544,1	-28.012,7	-28.485,9
D. Nettodriftsudgifter				
Somatiske hospitaler	14.661,9	14.494,6	14.479,4	14.480,8
Fælles udgifter og indtægter	2.240,7	2.208,8	2.258,4	2.404,6
Servicefunktioner	459,0	475,2	474,6	473,7
Psykiatrien i Region Midtjylland	1.968,0	1.961,4	1.985,6	1.985,8
Præhospitalet	872,3	871,6	868,0	868,0
Praksissektor	3.825,7	3.850,1	3.865,2	3.884,8
Tilskudsmedicin	1.534,9	1.556,5	1.581,5	1.606,5
Andel af Fælles formål og administration	694,0	702,0	700,8	694,9
Ramme til overførsler fra tidligere år	0,0	193,0	215,7	221,0
Nettodriftsudgifter i alt	26.256,6	26.313,3	26.429,3	26.620,2
E. Anlæg				
Investeringsplan	755,5	755,5	755,5	755,5
Investeringsramme i alt	755,5	755,5	755,5	755,5
F. Drifts- og anlæg (løbende priser)				
Drift og anlæg i alt (faste priser)	27.012,1	27.068,8	27.184,8	27.375,7
Pris- og lønfremskrivning af drift og anlæg (1,2 pct. årligt)		324,8	654,9	991,3
Drift og anlæg i alt (løbende priser)	27.012,1	27.393,6	27.839,7	28.367,0
G. Finansielle poster				
Nettoren teudgifter	39,6	37,8	36,3	33,6
Afdrag	264,2	252,9	246,4	241,3
Udbetaling af indefrosne feriepenge	56,2	13,4	30,4	33,5
Finansielle poster i alt	360,0	304,1	313,1	308,4
H. Udgifter i alt (F+G)	27.372,1	27.697,7	28.152,8	28.675,4
I. Resultat (C-H)	290,4	153,6	140,1	189,6

Finansielle indtægter

Udgangspunktet for budgetoverslagene for 2022-2024 er budget 2021, hvor der i overslagsårene er indregnet en realvækst på 0,75 %. Derudover er der indregnet en årlig reduktion som følge af aftale om fordeling af effektiviseringsgevinster fra kvalitetsfundsbyggerier.

Lån

Der er forudsat lån til refinansiering af afdrag på mellem 136,9 mio. kr. og 142,4 mio. kr. årligt i perioden 2022 til 2024. Der henvises til afsnit 6.2 Langfristet gæld og afdrag for detaljer omkring lån i overslagsår.

Nettodriftsudgifter

Der er taget udgangspunkt i budget 2021, og der er ændringer i bevillingerne i overslagsårene som følge af beslutninger i regionsrådet med økonomisk effekt i overslagsårene. Herudover er de politiske prioriteringer fra flerårsoversigten i forbindelse med 1. behandlingen af budget 2021 indregnet.

De politiske prioriteringer vedrører bl.a. hospitalsmedicin, tilskudsmedicin, nye behandlinger, privathospitaler, praksissektoren og lægelige uddannelser.

Anlæg

Der er forudsat årlige anlægsudgifter på 755,5 mio. kr. i perioden 2021 til 2024.

Drifts- og anlægsudgifter (løbende priser)

Der forudsættes en pris- og lønfremskrivning på 1,2 %.

Finansielle poster og resultat

Fra budget 2021 er indregnet en ny forpligtelse vedrørende indefrosne feriepenge, der er en følge af den nye ferielov, som blev implementeret 2019-2020. Denne forpligtelse er optaget som langfristet gæld i regionens regnskab, og den falder i takt med, at regionens medarbejdere går på pension.

Der forudsættes et likviditetstræk på mellem 140,1 mio. kr. og 189,6 mio. kr. i perioden 2022 til 2024. Likviditetstrækket kommer af, at regionen ikke får tilstrækkelig finansiering til at dække udgifter til renter og afdrag.

Der henvises til afsnit 6.2 Langfristet gæld og afdrag for detaljer omkring finansielle poster i overslagsår.

11.3 Social og Specialundervisning

Udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetoverslagsårene for Social og Specialundervisning er det, i rammeaftalen for 2021, forventede niveau tillagt en årlig pris- og lønfremskrivning på 1,5 %. Oversigten er omkostningsbaseret.

Oversigt over budget 2021 og budgetoverslagsårene 2022-2024 for Social og Specialundervisning

Mio. kr. Løbende priser	Budget	Budgetoverslagsår		
	2021	2022	2023	2024
A. Finansielle indtægter				
Finansielle indtægter	1,1	1,1	1,1	1,1
Taksindtægter fra kommunerne	1.132,8	1.132,8	1.132,8	1.132,8
Pris- og lønfremskrivning		17,1	34,4	52,2
Finansielle indtægter (løbende priser)	1.133,9	1.151,0	1.168,3	1.186,1
B. Nettodriftsomkostninger				
Driftsomkostninger	1.117,9	1.117,9	1.117,9	1.117,9
Andel af fælles formål og administration	16,0	16,0	16,0	16,0
Nettodriftsomkostninger i alt	1.133,9	1.133,9	1.133,9	1.133,9
C. Pris- og lønjustering				
Nettodriftsomkostninger	1.133,9	1.133,9	1.133,9	1.133,9
Pris- og lønfremskrivning - drift		17,0	34,3	52,1
Nettodriftsomkostninger (løbende priser)	1.133,9	1.150,9	1.168,2	1.186,0
D. Finansielle poster				
Afdrag	21,8	21,8	21,8	21,8
Finansielle poster i alt	21,8	21,8	21,8	21,8
E. Omkostninger i alt (C+D)	1.155,7	1.172,7	1.190,0	1.207,8
Resultat (A-E)	-21,8	-21,7	-21,7	-21,7
F. Likv.reg. til årets resultat				
+ afskrivninger	23,7	23,7	23,7	23,7
+ hensættelser til tjenestemandspension	0,9	0,9	0,9	0,9
+ overførte omkostninger (fælles formål)	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Likv.virkning af årets resultat	-1,0	-0,9	-0,9	-0,9
G. Likv.reg. vedr. investeringer				
- køb af materielle anlægsaktiver	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1
Likvi. virkning vedr. investeringer	-66,1	-66,1	-66,1	-66,1
H. Likv.reg. til fælles- og finans.-poster				
+ låneoptag (soc. og spec. Investeringer)	0,0	0,0	0,0	0,0
Likv.virk. af fælles- og finans.-poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets samlede likviditetsvirkning	-67,0	-67,0	-67,0	-67,0

11.4 Regional Udvikling

Udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetoverslagsårene for Regional Udvikling er det, i økonomiaftalen for 2021, aftalte niveau tillagt en årlig pris- og lønfremskrivning på 1,9 %. Oversigten er udgiftsbaseret.

Oversigt over budget 2021 og budgetoverslagsårene 2022-2024 for Regional Udvikling

Mio. kr. Løbende priser	Budget 2021	Budgetoverslagsår		
		2022	2023	2024
A. Finansielle indtægter				
Finansielle indtægter	546,1	546,1	546,1	546,1
Pris- og lønfremskrivning		10,4	21,0	31,8
Finansielle indtægter (løbende priser)	546,1	556,5	567,1	577,9
B. Nettodriftsudgifter				
Kollektiv trafik	342,7	342,5	342,5	342,4
Miljø	49,2	49,2	42,6	42,6
Regionale udviklingsaktiviteter	61,3	61,3	61,5	61,9
Regional udvikling i øvrigt	2,8	3,1	3,1	3,1
Planlægnings-, analyse-, og udviklingsudgifter	74,3	74,3	74,1	73,7
Andel af fælles formål og administration	15,8	15,8	15,8	15,8
Nettodriftsudgifter i alt	546,1	546,2	539,6	539,5
C. Pris- og lønjustering				
Nettodriftsudgifter	546,1	546,2	539,6	539,5
Pris- og lønfremskrivning - drift		10,4	20,9	31,7
Nettodriftsudgifter (løbende priser)	546,1	556,6	560,5	571,2
D. Finansielle poster				
Nettorenteudgifter	0,7	0,7	0,7	0,7
Afdrag	9,7	10,0	10,4	10,7
Finansielle poster i alt	10,4	10,7	11,1	11,4
E. Udgifter i alt (C+D)	556,5	567,3	571,6	582,6
Resultat (A-E)	-10,4	-10,8	-4,5	-4,7